

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.415 - Dissabte, 24 de març de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis - Telèfon 184 A

FUNDICIÓ DE FERRO

Especialitat en columnes de ferro fos per a edificacions i tota classe de peces de ferro colat

Magatzem de Ferros i Acers

Grans stocks i diversitat de mides en Rodons, Quadrats, Plans, Pletines, Angles, Llantes, Cèrcols, Biguetes, Xapes Gruixudes, Fines i Estriades, Fer-Machine, etc., procedents de les importants fàbriques del país i estrangeres.

Tuberia i accessoris

Tubs enroscats de ferro forjat negres i galvanitzats. - Tubs d'acer per a calderes, accessoris i eines de totes classes, etc., etcètera.

Maquinària i eines

Torns Paral·lels i Automàtics, Taladres, Martinets, Radials, Fresadores, Llimadores, Ribotejadors, Màquines per a treballar la xapa i la fusta, Broques, Escaridors, Mascles, Freses, Llimes, Fulles de serra, Moles d'esmeril, etc.

Agència exclusiva per a Catalunya i Balears de **l'American Machinery Corporation**
Associació composta de més de 70 fàbriques americanes, les més importants dels Estats Units d'Amèrica en la construcció de maquinària de gran precisió i alt rendiment, comptant-s'hi les més renomades de CINCINNATI.

JOAN LLOPART

CASA FUNDADA EL 1868

Tallers, Magatzems i Despatx:
Pere IV, número 205 (S. M.)
Telèfons: S. M. 14 i S. M. 712

Barcelona

Sucursal a Hostafranchs:
Ermengarda, 18 al 22, i Llobet, 16 al 20
Telèfon H 144

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... (4530 A.
4531 A.
4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Productors nacionals:

Concorrent a la

6.ª FIRA MOSTRUARI DE VALENCIA

Mercat internacional del 10 al 25 de maig

Afavorireu els vostres interessos

El termini d'inscripció fineix el 31 de març

Delegat per a Catalunya: N. PLA MONELLS

Rambla de Sant Josep, 13, 1.ª, 1.ª - Telèfon 3670 A - Barcelona

Les selectes xocolates elaborades pels Monjos de Montserrat

les ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6
Telèf. 5510 A

Magatzems i Tallers: Carrer Cortès, 413
Telèf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en
Vaixelles, Jocs de café, te,
Serveis cristall, Bomboneres,
Majòliques, etc., etc.

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val. Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Províncies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Si encara no useu la làmpara VULCAN 1/2 WATT

assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

CAMIONS

LIBERTY U. S. A.

ESTAT NOU

AMB GARANTIA DE TRES MESOS

Agent exclusiu per a la venda de peces de recanvi

amb stock complet i disponible

A. ANTICH

Provença, 110. - Tel. 517 H.

Dr. E. Perearnau dels hospitals de París. Vies Urinàries, Ronyons, sa Cirurgia. Plaça Urquinaona, 2, 1.ª De 11 a 12 i 4 a 6

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Dr. Bremon BAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

G. ALOMAR Vies urinàries. Curació ràpida i segura, mitjançant aparell especial. ARIBAU, 5; de 12 a 2 i de 4 a 8. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9.

ELS TAN ANOMENATS

CARAMELS I BOMBONS

MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid a províncies. - J. BERNABÉ BARCELONA. Provedor de la Reial Casa.

Dr. G. Moragas

de l'Hospital de Santa Creu. Malalties de la pell i gènito-urinàries. Portaferri, 18, entr. - De 4 a 6 i de 8 a 9.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 23 de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 760.5, 760.2, 760.0.

Termòmetre sec: 13.0, 12.5, 12.3.

Termòmetre humit: 12.4, 10.0, 12.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 93, 71, 97.

Direcció del vent: ENE., E., ENE.

Velocitat del vent en metres per segon: 8, 7, 10.

Estat del cel: Tapat.

Classe de núvols: N., N., N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 13.8; mínima, 11.6; mínima prop del sol: 10.8.

Oscil·lació termomètrica: 2.2.

Temperatura mitja: 12.7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 1.6 mm.

Recorregut del vent en igual període: 284 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, E. Alcoba.

Paraigües Cardús Portafer, rissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

S'ha fixat per a demà, diumenge, a les deu del matí, la recepció que en honor del subsecretari del ministeri del Treball, Comerç i Indústria donarà la Delegació Regia del dit ministeri. Són invitades a l'acte les entitats dependents o relacionades amb el propi ministeri.

Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdguer, Ronda Universitat, 9.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

El sergent major de la plaça En Joan Fernández Soler farà remesa al coronel d'infanteria En Patrici de San Pedro Ayinat dels despatxos que per als jutges permanents d'aquesta Capitania general s'han establert en l'edifici de Santa Mònica.

— Demanen café **LA GARZA**

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

En l'express de demà, diumenge, ha d'arribar al Baixador del passeig de Gràcia el tinent d'intendència En Ricard Martín López, ex-captiu d'Alex, dir, que passa per aquesta per a incorporar-se a Girona, on ha estat destinat, tenint projectat els seus companys de cos oferir-li un homenatge que consistirà en una recepció corporativa, missa a Santa Teresa en acció de gràcies, visita al quarter de la quarta comandància de tropes i dinar íntim a l'hotel d'Espanya. L'oficial senyor Martín López prestava els seus serveis al Diposit de Raddur (Melilla) el mes de juliol de 1921, havent sofert per tant les penes de tot el captiveri.

A l'Audiència es veié ahir la vista contra Ramon Bernaus Trepal i Pere Martí Parellada, els quals, posats d'acord amb un altre desconegut, es posaren el 5 de juny de 1921 a les vores de la finca «Seve de la Serra» terme municipal de Sant Quirze de Terrassa, amb l'objecte d'assaltar i robar als viatgers que en automòbil passessin per aquell lloc; a igual efecte col·locaren un tros d'arbre creuant la carretera i quan arribava l'automòbil de N'Artur Planas, veí de Sabadell, ocupat per ell, per Na Magdalena Llinas, la seva esposa, Na Dolors Ribot, En Joaquim Boyell i el xofer Francesc Poza, els sortiren al pas els esmentats subjectes i el desconegut armats els tres amb pistoles i coheria la cara amb mocadors; els amenagaren amb les dites armes fent el Bernaus dos o tres disparos, un dels quals tocà el senyor Planas causant-li una contusió al braç esquerre que necessità assistència facultativa, i danyà a l'automòbil taxat en 50 pessetes, obligant-los a posar les mans en l'aire. El mateix Bernaus s'acostà al senyor Planas, al qual amenagà de mort si no li remetia tot el que portava, mentre els altres dos seguien amenagant amb pistoles i davant de tal actitud, amb resistència del senyor Planas, li fou presa la cartera que contenia 5.100 pessetes en bitllets, la qual remeté a un altre dels processats, el qual es quedà amb els bitllets tornant la carta-

ra al senyor Planas, prenent també de donya Magdalena 15 pessetes, una pistola a don Joaquim valorada en 50 pessetes i 14 pessetes al xofer.

En aquell moment arribaren a l'esmentat lloc en automòbil En Bonaventura Brutau i el seu fill Bartomeu, veïns de Sabadell, guiant l'esmentat automòbil el xofer Pere Puigbó, prenent-los a aquests un bitllet de 50 pessetes i 35 en argent. Després fugiren.

Representà al ministeri públic l'advocat fiscal Florenti Sacristà i defensà els processats el lletrat senyor Garcia Tormel.

A dos quarts de dues se suspengué el judici per a continuar-lo avui a les deu.

Un automòbil de la línia Sans-Martí, va atropellar ahir a la tarda, al carrer de Sans, a Ramon Coll Olive-lla, de 27 anys, fadrí taverner, i li va causar fractura del fèmur dret de pronòstic greu. Va ésser auxiliat al dispensari d'Hostafrancs i conduït a l'Hospital Clínic.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior Es ven a tot arreu

Ahir a les nou del vespre, dos individus que tenien ressentiments antics, van trobar-se al carrer del Migdia i, després de breu discussió van treure un ganivet cada un, — doncs tots dos anaven «documentats» — i es van escómetre.

Un d'ells, Rodó Peyró, Lluçs, de 41 anys, va rebre alguns talls a la cara. L'altre, Alfons Miróte Martí-nez, de 21 anys, va sofrir una ferida punxant d'alguna gravetat al costat esquerre.

Van ésser curats al dispensari del carrer de Barbarà i després portats a la delegació.

- ELS MILLORS CAFES

La gran torrefacció de cafès LA GARZA garanteix les millors qualitats i els preus més moderats, per tenir casa pròpia als països productors on selecciona les classes bones i per torrar en gran escala amb la maquinària més potent i perfeccionada.

Tres classes úniques de paladar invariable:

La Garza, tipus Selecte (torrat natural).

La Garza, tipus ANITA (torrat natural).

La Garza, tipus FAMILIAR (torrefacte).

Les millors qualitats i els millors preus.

ALSINA I PÉREZ MARTÍN

Diputació, 41 Telèfon 696 H.

Ahir, l'oficial de la guàrdia urbana senyor Moreno, passant per la Ronda de Sant Antoni, va veure que un canó no dula número, per qual motiu va ordenar al xofer que parés, però en compte d'obeir, va fer bur-la de l'oficial continuant la marxa.

No l'hi va valer, perquè va ésser detingut a la Riera Alta, prop del carrer del Carme, essent conduït a la delegació el xofer i un individu que l'acompanyava. Allí s'insolentaren tots dos contra l'oficial, per qual motiu van ésser posats a disposició del jutjat.

- CARAMELS «PIROPOS»

— Sucre Sastre i Marqués, especí-fic contra els cucs i purga els nens.

Demà, diumenge, dia 25, tindrà lloc a l'estatge de «Sant Sport Club» junta general extraordinària.

Queden convocats tots els senyors socis, amb la facultat de fer ús de la paraula si així ho desitgen.

La reunió començarà a les onze del matí.

- La Isla de Cuba

Joleria, Plateria, Relotgeria

Plaça Reial, 12 i Vidre, 3

Telèfon A. 403

Immens assortit en joies, rellotges i rosaris d'or i plata per a Setmana Santa

PREU FIX

Demà, diumenge, dia 25 del cor-rent, a dos quarts d'onze del matí, tindrà lloc a la terrassa de la Co-lombòfila de Catalunya, Rambla d'Es-tudis, 8, pral., la classificació dels canaris flautes que hauran de pre-sentar-se a l'extraordinari Concurs-Exposició de canaricultura, que per la Societat Foment de la Cría del Canari, se celebrarà al Tibidabo, els dies 1 i 2 del mes d'abril.

L'Associació Professional d'Em-

pleats de Segure, celebrará reunió general demà, a dos quarts d'onze del matí, en el seu local social, pla-ça Santa Anna, 8, bis, segon, prime-ra, per a constituir la Secció d'Au-xili Mutus.

Publicacions de l'Associació Pro-tectora de l'Esenyança Catalana

Acaba de sortir

SEGONA EDICIÓ

de la

Gramàtica Catalana

Curs mitjà

per POMPEU FABRA

Preu: 2 ptes.

De venda a totes les llibreries i a les oficines socials. Archs, i, pral.

La setmana passada una secció d'alumnes de les Escoles Domènecch acompanyats del seu mestre En Josep Juanola, visità la fàbrica de cervega «La Bohèmia». Feren atesos i obse-quiats molt amablement pel director el qual els donà tota llei de referèn-cies sobre les diferents manipula-cions d'aquesta indústria, mentre se-guien les dependències de la casa.

Una altre secció, sota la cura del director de les Escoles N'Artur Mar-torell, es trobà dijous a Granol-lers per a fer-se càrrec del que és el mercat d'una capital agrícola. Al ma-tí seguiren el mercat, feren compres, veieren fer transaccions i visitaren un obrador d'embutits; a la tarda re-corregueren la ciutat per veure'n l'estructura.

Sala Mozart

Canada, 31 - Espectacles «Cuyas»

Programa per al dissabte i diu-menge, dies 24 i 25 de març:

Tarda, a dos quarts de 5

Nit, a dos quarts de 10

1.er Maquinària agrícola: L'ara-da de vapor.

2.on Vida i metamorfosi del cuc de seda.

3.er Ascensió a la Jungfrau.

4.ri L'Heroic Fatty.

5.nt Partit de Futbol a Girona

entre els equips «Europa» i Barcelona. Final del Campio-nat de Catalunya.

Diumenge a la tarda, una part de PUTXINEL·LIS a càrrec de l'Au-reli Campmany.

Preus: Preferència, seient de pati, 1 pesseta.—Especial, seient, 50 cèntims.

A un pis primer del carrer de San-ta Cristina, 16, a darrera hora de la nit, va enfosquir-se un sostre, agafant l'estadania Enriqueta Fontes Seg-les, de 34 anys, la qual rebé nomb-ro-ses contusions de no molta importàn-cia al cap i a altres parts del cos.

Va ésser auxiliada al dispensari d'aquella barriada.

En un bar del carrer de Sant An-dreu, a mitja nit, hi hagué dispu-tes entre dos concurrents; intervin-gueren els altres i aviat es desen-rotllà una lluita general a cops de puny i de cadires que feia fèrrea.

El resultat va ésser que un dels lluitadors, Cassia Arias Vilella, de 33 anys, madrileny, va haver d'anar al dispensari amb nombroses con-tusions i després va ésser conduït a la delegació de polícia.

Els altres, amb prudència remar-cable, van eclipsar-se.

A les sis del matí d'avui, un urbà que passava pel carrer de Santa Anna, veié dos minyons que corrien desesperadament i que un vigilant nocturn els emparava.

Suposant que els motius de la fu-gida no devien ésser molt honora-bles, l'urbà se'ls plantà davant i de-tingué un dels fugitius, el qual opo-sà una resistència desesperada fins que hagué de rendir-se perquè l'a-gent del municipi era més fort que ell.

A les sis del matí d'avui, un orgà l'altre, i conduït a la delegació, va resultar que havien estat sorpresos quan tractaven d'espantar l'aparador d'una bisuteria del carrer del Pl. 4.

Els dos malfactors, Pasqual Pérez

Hernández, de 30 anys, sense domi-cili, i Joan Victoriano, de 22 i ha-bitant al mateix pis del seu company, foren posats a disposició del Jutjat.

— En «ROSA DE FRANCIA», Car-meta Oliver juga amb joguines «MI-RIA». Rosselló, 206.

D'una casa del carrer de Cristi-na, 11, van desaparèixer 200 pessetes que hi havia a una taula, sospitant-se de dos subjectes que van anar allí amb una excusa.

Si bé són coneguts, s'ignora on pa-ren.

L'amo d'una merceria del Torrent de l'Olla, 25, ha presentat al Jutjat una denúncia contra dues dones, a les quals acusa d'haver-li comprat gèneres de punt i articles de merce-ria per valor de 7.400 pessetes, i de no voler-ho pagar.

Un particular ha denunciat que passant a la matinada pel carrer del Cid, quatre desconeguts el van aga-far, el van ficar a una escala, li van donar uns quants cops de puny i li van prendre 550 pessetes, un rellot-ge xapat d'or i un de plata, i dos anells.

— Els mobles elegants en jonc i mèdula que es fabriquen al Passeig de Gràcia, 115, són molt sòlids i de gran durada.

Als Col·legis que les RR. Germanes Franciscanes tenen al carrer de San-taló (Sant Gervasi), hi hagué una simpàtica festa amb motiu de cele-brar els seus dies la Rnda. Mare Su-periora.

A la sala d'actes, ornada de-gudament, i plena de famílies de les educandes, fou el lloc on es por-tà a efecte la vetllada.

Començà aquesta per un chor ge-neral i salutació per les senyoretes de les classes superiors; després les senyoretes Conxa i Josepa Comas exe-cutaren al piano una composició a quatre mans; les alumnes pàrvules cantaren la canço «Kiri-kiri-ca»; les senyoretes Montserrat Bellver i Agne-ta Botey recitaren la poesia «La ne-greta»; la senyoreta Conxa Comas tornà a interpretar una composició al piano. «La jardineria» fou molt ben dita per les alumnes Amèlia Gifra i Angeleta Berenguer, així com tam-bé Amàlia Alvarez, Maria Fau i Ma-rina Bordas en «La sabiduria i la in-nocència».

Finalment es posaren en escena una joguina lírica, molt ben interpre-tada per les senyoretes Marina Bor-da, Montserrat Bellver, Montserrat Cu-nillera i Enriqueta Guillelmí. L'aluma-na Enriqueta Coll digué encertada-ment el monòleg «El retratista». Les senyoretes Victòria Manen, Marina Borda i Enriqueta Guillelmí enci-saren la concurrència amb la represen-tació de l'aproposit en un acte «Me-dicina eficaç».

Els concurrents a la festa sortiren altament satisfets, no escatimant les felicitacions a les Germanes Francis-canes i en especial a llur Superiora, per l'ensenyament i progressos de les seves alumnes.

— EL BANC D'ESTALVI I CONS-TRUCCIÓ, que començà a operar el dia primer del finit octubre, cobrí el dia 13 d'aquest mes QUATRE MIL-LIONS QUINZE MIL PESSETES de capital subscrit. — Delegació, don Al-fons Fabregat, Plaça de Catalunya, núm. 9. Barcelona.

Els deixebles del curs d'Indústries de l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, acompanyats del professor doctor Benavent, han visitat la fàbrica de cervega «Anoni-ma Dam», antiga «Bohèmia». Amb deteniment van visitar les diferents dependències, assessorats pel culte enginyer-director senyor Puiggener, el qual va explicar amb gran luxe de detalls les manipulacions i apa-rells destinats a l'elaboració de la cervega.

Després d'ésser obsequiats els vi-sitants amb diversos tipus de cer-vega que produeix tan acreditada casa, van sortir molt satisfets de la visita.

— La vostra elegància serà enve-jada si porten un vestit reclat inauqui de la SASTRERIA NEW-YORK. FER-NANDO, 42, costant-vos sols 100 ptes.

— El senyor Merino, sub-cap de la Guàrdia Urbana, té en premsa la nova edició de la «Guia de Barcelo-na y el piano numerados», i està ul-timant l'original del «Manual del guardia urbano», llibre que, com el primer, ha d'ésser de gran utilitat als seus subordinats, per a saber prestar complidament llur comen-sa.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Po-pular de la Dona. — Secció Perma-

nent d'Educació i Instrucció. — De-mà, exercicis de dictat per a les clas-ses de Francès i de Gramàtica Cata-lana, segons la distribució prèvia-ment anunciada.

A les nou del matí, exàmens de final del tercer curs reglamentari de Dactilografia.

A dos quarts de cinc de la tarda, exàmens d'eliminàtoris per a in-gressar al quart curs reglamentari de la dita assignatura.

A les onze, lliçó de lectura artís-tica.

Seràn vacances per a totes les clas-ses del dimecres 28 al dilluns de Pas-qua, ambdós inclusiu.

El dilluns, dimarts i dimecres Sant tindran efecte a l'esmentat Institut exercicis espirituals a càrrec del re-ferend P. Pijoan, S. J.

El dilluns i dimarts es suspendran les classes perquè totes les alumnes puguin assistir als dits exercicis. Els tres dies, matí i vespre, les no col·locades i solament a la nit les que ho estiguin. Les que no hi assis-tiran hauran de disculpar-se per es-crit. Poden concurrir als dits exerci-cis totes les associades.

Hores: dos quarts de deu del matí, nit, a les set. La Comunió general, Dimecres Sant, a les vuit del matí, celebrant-la el Rnd. P. Pijoan, S. J.

Secció Permanent de Cerimonial i Festes. — Demà, lliçó de dansa po-pular catalana a les quatre de la tarda.

Amb motiu dels exàmens no es po-drà visitar el Casal.

ENFERMEDADES DE LOS RIÑONES Y DE LA VESIGA,
Dolor de Espalda, Reumatismo, Cálculos, Cistitis, Gota, Se Curan
Con el Remedio de Fama Mundial
Pildoras DeWitt
De Venta en todas las Farmacias.

COLORS
per a artistes professionals i estudiants
La millor marca anglesa
George Rowney i C.
Colors aquarel·la. - Colors pastel. - Colors a l'oli. - Pinsells. - Llapis. - Gomes. - Tintes. - Papers, etc., etc.
Representants exclusius per a E-panya i Portugal:
Vda. de Josep Solernou
Diputació, 174 - Telef. 1601
BARCELONA

SULFAT DE COURE PEÑARROYA
98/99 %

98/99 %
EL MES ANTIC I ACREDITAT MÀXIMA GARANTIA
Es ven a tot arreu i a les cases més importants
Agència general de vendes:
Companysa Comercial Ibèrica
Layetana, 4. - Apartat 872
Barcelona

Publicacions rebudes

—D'ací i d'allà. Número corresponent al present mes de març.
—Homenaje al maestro Benigno. Que-dera editat en honor d'aquest artista, a la República Argentina.
—Boletín del Centro Social de Barcelona de Belén. Número correspondient al ma-de febrer d'enguany.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

LA GACETA

La «Gaceta» publica: Real ordre del ministeri d'Estat nomenant la comissió que ha de resoldre el concurs d'examen anunciat per la M. de febrer passat per a la selecció del personal docent destinat a les escoles de la nostra zona de protectorat al Marroc.

Real ordre de Foment disposant que es comuniqui que les duanes de Bel·lona consideren com de procedència alemanya totes les mercaderies espanyoles que hagin estat desembarcades, transportades o magatzemades en ports alemanys.

Una altra disposant que es faci conèixer a les entitats que cediren a l'Estat les seves finques per a la instal·lació dels centres del servei agrícola, l'obligació en què es troben de que els terrenys siguin cedits en propietat a l'Estat mentre aquest sostingui l'establiment de què es tracta.

També publica la «Gaceta» una circular relativa a l'estadística de la propietat territorial.

CONTRA UN RECARREG

La Defensa Mercantil Patronal, com plint l'acord pres en la reunió que al seu domicili celebraren els síndics de tots els Gremis, prega a tots els comerciants que el vinent diània, a dos quarts d'onze, acudint a la sessió de l'Ajuntament en senyal de protesta contra la decima de recarreg en la contribució que projecta imposar per a garantir l'emprestit que preten obtenir l'alcalde.

L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

El magistrat del Suprem senyor Avellan, que en concepte d'inspector dels tribunals, acaba de realitzar una visita a Bilbao, ha dit que ha trobat, als distints jutjats, molt repressats els expedients de causes incoades.

Es lamenta de l'abandó en què el Govern i les corporacions oficials tenen els edificis destinats a Bilbao a l'administració de justícia.

Acaba dient que havia proposat que els aspirants a la judicatura practiquin en els jutjats de Bilbao i els de Barcelona, amb la qual cosa no solament ajudarien els jutges, sinó que estudiarien Dret Mercantil Marítim i l'Internacional privat, tan poc coneguts.

EXPLICACIÓ CIENTÍFICA

«El Imparcial» publica una extensa explicació científica sol·licitada de don Manuel Mahuquer referent a un cas natural de visió a través dels vidres foscos opacs.

Aquest cas, observat aquí i perfectament comprovat, és el primer cas que es coneix d'aquesta classe.

DE VIATGE

La senyora Desplix, vídua de l'ex-president del Consell lugo-estau, està efectuant un viatge per Espanya.

ELS ADVOCATS

I L'IMPOST D'UTILITATS

Sota la presidència del senyor Bergamín s'ha reunit el Col·legi d'Advocats de Madrid, per a tractar de l'impost d'utilitats.

Es va llegir una ponència que signen els senyors Sánchez Cobisa, Ossorio i Gallardo i Giménez Madrid, entre altres, sobre la forma en què l'Estat ha de cobrar l'impost.

Alguns oradors censuraren l'actuació de la Directiva, la qual fou defensada per altres.

Amb aquest motiu la sessió fou pròdiga en incidents.

DEL VIATGE REGI

El ministre de Marina ha rebut avui els periodistes al seu despatx oficial.

Els ha dit que el Rei venia molt satisfet de la visita a la base naval i a la Constructora.

Ha afegit que durant tot el viatge el monarca ha rebut grans proves de simpatia.

Basta dir — ha afegit el ministre — que en passar pel poble d'Alcantarilla, l'alcalde del poble saludà el Rei, i en acomiadar-se li digué que durant tota la seva vida havia estat republicà, però que en el successiu seria monàrquic fervorós.

MITING DEL PARTIT SOCIALISTA POPULAR

Madrid, 23, 9'15 nit.

Al teatre de la Comèdia s'ha cele-

brat aquesta tarda un miting organitzat pel Partit Social Popular, per a exposar el criteri del partit davant la política imperant.

Ha estat el primer orador el senyor Fuentes Vila, qui dedica el seu discurs a desenvolupar la tesi de que governar no és una mera qüestió d'actes, sinó una alta funció de voluntat, capacitat i assistència social.

Defineix el Partit Social Popular, dient que és el partit ideal del poble cristià.

Advoca per una reforma tributària que acabi amb el malbaratament actual, fent una revisió de les despeses per tal de suprimir els abusos de la burocràcia, de la política i de la prodigalitat i totes les formes de nepotisme.

Parla a continuació el senyor Vives, fent un examen de la reforma tributària, i diu que no es tracta d'una reforma orgànica i avançada, sinó d'una eria de llei afilades encaminades sols a cercar més diner per a les enormes despeses que creixen de dia en dia. Les activitats econòmiques nacionals protesten contra aquesta reforma, perquè avui Espanya està en un moment de depressió, amb les seves indústries en crisi, i per tant en condicions inadequades per a carregar amb l'elevació dels tributs.

Combat la vigent contribució industrial, per antiquada i perquè no respon a les exigències de la vida moderna, té moltes injustícies.

S'ofereix una reforma, però en compte d'aquesta el que s'ha fet ha estat catigar indegudament els industrials.

S'estén en consideracions sobre la aplicació de l'impost d'utilitats assenyalant l'enorme diferència de tributació entre els individus i les col·lectivitats, ço que feu que les societats anònimes arribessin vers el camp individual.

Afirma que la política econòmica i tributària dels Governos que ens regeixen no és factible, perquè preté impossibles.

Combat l'arbitrari funcionament de la inspecció d'Hisenda a Espanya, que sols es dedica a recollir multes per a repartir-les entre els inspectors i tal vegada entre els polítics, en compte de dedicar-se a instruir els contribuents.

En últim terme parla don Víctor Pradera, recordant la primera vegada que vingué al Parlament. Fou quan Villaverde anuncià els seus projectes. Aleshores va creure que el Parlament no era tan dolent com suposava i es decidí a esperar. Però ha esperat en vana. No hi ha hagut ni desgravacions ni reconstruccions, ni nivellació; res del que va anunciar en Villaverde.

Des de 1910 a 1915, les despeses de la nació passaren de 960 milions a 1.500 milions i el déficit fou augmentat en més de 120 milions per any.

En 1922 hem arribat al déficit de 1.000 milions de pessetes.

Espanya, que havia de prosperar en el període posterior a la guerra, ha anat a la ruïna, pel malbaratament públic, i si això segueix així no hi haurà més que emplenar l'eveng que s'obre davant l'esdevenidor.

Qui és el responsable de tot? Ara està de moda el tema de les responsabilitats; però ja veurem com resulta el que va dir Montero Rios: que entre tots mataren a Meco.

El Parlament ha estat el primer en contribuir al déficit actual, doncs sempre ha concedit més crèdits que els que han demanat els ministres d'Hisenda.

Però encara té culpes majors el Parlament, que és l'encarregat de fer els pressupostos; però mai se n'ocupa.

Les sessions més desanimades són les de pressupostos, i s'ha donat el cas molts anys de no haver-hi pressupostos perquè no els ha votat el Parlament. Però encara és pitjor que els discuteixi, perquè si els discuteix, quan s'arriba a la Casa Reial sentiren els majors elogis de la fauna republicana, i quan s'arriba al pressupost de Gràcia i Justícia es disserta sobre l'anticlericalisme, etc., etc. Es que amb motiu dels pressupostos, el que es fa és discutir idees polítiques.

Però encara hi ha quelcom pitjor, i és que moltes vegades la discussió dels pressupostos és un xantatge, i un dels més grans és el de les dietes dels diputats. (Ovació.) Perquè haver de

saber què s'amenaça amb demanar el quorum per a l'aprovació dels pressupostos si no es concedien les dietes. (Es repeteix l'ovació.)

El Parlament aprovà, en 1922, els comptes del Reialme de 1907 a 1920 en bloc, sense discussió. Es això administrar una nació?

Els ministres de Finances cau en el Parlament; així, doncs, aquest és responsable també de què ha hagut una tan ràpida successió de gerents en l'Administració pública.

Segueix enumerant càrrecs contra el Parlament i llegint xifres i opinions del Tribunal de Comptes per a deduir que cal acabar amb tot aquest desastre.

Exposa la superioritat del Parlament anglès sobre els latins, perquè Anglaterra ha fet un Parlament per a l'exportació i un altre per a ella i en el seu no perd el temps discutint coses que no s'han de discutir, i no concedeix als diputats el dret a proposar cap augment en el pressupost. Elogia l'actuació de Mussolini que ha aconseguit un vot de confiança del Parlament italià.

Diu que el poble ha de tornar a entrar a les Corts com antany esdevenia a Espanya, i no com entren aquí els paràsits del poble.

El Partit Social Popular té la fórmula perquè el poble estigui veritablement representat a les Corts. No es ha d'anar per representació política sinó per representació d'interessos socials.

Advoca per la descentralització administrativa, però amb un gran respecte a la unitat general.

Al·ludeix a la compra de blat estranger, i diu que l'Estat ha perdut 150 milions de pessetes, però no les ha perdut la nació perquè estan en les butxaques de molts nacionals.

Recorda la frase del senyor Alba de que el govern que no descarrega de gabelles al contribuent, no té autoritat per a imposar-li sacrificis. Cal pagar, però com ciutadans; no com esclaus.

Termina excitant a tots a que lluitin per la imposició de normes noves.

Seguidament s'han llegit i aprovat les conclusions següents:

Primera.—El Partit Social Popular s'afirma en l'aspiració continguda en el seu programa envers un arreformat ampla del sistema tributari, basada en la creació de l'impost general i progressiu sobre la venda i informat en els principis que regeixen la funció social de l'impost.

Segona.—Adequar en tot moment la reforma tributària a la imprescindible preparació administrativa i del contribuent, la col·laboració del qual s'ha d'extirgar per tots els mitjans possibles.

Tercera.—Creació d'una administració completa i eficient, com empre de conducta benefactora i exemplar, per anar preparant el país a la implantació dels tributs en consonància amb les exigències tècniques i socials de l'impost.

Modificació immediata de la inspecció, de manera que no segueixi essent un òrgan independent de l'administració, i modernització de la participació dels inspectors en les multes, reduïda a termes que encaixin dins de la moral.

Quarta.—Revisió de les despeses públiques, introduint en elles implacablement les reduccions necessàries per aconseguir la nivellació del pressupost.

Cinquena.—Fiscalització efectiva de la inversió dels cabals públics que substitueixi a la purament nominal i ineficaz que avui corre a càrrec de la Intervenció general del Ministeri de Finances, de les Corts i del Tribunal de Comptes del Regne.

SOBRE LES RESPONSABILITATS CIVILS

Madrid, 23, 8'30 nit.

El magistrat senyor Prat, designat per a la depuració de les responsabilitats administratives, ha conferenciat aquesta tarda extensament amb el comte de Romanones.

LES RESPONSABILITATS MILITARS

Segons notícies de darrera hora, sembla que el Consell Suprem de Guerra, ha estimat que ha d'imposar-se al comandant Estruch i al capità González, la pena d'un any i un dia de presó i suspensió d'em-

plen durant l'estamentat espai de temps, absolent lliurement el tinent senyor Molina.

ORIENTACIÓ BEL·LICOSSA

A propòsit del retorn de l'Alt Comissari que s'espera el pròxim diumenge, els periodistes es dediquen a fer supòsits sobre les deliberacions que mantindrà amb el Govern.

Un periòdic diu que persones del pensament de l'Alt Comissari anuncien que aquest ve en peu militar; més concret encara: que l'Alt Comissari creu necessari que per a que la nostra acció civil tingui la necessària eficàcia que per totom s'anhela hi hagi una demostració que posi de relleu l'eficiència militar d'Espanya.

ELS LLIBERALS DE BARCELONA

Una comissió de liberals dels districtes vuitè i desè de Barcelona acompanyada per don Lluís Utset, conferenciarà ahir amb el comte de Romanones sobre assumptes d'aquella capital.

Els comissionats tornen avui a la capital catalana.

PRORROGA D'UN TRACTAT

Els Governos d'Espanya i els Estats Units mexicans, han acordat prorrogar per tres mesos el tractat de propietat literària, artística i científica, el vigor del qual finalia el primer de març i que en virtut d'aquesta prorrogua, deixarà de produir efecte en primer de juny de l'any actual.

GESTIONS D'INDULT

Una comissió de taverners del districte desè (Sant Martí) Barcelona, ha visitat avui el comte de Romanones i el senyor Alcalà Zamora per a interessar-los en l'indult de Lluís Verdagner.

LA TASCA

DEL SUPREM DE GUERRA

S'ha comentat durant tota la tarda la llarga audiència tinguda avui amb el Rei, pel president del Suprem de Guerra general Aguilera, sospitant-se que s'alludiria poc o molt a la tasca d'aquell Alt Tribunal en la depuració de les responsabilitats.

ELS MESTRES ARMERS

S'ha disposat que els mestres armers comencin a percebre els nous sous des de la revista de novembre últim.

ELS MAURINS I LES ELECCIONS

S'han reunit els presidents dels Comitès maurins de Madrid, sota la presidència de l'exministre senyor Golcochea, per tal de tractar de les properes eleccions de diputats a Corts.

Es diu que el Govern desitja que en la candidatura ministerial hi figurin dos maurins.

La deliberació fou llarga, sense que s'adoptés cap acord.

EL PERSONAL

D'OFICINES MILITARS

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra», publica una circular disposant que els destins d'oficials militars de tots els centres i dependències de la Península, Balears i Canàries siguin proveïts indistintament amb oficials primers, segons i tercers així com els d'escrivents amb els de primera o segona classe; i a aquest sol efecte es consideraran com constituinta dues úniques escales: una d'oficials i una altra d'escrivents, i no es produirà vacant, per raó d'ascens, en els destins que s'exerceixin, sinó en ascendir a arxivers els oficials i a oficials els escriptors, tot el qual no modificarà les normes que regelen en qüestió d'ascensos a les diverses categories de destins a l'exercit del Marroc, i les xifres personals i totals de les plantilles del pressupost que es mantindrà sense alteració.

NOTA BURSATIL

La Borsa es manté ferma, millorant la partida d'Interior 10 cèntims en tancar a 72'10.

De les accions bancàries, estan fluint les del Banc d'Espanya, que perden un enter i mig i queden a 588. Estan oferts els Nords i Alacants, les Felgueras i les Sacreses.

Els francs tornen a determinar-se en baixa, tancant a 22'55, amb depreciació de 1'35; les lliures baixen un cèntim, a 30'44; els suïssos pugen

10 cèntims, a 120'70; les llires 40, a 31'90, i els belgues en cedexen un, a 37'95. Els marcs, particularment, s'ofereixen a 0'0325.

EN FAVOR DELS SACERDOTS RUSSOS

La Junta Central d'Acció Catòlica de la Dona, s'ha dirigit al president de Ministres pregant-li que intercedeixi prop del Govern dels Soviets en favor de l'arquebisbe i 17 sacerdots catòlics de Petrograd per als quals els tribunals d'aquella república demanen la pena de mort per haver-se negat a fer donació de les esglésies i els objectes destinats al culte.

MATERIAL DE GUERRA

Al camp de demostració i experiències del Cos d'Enginyers, establert al Retamars, han anat avui a visitar la instal·lació del material adquirit pel personal del dit Cos procedent de la darrera guerra, el general director, professors i deixebles de l'Escola Superior de Guerra, comissions de les Acadèmies militars, dels Cosos de la guarnició i caps i oficials de la Capitania general.

Els detalls de la instal·lació i funcionament dels aparells foren explicats als visitants pels caps i oficials encarregats del dit servei.

El general d'enginyers, cap de la mateixa, assistí també a la visita.

Els caps i oficials que visitaren la instal·lació sortiren molt satisfets.

Els deixebles de l'Escola de Guerra tornaran demà a ampliar els seus coneixements.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 24, 12'30 matí.

El Consell ha acabat a les nou de la nit, i s'ha facilitat del seu resultat, la següent nota oficial:

«El Govern acordà aconsellar a Sa Majestat, amb motiu de la festivitat del pròxim Divendres Sant, la commutació de la pena de mort de diversos condemnats.

El ministre de Finances feu l'exposició dels treballs que ve realitzant per a la prorrogua dels pressupostos, sobre la base de disminuir les despeses. El Govern insistí en la seva política, que ha seguit des de què es va constituir, d'abstenir-se de tota mesura que determini augment de despeses públiques. Pel contrari, decidí en restringir l'aplicació de la que li venien imposades de les que ha reduït en la mesura del possible i es proposa continuar en revisió, al qual efecte s'està ocupant de fer efectives les previsions que s'estableixen en l'articulat de la llei de pressupostos sobre economies i reorganització de serveis.

El ministre de Gràcia i Justícia donà compte de la comunicació de la Sala de Govern del Tribunal Suprem, proposant al magistrat del dit Tribunal don Ferran de Prat, per a investigar l'ús fet de les autoritzacions d'ordre econòmic.

El Consell acceptà la proposta i acordà que el dit magistrat tingui la cooperació d'un oficial major del Consell d'Estat, d'un comptador del Tribunal de Comptes i d'un alt funcionari de la Intervenció civil.

El ministre de la Guerra proposà al Consell la redacció d'un projecte de llei de reforma de les que regulen la provisió de càrrecs civils en els llicenciats de l'exercit.

Es despatxaren expedients: Estat.—Aprovant les bases del conveni postal entre el Govern espanyol i el de la nostra zona de protectorat marroquí; i acordant el trasllat a Riga del consolat d'Espanya a Helsingfors.

Guerra.—Adquisició de fusells, ametralladores, bateries d'obusos i camions automòbils.

Concurs per l'arrendament de terrenys de pastura; i excepció de subhasta per a la construcció de barresques militars.

Finances.—Concessió d'una ampliació de crèdit de 70.634 pessetes en el capítol de transports.

Marina.—Adquisició per gestió directa d'una fàbrica d'hidrogen.

Instrucció Pública.—Autoritzant al ministre per a adquirir terrenys a la Moncloa amb destinació a les Facultats de Medicina i Ciències.

Foment.—Autoritzant a la Compañia Transatlántica per a perllongar la línia del Centre d'Amèrica fins Valparaiso, pel Canal de Panama.

Primera Fira Comercial de Madrid

Del 14 de maig al 4 de juny de 1923

PALAU D'EXPOSICIONS

(Palau del Gel i de l'Automòbil)

Demaneu reglament i condicions al representant a Catalunya, DON ARCADÍ ESCALER, carrer de Raurich, 6, Barcelona.

Arrendament de local per a l'Escola de Monte en aquesta Cort.

Adquisició per gestió directa d'un auto-tractor destinat a l'extinció de les plagues forestals i de material per al moli de Llevant de Tarragona.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Unànimement els ministres han acordat en afirmar que el Consell d'aquesta tarda ha estat purament administratiu.

A les vuit ha abandonat la reunió el comte de Romanones, anunciant que es dirigeix a l'ambaixada d'Anglaterra, on estava invitat a sopar.

El ministre de Finances, glossant el que diu la nota oficial, ha assegurat que els ministres reduiran algunes partides dels respectius pressupostos de despeses, però que la pota important vindrà una major eficiència quan es presentin a les Corts alguns projectes de lleis encaminats a que es mantingui una gran austeritat en les despeses.

Es feu notar en el Consell que en les reclamacions que es formulen per les entitats mercantils s'oblida que que el partit liberal ha recollit l'herència dels goigs dels conservadors en matèria econòmica i que el seu programa figura el confeccionar un pressupost seriós que tendeixi considerablement a eixugar el dèficit.

Com es veu per aquestes notes breus d'ampliació del Consell, per al govern, a jutjar per tan plàcides reunions ministerials, no existeixen ni un problema social, ni altre al Marroc, ni la perspectiva d'unes eleccions que han d'anar precedides d'una declaració ministerial.

Per al dimarts s'ha fixat el pròxim Consell de ministres. Aquest mateix dia, a la nit, sortirà cap a València el senyor Gasset, que es proposa passar la Setmana Santa en aquella capital.

Suposem que el futur Consell serà també administratiu, ja que a jutjar per les apariències, el marquès d'Alruce ha de comptar amb un vot de confiança de tots els seus ministres per a resoldre els problemes més embolicats que esperen l'atenció del govern.

LA CREU ROJA ESPANYOLA

Firma de Guerra: Admetent la dimissió que don Eladio Milla Suárez, ministre togat de l'Armada, ha presentat del càrrec de president de la Creu Roja Espanyola,

la, amb caràcter de Comissari regl.

Admetent la dimissió dels càrrecs que en la Creu Roja Espanyola venien exercint don Enric de Leguina i Vidal, baró de la Vega de Hoz, vice-president; don Emili Ortuno Berté, don Joaquim Caro i del Arroyo, comte de Peña Ramir, don Josep Maria Semprun i Pombó i don Ramon del Rivero i Miramias, comte de Limpas, inspectors: don Alfons Barroeta i Marquez, marquès de la Puebla de Rocamora, comptador; i don Francisco Javier Garcia de Leanis i Arias de Quiroga, tresorer.

Nomenant president de la Creu Roja Espanyola, amb el caràcter de Comissari regl., a don Josep de Hoyos i Vinent, marquès de Hoyos.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARRÓC

Despatx oficial de guerra: Zona oriental. — Ahir matí una partida rebel de Beni-Ulkech feu incursió en poblats sotmesos d'Alt Uariana.

Forces de policia entaularen combat amb la partida rebel, rebutjant-la fins a Mollad i causant-li baixes vistes i un mort que deixaren en el nostre poder i resultà ésser cap insomès Chaid-ben-Acha-Saha.

Per la nostra banda tinguérem un policia mort i dos ferits.

L'aviació reconegué el zoc el Jemis on no hi havia concurrència. Bombardejà poblats Amasuro i Beni-Abi-el-Hasid.

A la posició de Sidi-Driss s'observà que hi havia una guàrdia a la qual es feu foc de canó.

Zona occidental. Sense novetats.

LES ESCOLES AL MARRÓC

El ministre d'Estat ha signat una Reial ordre nomenant la comissió que ha de resoldre el concurs d'examen anunciat pel dia 24 de febrer últim per a les seleccions del personal docent destinat a les escoles de la nostra zona de protectorat al Marroc.

La dita comissió estarà formada de la forma següent:

President, el cap de la secció del Marroc del ministeri d'Estat; Vice-president, el director del Museu Pedagògic espanyol; Vocals: Don Blas Cabrera, catedràtic de la Facultat de Ciències de la Universitat central; don Frederic Castro, catedràtic de la Facultat de Dret de la Universitat Central, assessor de l'oficina de relacions

ultrals del Ministeri d'Estat; don Josep Prieto del Rio, consell de primera classe en la secció de personal del ministeri d'Estat; un funcionari de la secretaria general de l'Alta Cambra i don Lluís Alvarez del Santullano, inspector de primera ensenyança, vocal secretari.

DENUNCIA

El regidor don Fulgenci de Miguel ha remès a l'alcalde còpia d'una denuncia que li ha formulat don Cristó Martin.

Segons la denuncia, aquest es persona el dia 14 de l'actual, a les vuit del matí, al cementiri de l'Est, amb l'objecte de presenciar l'exhumació del cadàver del seu pare polític, per a traslladar-lo a una altra sepultura per haver transcorregut el temps reglamentari.

Ategeix el denunciació que en realitzar-se l'exhumació estrabà amb que el referit cadàver li faltava el cap.

SOBRE LA POLICIA DE BARCELONA

A judici de «La Epoca», el recrutament dels crims socials planteja altra vegada el problema de l'organització de la policia i atgeix després:

El cas és que no comptant amb un element de la completa confiança (que sens dubte s'hauria arribat a tenir si els esforços inicials del senyor Clerva en 1908 haguessin estat escoltats per altres ministres), es pretenen salvar deficiències de sistema i d'organització, amb arbitris de moments i recursos ocasionals.

Cap tan soborregut i expedit com els trasllats del personal, portant a Barcelona en un moment dat o a qualsevulla altre foc perturbador, a un pelotó de funcionaris no sempre especialitzats en el coneixement del problema peculiar amb el que se les ha d'entendre.

En cap altre servei de l'Estat tant com en el de policia es fa evident la relació que necessàriament ha de guardar en el terreny i en l'ambient social sobre el que ha d'operar.

El problema d'ordre públic i de la criminalitat afecta formes radicalment diverses en els centres agrícoles i en les urbes industrials apart de les modalitats específiques que el sindicalisme revolucionari mostra a Barcelona.

Tenint en compte, doncs, tot això, seria necessari, ja parlant en tressi enatal, sense referència concreta de cap mena, que aquestes combinacions de personal es constituïssin i automatitzin per una escrupulosa selecció, tan important com l'expedició en ordre a l'individu en l'experiència de les dotacions, en quant a la eficàcia de l'organisme.

La policia ha de comptar amb elements de personal i material en la quantitat deguda; s'ha d'observar que el servei es presta en jornades de vuit hores.

Una bona policia evita la sang, el dol i l'esverament, ahorrant al po-

der públic el dolorós deure de la repressió a tota mena d'accions energiques i posteriors.

DETENCIÓ

L'inspector de vigilància senyor López La Piedra, afecte a la primera brigada, ha detingut i posat a disposició del jutjat a Gines Ponce Zamora, encarregat d'una casa de transports del carrer de Santa Maria de la Cabeza, número 10, el qual per subtracció d'unes fulles declaratives i els talons corresponents, que falsificava, s'apoderà de 90 sacs de sigrons i de 177 de sucre, que va vendre per la quantitat de 7.200 i 15.000 pessetes, respectivament, a Francesc Moreno Martínez, amo d'una tenda del carrer de López de Ayala, número 86.

Per apoderar-se d'aquestes expedicions que venien consignades a poblacions del Nord d'Espanya, Gines feia desaparèixer dels vagons les anotacions en guix que indicaven el punt de destí, substituint aquest pel de Madrid, i valentse de la confiança que els seus molts anys de servei a la casa inspiraven als empleats de la Companyia ferroviària, preentava les fulles falses i transportava la mercaderia a poder del comprador indicat.

L'import de les dues expedicions excedeix de 60.000 pessetes.

DEL CONSELL. — LES RESPONSABILITATS I EL PROBLEMA DEL MARRÓC

Madrid, 24, 2 matinata Si bé a les esferes oficials es guarda una absoluta reserva, sabem que el Govern es troba molt preocupat amb l'actuació del Consell Suprem de Guerra i Marina, puix també en la vista celebrada aquest matí s'han mantingut en la sentència les conclusions del fiscal.

Es calcula que per a la data d'obrimient de les Corts, ascendiran a més de 50 el nombre de caps i oficials condemnats pel Consell Suprem de Guerra i Marina.

La figura del general Aguilera es destaca en aquests moments com a representativa de l'opinió pública que reclama la depuració de responsabilitats, no solament dins l'exèrcit, sinó extensives als homes públics.

Es de creure que a les properes Corts els semblis desproporcionada la severitat que empra el Consell Suprem de Guerra i Marina amb aquell vot de censura que proposà el senyor Alcalá Zamora, que tant arriba a molestar als conservadors i que tant pot significar en matèria de sancions amb les portes obertes de les presons. No obstant, s'assenyala al vescomte de Eza com a un dels responsables, i a jutjar per les impressions recollides, portarà l'acta de diputat per Soria per l'article 29.

En el mateix Consell d'aquesta tarda els ministres de la Guerra i Gràcia i Justícia han celebrat un consell de impressions sobre el local que s'ha d'habilitar per a complir la condemna dels processats pel desastre del Marroc.

Si sofre dolores en la espalda, riñones y en las partes bajas del cuerpo, debe tomar el famoso

Compuesto Vegetal De Lydia E. Pinkham

(Compuesto de hierbas medicinales)

Es la medicina de una mujer para las enfermedades de las mujeres. En todas las farmacias.

Tenint en compte que els militars condemnats perden la condició de tals en començar a complir la condemna, i que no seria lògic que romanguessin a presó, s'ha convinent en que Guerra cedís a Gràcia i Justícia un edifici dedicat a presons militars.

Els proxims Consells del dimens i divendres es dedicaran a la qüestió del Marroc, tenint en compte que per a aquesta data es trobarà a Madrid l'Alt Comissari.

No creiem equivocar-nos en afirmar que es debatran, entre altres qüestions, el pacte dels conservadors amb el Raïsuni, que es creu que ha estat un veritable desencert.

TEATRAL

Al Teatre Cervantes s'ha estrenat aquesta nit el bofet dramàtic en un acte, «Adiós a la bohemia», original de Pius Baroja.

El teatre es trobava totalment ple, abundant els literats i artistes que desitjaven conèixer la primera producció de Baroja.

L'obra ha agradat molt, i en acabar Pius Baroja ha estat cridat a escena repetides vegades entremig de grans ovacions.

LITERAT ANGLES

Cadiz. — Es troba en aquesta literatura anglesa Mr. E. Ellison Fiers, catedràtic de Literatura de la Universitat de Liverpool.

Ha terminat un important estudi sobre el duc de Rivas i la influència de Walter Scott a Espanya.

CONFRAERNITAT BETICO-LUSITANA

Lisboa. — L'excursió que estan fent a Portugal els professors i alumnes de la Facultat de Dret de Sevilla, donà motiu a unànimes manifestacions de simpatia i companyonia per part dels estudiants portuguesos.

Els excursionistes andalusos són obsequiadíssims amos. — Hayas.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

111 24 MARÇ 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

res com la llei de Déu mana?

Però, en fi, no ens embarranquem més, deixem-ho córrer; no fem fillofies, creuem a mi, que ens hi tornarem boigs. Anem al cas concret i prescindim d'idees absolutes i de principis abstractes; deixem dir, que des del moment que jo reprovo com acció dolenta el repartiment del dividend, amb raó o sense raó, m'haig de sentir naturalment inclinat a tindre per dolenta la intenció dels que el defensen. Aquesta és la cosa, i ja que tu la comprens, i, per tant, no censures la meua rebuïda, tinc tranquil·la la meua consciència, que és lo que cal.

Mes, deixem ja aquestes assumptes desagradables per a parlar de la grata novet que em dónes relativa a ton quadre i la no menys grata que t'haig de donar jo relativa al meu pròxim viatge a París.

Quan tu em dices que no havies nascut per a pintar, et deixava dir, però no et creia, perquè, a l'embalar-te els objectes de taller que et vaig enviar, no em podien passar per alt, com deus compendies, els estudis de dona que entre ells tenies. Digue's-me o no ignorant en la matèria (jo de jovenot havia pintat tres o quatre anys a Llotja), aquells estudis són per a mi hermosíssims, i l'home que amb el pinzell a la mà dibuixa tan destreument i és capaç de trobar en la paleta les fineses de color que tenien aquelles testes, més o menys tard, farà lo que per fi fas tu. Avant, doncs, no deixis refredar l'entusiasme amb que ho has emprès, no abandonis la tasca, i a veure si quan jo arribi a París la trobo ben avançada. Un premi qualsevol, una senzilla menció de Saló, et donaria molt més nom i profit que una gran medalla a Espanya. París va al cap del moviment artístic modern i no hi ha, avui, celebrat universal que no hagi rebut el baptisme amb aigua del Sena. Pit i fora, i avant, doncs, avant.

El viatge, que t'anuncio, no obeeix tant al desig que ja sentia d'allunyar-me d'aquí després dels esdeveniments passats que em tenen l'ànima amargada, com a una sorprenent casualitat que pot ésser la meua fortuna i que hauré d'explicar-te somerament. Cadascú per on l'enfila: tu, quadros, jo, invents; es tracta d'una invenció. Si l'he trobada, en fané ric. El cigar-

ro-misto, que ja ho tenia resolt, se n'anirà a passeig.

Doncs, és al vas que, visitant dies enrera a mon gema a la gran fanga on treballa de contramestre i parlant amb ell al peu d'un tren de laminar que estava funcionant, notarem que la politxa petita de transmissió, posada a gran velocitat, s'encenia de sobte, llançant un furios doll de llum i d'esplumies damunt d'un peu-dret que, en aquell moment, havien clavats a terra per a muntar una bastida a pocs centímetres de distància i a fi d'adobar l'embarrat del costat. Com que la politxa no era nova ni molt menys i sempre havia funcionat amb velocitat igual, sense que mai s'encengués ni cosa que s'hi semblés, fèrem parar la màquina, arrencarem el peu-dret, que per sa proximitat ens desorbava de veure i palpar bé les coses, i, examinant la politxa, notarem amb sorpresa inexplicable que la corretja no estava cremada ni aquella més calenta que de costum. Engagarem de nou i res: la màquina funcionà com els darrers dies, sense escupir llum ni esplumies, a la vista de tot el personal de la farga que, ja éssent un xic tardet, consumí el remanent del jornal comentant lo succés amb els directors de casa, sense dir ni una paraula sobre la causa veritable del fenomen. No cal dir-te lo que vaig barrinar aquella nit. L'endemà al matí el tren no funcionaria, però a la tarda, si Capità, frisos i enrabats convençut de que amb les meves reflexions ja havia trobat jo el quid, no vaig parar fins a la farga. La bastida estava feta: dos manys, enfilats dalt del taulell que aquell sostenia, destaconaven una

anella de l'embarrat, quan, enganxada la transmissió del tren, començà aquest a rodar, i als pocs segons, tornà la consabuda politxa a escopir flam i esplumies, que era un gust. Muntotmo de si la corretja anava fluixa i de que hi havien posat perquè enganxés millor; em diuen que reïna, i canto eureka. De poc, amio meu, que em torno boig. Les meves sospites eren fundades: estava al caire d'un descobriment importantíssim: aquell misteri era fenomen elèctric. Valg demanar que baixessin els manys de la bastida, que atrenguessin altra volta el peu-dret. Separat aquest d'allí, adéu llum i esplumies. Just, just! Tot estava explicat! La casualitat em descobria un gran generador d'electricitat. L'egoisme, no obstant, em féu callar la troballa. No vaig tractar sinó de comprovar una vegada més el fenomen, posant novament el peu-dret a lloc, i, valent que la màquina tornava a llançar flames i esplumies, amb el cor a punt d'esbotzar-se'm vaig aturip hipòcritament les espatlles, dient que no ho entenia, i... a divagar, a divagar per camps a través hores i hores tot sol amb mos pensaments.

Ras i curt, noi; que allò és una màquina electro-estàtica de gran força productora i que si trobo, com penso haver trobat ja, la falsedat de poder-la utilitzar com a generadora potent d'electricitat dinàmica, ja em tens home. Vet aquí lo que em porta a París. Si hi trobo lo que cal, em faré un nom i una velleja diroxa. Què et sembla?

I ara dispensa el protocol que t'he obligat a llegir, però, per que hi són els vers amics sinó perquè l'home,

profundament apenat o ple d'alegria, pugui expandir-se? Tu, que em coneixes, veuràs segurament una gran prova d'amistat en l'extensió d'aquestes cartes, sobretot venint d'un home que, comunament, parla tan poc i encara escriu menys. Res, que hi ha moltes formes de dar-se plaer a la vida; l'egoisme en revesteix moltes: una d'elles la d'estimar molt als bons amos pel consol que en rep el cor quan a un hom li cal expandir-se. Ja ho veuràs com, un cop a París, tu també t'expandiràs amb mi parlant d'un altre assumpte, que prou te té al cor oprimit per no haver volgut dir-lo al paper. Creu que us compadexco a tots dos: els està molt magreta. Vaja, no facis veure que em renyes; pinta, pinta, que, per allà, pintes; ja no dic res més.

VIII

Excitat En Folx per la guerra que li declararen els partits a Vilanu i escandalitzat de veure que En Rodon, «aquell que li devia tot», tenia la insolència de lligar-se amb ells i era el primer de mossagar-lo amb altres i reticències de mal gust, no es donà repòs ni perdona medi de fer-se popular a la Vall per tal d'assegurar-se la candidatura. A la predicació de principis polítics, oposà el públicament l'exercici que devia menèixer a tot home honorable aquella coalició del partits que s'odiaven entre si, la meua fe insigne, la immoralitat política que aquell continuat monstruós significava. A la mormuració privada i traïdora que tendia a descreditar el banquer i el gerent de Vilanu, su-

Primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar

Visita a Sabadell

Ahí, a les tres de la tarda, amb el ferrocarril elèctric de la Plaça de Catalunya, van sortir a fer la projectada visita a les fàbriques de Sabadell, els congressistes que han vingut a Barcelona per a celebrar el Congrés hispano-americà.

A l'estació de Sabadell els rebieren el comitè organitzador de la visita, que el constituïen les següents representacions del Comerç i de la Indústria: Cambra Oficial de Comerç, Gremi de Fabricants, Associació de Fabricants, Associació de Filadors, Auxiliars de la Indústria Tèxtil i Filadors d'estampats de llana no associats, al front de les quals hi havia llurs presidents, els senyors Francesc Coll, Joan Grau, Emili Sallares, Joan Prats i Adrià Camps, respectivament.

VISITA A LES FÀBRQUES

A l'estació hi havia una vintena d'automòbils que es posaren a la disposició dels congressistes per a conquerir-los per grups a visitar les següents fàbriques:

Grup A. — Director: don Andreu Camps. Acompanyants: don Pere Arús, don Jaume Domènec, don Joan Montaner, don Josep O. Badia, don Magi Desvins. Establiments a visitar: Filatura de llana de Jaume Domènec, Fàbrica de teixits de Francesc Llonch, Aparells i tintes de Vilad de Ferran Casabiancas, Despatx de Joan Gorina i Fills Successors, Despatx de Molins Germans, Docks.

Grup B. — Director: don Joan Grau. Acompanyants: don Josep Gorina, don Ramon Picart, don Josep Capmany, don Emili Sallares, don Josep Puig. Establiments a visitar: Filatura d'estam de Successors de Badia i Prats, Fàbrica de teixits de Molins Germans, Aparells i tintes de Joan Grau, Despatx de Successors de Llonch i Sala, Despatx d'Emili Sallares. Acondicionament.

Grup C. — Director: don Jaume Prats. Acompanyants: don Enric Riera, don Eugeni Jany, don Joan Prats, don Miquel Arqué. Establiments a visitar: Filatura d'estam d'E. Tull, i Companyia, Fàbrica de teixits de Tamburini i Colomar, Aparells i tintes de J. Prat-Gimenes, Despatx de Molins Germans, i Companyia, Despatx de Molins Germans, i Companyia.

Grup D. — Director: don Francesc Coll. Acompanyants: don Salvador Riera, don Joan Codina, don Vicens Camps, don Antoni Estruch. Establiments a visitar: Prat Carol i Companyia, Filatura de llana de Salvador Riera, Aparells i tintes d'Antoni Estruch, Fàbrica de teixits de Juli Pons, Despatx d'idem, idem, Despatx de Camps i Indústria Llanera, Ecoia Industrial.

A totes les fàbriques, els enginyers directors llurs propietaris, donaren una sèrie d'explicacions sobre la marxa dels negocis de la fabricació tèxtil i sobre la producció. Hem de considerar que la visita que els congressistes han fet a Sabadell, ha estat un veritable estudi de la indústria catalana.

Tots han reconegut, pels comentaris que hem pogut recollir després de la visita, que la indústria llanera, és en realitat, a Catalunya, una unitat de mides i una de les indústries que pot competir amb les més avançades de l'estranger.

Per a fer-se càrrec de la importància de la indústria llanera catalana, hem de dir que hi ha esmerçat un capital de tres-cents milions de pessetes en altres indústries.

Per a referir-se a la producció anual de la indústria tèxtil, les xifres estadístiques es calculen en uns 1.700.000 de pessetes, quant als teixits per a home; 88.396.000 pessetes, quant als de dona; 47.437.000 pessetes, quant als filats d'estam; 50.989.000 pessetes, quant als filats de llana, i 180.000 pessetes, quant als de llanes generades.

El consum per a la producció de les mateixes indústries de filats i de teixits, es calcula normalment a més de 5.000.000 de quilos de llana del país i de l'estranger.

LUNCH I DISCURSOS

Després d'haver fet la visita d'estudi a les fàbriques de Sabadell, l'endemà, i les corporacions econòmiques han obsequiat als congressistes amb un lunch a la Sala de la Plaça d'Estalvi. Però abans s'han anat entornant l'alcalde de Sabadell, En Francesc Saló, els representants de les corporacions econòmiques i el Regent del Govern, el qual ha parlat només i en representació dels congressistes, els discursos de consue-

congressistes, i els digué que les fàbriques que acabaven de visitar, representaven genuïnament el poble de Sabadell.

La població, continua manifestant, no té altre atractiu que el treball, la part més gran de la producció, i l'element més eficaç de l'intercanvi.

Feu vots perquè el Congrés aconsegueixi la seva principal missió, això és, que sigui una realitat, una missió econòmica amb tota la seva eficàcia, el resultat que el Congrés ha de donar i que tots esperen.

Finalment, en nom propi «en representació del poble de Sabadell, ha donat les gràcies als congressistes per la distinció que han fet en honorar amb llur presència el poble que ell presideix.

Seguidament féu ús de la paraula el senyor Coll, president de la Cambra de Comerç.

Oferí, per tot quant fos necessari, la cooperació de la Cambra de Comerç.

Exposà en breus mots la tasca dels elements que integren aquella honorable Corporació. I va demostrar que la indústria llanera de Sabadell ha anat evolucionant de tal manera, que avui està a una altura que pot competir amb Anglaterra i amb els altres països que produeixen tan rica producció.

En Joan Grau, president del Gremi de fabricants, va llegir una acurada dissertació sobre el moviment econòmic-industrial de la població i resumint les seves paraules, digué, que el conjunt del país espanyol no arriba a donar l'abast. Cal, doncs, que l'intercanvi amb els països americans, els quals estaven representats oficialment en aquell moment, per llurs delegats, sigui un fet i consumeixin la producció catalana que no pot consumir la península.

Espera, doncs, també, que entre Catalunya i Amèrica, hi haurà un lligam més fort i més estret que fins ara hi ha hagut, i a l'enseny, s'establirà una mutualitat d'interessos.

El senyor Ramon de Castro, sots-secretari del ministeri del Treball, va cloure els discursos i contestà els parlamentaris anteriors amb frases de cordialitat i de reconeixement.

Digué, també, entre altres coses, que ell no es separarà mai de la seva recta conducta, quan els interessos econòmics de Catalunya, als quals ajudarà amb la seva modesta cooperació, tant particularment com oficialment, en tots els carres que ostenti.

ARRIBADA A BARCELONA

A dos quarts de nou sortiren de Sabadell, arribant a Barcelona a dos quarts de deu.

Reunió de presidents

Sota la presidència del sots-secretari del ministeri del Treball, es reuniren ahir al matí els presidents de les delegacions cooperatives d'Amèrica i Filipines amb els membres del Comitè organitzador del Congrés, per a assenyalar l'ordre de distribució dels treballs relatius a l'examen dels informes i propostes dels congressistes d'Ultramar. Fou acordada la divisió en tres zones: la primera constituïda pels Estats Units, Puerto Rico i Filipines; una altra integrada per Mèxic, l'Argentina, Dominicana, Panamà i Centre Amèrica; i una tercera formada per Amèrica del Sud.

Quedaren designats vice-presidents, en representació dels espanyols d'Amèrica: don Josep Díaz, de Nova York; per als Estats Units, Puerto Rico i Filipines, don Miquel de Llano, de Mèxic; per a Mèxic, Cuba, Dominicana, Panamà i Centre Amèrica, i don Antoni Marriquer de Lara, per a Amèrica del Sud; i secretaris, don Manuel Garcia, don Juli Dolz i don Salvador Muijal.

Visita

a la Universitat Industrial

La visita a la Universitat Industrial (Carrer d'Urgell), tindrà lloc a les tres de la tarda.

Un telegrama de salutació

La Diputació d'Oviedo i l'Associació Patronal Mineira Asturiana, han enviat expressiu telegrama de salutació als congressistes americans.

D'espectacles

El dissabte de Glòria, per a inauguració de la temporada de Primavera, tindrà lloc al teatre Espanyol l'estrena d'una obra d'En Juli Vallmitjana, titulada «El Barandero» (L'alcalde). S'estrenarà un complet decorat, obra dels escenògrafs Dubena i Girbal, havent-se encarregat de la direcció artística el pintor Ricard Canals.

Al Casal Nacionalista de la Barceloneta

CONFERENCIA D'EMILI TUBELLA

Davant de nombrosa concurrència, donà, a l'estatge del Casal Nacionalista de la Barceloneta, la seva conferència, N'Emili Tubella.

L'acte formava part del cicle de Conferències organitzat per la Joventut Nacionalista de la Lliga, i que tan bona acollida han tingut entre els nacionalistes de la Barceloneta.

El tema escollit pel conferenciant era «Les reaccions nacionals».

Ocupà la presidència el president del Casal, doctor Alomar, acompanyat del conferenciant, del senyor Riera, de la Joventut de la Lliga i d'alguns individus del Casal.

El doctor Alomar remarca l'abast de les conferències que es donen en el Casal i la necessitat de concórrer-hi per tal d'enfortir el sentiment de catalanitat i considerar que no ha de fer la presentació del conferenciant per creure-la innecessària tota vegada que és de la Joventut i prou conegut.

Aquest comença la seva tasca sentant el ver concepte de reacció, en el significat d'ésser un conjunt de forces a oposar a una extralimitació, i analitzant les condicions que ha de tenir per ésser justa.

La revolució francesa fou una reacció contra l'absolutisme monàrquic, i la Restauració fou una reacció contra la Revolució francesa.

La reacció aplicada a les nacionalitats té el seu fonament en el principi de que cada poble ha de tenir el govern de si mateix, principi oposat a l'esperit dominador de quasi tots els pobles. Examina la història de les reaccions i cita nombrosos casos, especialment els d'Alexandre, Juli César, Carlemany i Carles. En Napoleó, posant de relleu les diferents característiques que els particularitzaren, els quals pretenien exercir un poder dominador, produïren fortes reaccions en favor de l'esperit de llibertat, innat en tot poble.

Catalunya no havia d'ésser una excepció. L'ambició que la nostra pàtria despertà en els pobles veïns, especialment a Gascònia, i l'esperit de dominar que sempre aquesta ha acariciat, produí fortes reaccions. Rememora, a més, la història de la nostra terra, per tal de demostrar que el poble català, directament o indirecte, des del parlament de Casp, començà la seva tasca dominadora. Cita els fets de privar els catalans de mercaderies amb Amèrica i de parlar amb la llengua pròpia.

Contingut aquest esperit dominador, no podia faltar-li la reacció, i aquesta indefiniblement ha vingut per tal de reintegrar Catalunya al seu caràcter peculiar, sense que sigui possible determinar els mitjans a seguir per tal d'aconseguir-ho. Cita els casos d'Irlanda, Polònia, Finlàndia, Iugoslàvia i altres.

Remarca els camins que poden portar a obtenir la finalitat perseguida amb la reacció i la necessitat de que a l'endemà de la victòria, el poble retrobi la seva personalitat, per tal que no sigui en va l'esforç fet.

Actualment, amb els precedents utilitzats pels governadors, preparant unes eleccions amb pràctiques antiquades, ha estat produïda una nova reacció.

Acaba amb un brillant paràgraf fent vots per aconseguir la completa llibertat de Catalunya, elegint el camí que més convingui, així que tota la terra catalana estigui preparada per a la dita llibertat.

El conferenciant, que fou interromput diverses vegades, amb aplaudiments fou objecte d'una unànime ovació en acabar la seva interessant dissertació.

Els Pomells de Joventut

LA GRAN FESTA INAUGURAL DEL POMELL DE JOVENTUT GOIGS I PLANYS D'HOSPITALET DEL LLOBREGAT.

Fou una diada pomellista veritablement grandiosa, i una manifestació ben palesa de la catalanitat de la vila d'Hospitalet del Llobregat.

L'entusiasme que detempe regnava entre els pomellistes, esperant la festa, ja feia preveure que aquesta assoliria un gran èxit més amb tot i això, la realitat superà de bon tros la creença de tot hom.

La festa del matí

A les vuit tingué lloc a l'església parroquial, una missa de comunió. El temple estava ple de gom a gom, destacant-se la blancor d'una multitud de caputxetes. A l'altar major flors i banderes catalanes. El reverend senyor Edoan, i entusiasta conseller del Pomell, mossèn Pere Batlle,

celebrà el Sant Sacrifici i féu una fervorosa plàstica als pomellistes. Totseguit es féu la visita espiritual a la Nostra Dona de Montserrat, acabant-se la festa religiosa amb el cant del Virolai.

La Comunió durà bella estona, repartint-se el Pa dels àngels a una gran multitud de pomellistes d'ambdós sexes que acudiren a la Sagrada Taula.

El senyor Serra i Ustrell, secretari del Directori assistí a Missa de Comunió.

L'arribada d'En Folch i Torres

Amb el tren d'un quart d'onze arribà a Hospitalet el fundador dels Pomells de Joventut, Josep Maria Folch i Torres, en companyia de l'il·lustre canonge N'Anfós Maria Ribó, i alguns pomellistes barcelonins.

A l'estació hi havia congregats tots els pomellistes, acompanyats del seu conseller mossèn Pere Batlle i del senyor Serra i Ustrell, tributant-se al mestre Folch una grandiosa ovació.

Tots junts, en mig de la més gran alegria, feren cap a la Casa de la Vila, on s'esperà l'arribada dels padrins de la bandera, que ho eren el digníssim diputat pel districte del Llobregat, N'Antoni Miracle, i Na Josepa Durban d'Olivares, esposa del batlle d'Hospitalet.

Arribada del diputat senyor Miracle

Al cap de poca estona, l'auto que duia el diputat senyor Miracle féu la seva aparició, essent saludat amb forts aplaudiments.

Amb el senyor Miracle venien diverses personalitats, entre les quals hi havia el senyor alcalde d'Hospitalet, En Just Oliveres.

Tot seguit es dirigiren a l'església, la qual estava, com en l'acte de la Comunió, completament envaïda per una gran gentada.

L'Ofici fou veritablement solemne. L'Orfeó parroquial, amb acompanyament d'orquestra, cantà la missa d'una manera ajustadíssima.

El doctor N'Anfós M. Ribó, canonge de la Seu de Barcelona, digué el sermó, que fou la més bella apologia de la institució dels Pomells de Joventut contra les suspicacions dels enemics de la Pàtria.

Una nota veritablement correpadora fou la del moment de l'elevació. L'orga executà «Els Segadors», donant a l'acte una maiesttat que emocionava.

Acabat l'Ofici, el canonge bení la bandera, essent agraïda, com havem dit, pel diputat N'Antoni Miracle i per Na Josepa Durban d'Olivares, esposa del batlle de la vila.

La bandera és riquíssima i d'un gust exquisit. Cal fer constar que ha estat brodada d'una manera acuradíssima per les senyores pomellistes d'Hospitalet.

El doctor Ribó féu una breu allocució, dient co que significava la bandera que acabava de benir-se, i encoratjant els pomellistes a que perseveressin en la lluita pels sagrats ideals que defensaven.

Es cantà el «Virolai», donant-se per concluida la festa pladosa.

A la sortida, tot el poble saludava el pas de la bandera. Alguns Mocors d'Esquadra que rondaven per allí també la saludaren militarment.

La llarga comitiva de personalitats i pomellistes es dirigí novament a la Casa de la Vila, on el batlle de la qual s'hi col·locà la bandera en mig dels vítorosos aplaudiments. La multitud cantà «Els Segadors», veient-se pintat en tots els rostres el més gran entusiasme.

Es tragueren fotografies que perpetuïn la gran diada d'Hospitalet del Llobregat.

El dinar

A la sala consistorial de la Casa de la Vila s'hi celebrà un dinar d'homenatge al senyor Folch i als padrins de la bandera, transcorregent l'acte en mig de la gran animació.

En els brindis parlaren molt eloqüentment el Rld. conseller del Pomell mossèn Pere Batlle, En Vicens Rocosa, En Jaume Puig president de l'Orfeó i Escolles del Doctor Robert, En Josep Serra i Ustrell, el diputat N'Antoni Miracle, el batlle En Just Oliveres, En Josep Prats i el mestre Folch i Torres, el qual pregà al digne president del Pomell, En Joan Ferramon, que clogués els parlaments, com així ho féu.

La festa de la tarda

Fou esplèndida de veritat. La sala-teatre del Centre d'Autonomista es veié atapeïda de gent. Era tot el poble d'Hospitalet que s'adheria a la festa.

Aquesta començà amb un parlament-membria que llegí el secretari de la secció de Joves del Pomell «Goigs i Planys», En Jaume Prats. Fou molt aplaudit.

N'Albert Batlle llegí la poesia «Per ma Pàtria».

Sota la direcció de Na Josepa Coll, els petits pomellistes del «Goig i Planys» executaren una tanda de cançons i jocs d'infants que agradaren molt.

N'Agustí Cayas recità, amb un gran brad, la poesia «Catalunya i avant».

La deliciosa obreta d'En Folch i Torres «Borrallons de neu», fou representada d'una manera impecable i acurada.

En Gaspar Bonet recità la poesia «Als Pomells de Joventut».

Joves i damiselles pomellistes interpretaren magistralment l'exquisit idili d'En Josep M. Folch i Torres «Muset i Bernadeta».

En la segona part parlà N'Antoni Miracle. S'adherí de tot cor a l'homenatge al senyor Folch, i manifestà el seu entusiasme per l'obra del s'Pomells de Joventut.

Recomanà al spares que protegessin els Pomells de Joventut, fent que els fills en formin part.

Co que heu de fer — acabà dient — ajudar amb tota la vostra voluntat a aquesta joventut que puja, que d'ella si que podem esperar-ne el triomf de la nostra Catalunya.

Fou molt aplaudit.

Tot seguit parlà, amb un entusiasme xarrodor, el reverend Pere Batlle, encoratjant els pomellistes amb paraules exquisides d'afecte a la joventut i d'amor a Catalunya.

El parlament del senyor Folch i Torres

En disposar-se a parlar el fundador dels Pomells fou objecte d'una gran ovació que durà molta estona.

Fet el silenci, el senyor Folch s'avençà i pronuncià un bellíssim parlament.

Començà donant l'enhorabona al Pomell de Joventut «Goigs i Planys» per la magnitud de la festa que se celebrava, i regatiant al cultíssim poble d'Hospitalet del Llobregat per la seva entusiasta adhesió a l'obra dels Pomells de Joventut.

Al·ludí el crim social que s'havia comès aquell mateix dia a Hospitalet, i després de fer l'apologia de l'ideari pomellista, anador d'el·lègic de la joventut, digué que

els Pomells, amb la seva actuació, acabarien per fer oblidar l'hora dolorosa que estem passant, cobrint amb flors de virtut i de civilitat els bassals de sang amb els quals els homes d'ara, oblidant els llurs deures envers Déu i la Pàtria, solen i deshonren i a nostra terra.

Elogià la bandera que al matí havia estat benida, i digué que no l'honoràvem com cal si la seva color blauarrada no la portessin els pomellistes en llur esperit; la puresa d'ànima que significa el blau i l'encesa patriòtica del cor simbolitzat per les quatre barres.

I acabà dient: «De la victòria no cal dubtar-ne, malgrat els obstacles que ens puguin posar els enemics, perquè les nostres armes no poden ésser mai vençudes, perquè són la Veritat».

L'homenaje

Una volta el senyor Folch hagué acabat el seu parlament, una llarguíssima ovació ressonà a la sala-teatre, donant-se a l'enseny visques a Catalunya, als Pomells i al seu fundador.

La festa acabà cantant-se l'Himne dels Pomells i «Els Segadors, en mig del més gran entusiasme».

La catàstrofe del Clot

El cadàver de la dona que va morir a sota del tramvia i que no va poder ésser identificada en els primers moments, fou traslladada, per ordre del jutjat, al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic.

Després de realitzar algunes indagacions s'aconseguí esbrinar que la víctima s'anomenava Magdalena Ferrer Homs, comptava 53 anys i habitava amb el seu marit, Bartomeu Homs, al carrer de Rofents, de Castelló de la Plana.

Magdalena i el seu marit havien arribat a Barcelona fa uns dies per tal de solventar diversos assumptes d'indole particular.

A primeres hores del matí del dimecres, Magdalena i Bartomeu sortiren de la seva casa, dirigint-se a la plaça d'Urgell.

Magdalena havia de realitzar unes compres a Sant Andreu, i el seu marit va acompanyar-la fins el carrer de Trafalgar, punt de parada dels tramvies i des de l'esmentat carrer va marxar a complir les seves obligacions.

Magdalena va intentar pujar al tramvia en marxa, sense donar-se compte que un altre venia en direcció contrària, per la qual cosa hauria pogut ésser víctima d'un accident.

Sardanes

PER AVUI

Avui, a les deu de la nit, als jardins del bar Pàtria, la notable còpia empordanesa Els Montgrins, de Torroella de Montgrí, donarà una audició de sardanes, organitzada per l'Agrupació Sardanista Barcelonina.

PER A DEMA

Matí, a les onze. — L'Agrupació Sardanista Mossèn Cinto celebrerà una audició de sardanes per l'acòbia Cathalunya.

Tarda, a les cinc. — El Grup Sardanistic ha organitzat una audició de sardanes a càrrec de les còpies Barcelonina i La Principal de La Bisbal. L'audició tindrà lloc a la plaça de l'Àngel. En cas de mal temps se celebrarà a la plaça Reial.

A la plaça de les Olles, la còpia empordanesa Els Montgrins, de Torroella de Montgrí, hi donarà una audició de sardanes, estudiant-se tres d'En Vicens Bon.

Nit, a les deu. — Gran audició al bar «Pàtria» per la còpia La Principal de La Bisbal.

Demà, diumenge, a la nit, hi haurà al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria una audició de sardanes per la còpia Els Montgrins, de Torroella de Montgrí.

Per tal de commemorar el quaranta vuit aniversari del traspàs d'En Pep Ventura que s'escou aquest dia, seran executades diferents sardanes de l'Avi Pep.

El Casal Nacionalista Guinardorenc, demà, diumenge, a les cinc de la tarda, celebrà al seu estatge social una audició de sardanes a càrrec de la renomada còpia La Principal Barcelonina, i al vespre, a les nou en punt, per acabar a les onze, una selecta vetllada humorística.

El Foment Sardanistic de Sant Martí celebrà demà, diumenge, una audició de sardanes a les onze del matí, a la Plaça Valenti Almirall, a càrrec de la còpia Barcinò.

En cas de mal temps a l'Ateneu Obrer Català.

El Grup Pàtria, de Manresa, ha dirigit una crida a les entitats nacionalistes i sardanistes de Catalunya, especialment a les de Barcelona, demanant que es sol·liciti dels compositors de sardanes que designin els permís per que les seves composicions siguin ballades i cantades per les artistes de «varietats», ja que aquestes no poden donar als escenaris una interpretació acurada de la dansa catalana.

El darrer diumenge va celebrar-se una esplèndida audició de sardanes a la Joventut de Les Corts.

El programa va executar-lo, amb la mestria que sap fer-ho la reputada còpia L'Antiga Principal, de La Bisbal.

Una enquesta de la Societat de les Nacions

Les condicions econòmiques de Rússia

Resum de la situació

II

De totes les crisis de la fam esdevingudes a Europa en els temps moderns, la pitjor ha estat la fam russa de 1921-22, tant pel que es refereix al nombre de persones afectades, com pel tant per cent de la mortalitat causada per la fam mateixa i la malaltia. No és mai fàcil avaluar el nombre de les persones afectades per la fam, car totes les xifres donades difereixen segons el criteri adoptat. No obstant, s'avalua en 20 a 24 milions la xifra de la població que sofria la fam en els districtes que constituïen ço que s'anomena oficialment la regió famolenta, i, sobre aquest punt, les organitzacions de socors i el govern dels Soviets estan gairebé d'acord. La mortalitat és molt més difícil de determinar, tenint en compte que les xifres proporcionades pels diversos experts representant l'excés de mortalitat en comparació a la normal, varien de 1.250.000 (morts causades per la fam i la malaltia); a dos milions, xifra proporcionada per la Comissió internacional de socors a Rússia (morts causades per la fam); i tres milions, xifra que el doctor Nansen considera personalment com el total probable de les morts provocades per la fam (1).

La fam de l'any 1921 obeeix a la vegada a causes econòmiques i a una sequedat excepcional. Per què un estudi dels esdeveniments recents pugui tenir alguna utilitat, tant per si hom vol apreciar les necessitats probables pel que es refereix a les noves mesures de socors a pendre, com per mesurar de quina manera i fins a quin punt l'assistència estrangera podria contribuir al retorn de condicions més normals a Rússia, cal distingir entre els efectes de les condicions econòmiques dels sis o vuit darrers anys i els deguts a les condicions climàtiques anormals de 1921. No entra en l'àmbit d'aquest report, fins admetent que existeixin dades suficients, formular un judici definitiu sobre la influència de les dues sèries de causes. No obstant, una senzilla relació dels fets, en la mesura que ho permeten els informes disponibles, posarà el lector en condicions de formar-se una opinió.

El fet sobresortint, sota el punt de vista econòmic, és que abans de la fam de 1921, prop de la meitat de les terres cultivables de Rússia, era deixada a l'abandó i que la superfície encara conreada, per moltes raons, sols donava collites sensiblement inferiors a les d'abans de la guerra. En efecte, el total de la collita de 1920 sols representava el 43 per 100 de la collita d'abans de la guerra. A aquesta època, la sèria part de la collita promesa en cereal era exportada a l'estranger i encara que la població hagués disminuït pel fet de la guerra, de l'emigració i de les epidèmies periòdiques en una proporció que pot avaluar-se en un 8 per 100, una reducció de la producció agrícola en tals proporcions, en un país en el qual l'agricultura representa de molt l'activitat econòmica més important, implica evidentment un capgirament de l'economia del país. És veritat que aquesta reducció de l'espai conreat no ha motivat una reducció del tot corresponent de la quantitat d'articles disponibles per al consum humà. M. Levasseur ha dit, ja fa molts anys, amb l'exageració que comporta una "boutade", que l'agricultor rus exportava el seu blat, es servia del seu ordi per a fer la vodka (2), alimentava el seu bestiar amb la seva civada o vivia del segol. Inclòs abans de la fam, l'aparceria russa havia disminuït de més de 40 per 100. Per altra part, tenint en compte que la producció de vodka, des de fa anys, és il·lunt d'apropiar-se de la d'abans de la guerra, ha estat possible reduir la producció d'ordi i de civada en una mesura més gran que la dels cereals destinats al consum humà (3).

La producció dels principals cereals d'alimentació — blat i segol — sembla haver baixat d'un miliard 675 milions de pouds (4), que era abans de la guerra, deducció feta de les exportacions i de les sèmbras, a 840 milions de pouds en 1920, feta també deducció de les sèmbras, ço que representa una pèrdua de prop de 50 per 100. Una tal disminució determina fer encara més miserable l'e-

stència ja precària de la gran massa russa. La reducció de la superfície sembrada s'aproxima de tal manera a la producció del mínim indispensable, que una penúria d'articles alimenticis causa, en 1919, serioses dificultats al departament de Moscou i que la sequedat als departaments del Volga ocasiona en 1920 una fam parcial en aquesta regió.

La baixa de la producció agrícola és deguda a un conjunt de causes tan estretament lligades, que és més fàcil enumerar que no pas col·locar-les, sigui per ordre cronològic, sigui per ordre d'importància. Els factors principals han estat els següents:

Primer: Manca de màquines agrícoles, d'utills o animals de tiratge. Algunes categories d'utills eren abans importades en grans quantitats, però llur comerç fou interromput per la guerra, pel bloqueig que va sorgir i per la revolució econòmica que feu impossibles els intercanvis entre la Rússia i l'Europa. Les pèrdues de bestiar que, al començament, resultaren igualment de la necessitat de proveir a l'exèrcit durant la guerra gran, jugaren en l'empobriment ràpid de l'agricultura russa un paper de causa i d'efecte a la vegada.

Segon: Revolució en el règim de la propietat. La confiscació dels béns dels propietaris, la restauració del "mir" (règim de la comunitat de les terres), als pobles en els quals el desenvolupament dels tancaments dels terrenys havia començat a crear un règim de propietat individual, i, en molts casos, a portar el repartiment de les terres dels agraris de bona posició entre els agraris mancats de terres o els emigrants de les ciutats, representaven un retorn als mètodes agrícoles rutinaris. Aquests factors, així com les destruccions causades pels insectes i els animals malignes i al mateix temps que la deterioració de les sèmbras, han portat una reducció de la producció als camps conreats.

Tercer: Ruptura entre les ciutats i els camps. La política de nacionalització i de confiscació seguida pel govern dels Soviets tot seguit de la seva arribada al poder, per l'octubre de 1917, ha arruïnat un mercat ja desorganitzat per l'enfonsada de la indústria i la depreciació del ruble esdevinguda als primers dies de la revolució. Ja no hi hagueren ni mercaderies, manufactures, ni bona moneda a oferir a l'agrari, a canvi de l'excés de la seva producció, excés que, per tal motiu, deixà d'aportar al mercat. Per tant aquest estat de coses, l'agrari es posà a reduir la seva producció.

Quart: Requisits i taxes sobre els articles alimenticis. El govern, per tal d'assegurar especialment la subsistència de l'exèrcit i de protegir contra la fam els obrers de la indústria, hagué de recórrer a mesures de força per a procurar-se els cereals dels agraris. Com que aquestes requisicions, contràriament a les que procedien els governs anteriors, es fundaven sobre el principi que tota la producció que excedís de les necessitats mínimes de l'alimentació pertanyia a l'Estat, el qual assumia la càrrega de satisfer totes les altres necessitats de l'agrari, aquest sistema va tenir finalment per efecte desmoralitzar-lo del desig que pogués tenir de produir més que no pas per les seves pròpies necessitats.

Una disminució considerable de la producció agrícola que no s'hagués estès més d'un any en la Rússia de fa cinquanta anys, hauria tingut relativament poc efecte, car era costum aleshores, entre els agraris, assegurar-se contra els capricis de la naturalesa, posant de banda provisions de cereals suficients almenys per un any. Però aquesta habitud esdevingué menys estesa en el curs de les darreres dècades, car els transports, en cas de penúria local, permetien proveir-se en altres mercats. Altrament, en 1921, els estocs havien estat esgotats per les requisicions, els embargos durant la guerra civil i la disminució progressiva de la producció. La situació es complicava encara molt més pel fet que la població havia augmentat dues vegades i mitja en seixanta anys, mentre que la superfície conreada, en mans dels agraris, a penes havia augmentat,

Aquestes eren les característiques essencials de la situació, quan la sequedat de 1921 deturà algunes de les principals províncies productores de cereals del mitjà i baix Volga, a la Rússia oriental, i les províncies meridionals de la Ucraïna.

(1) Quan la gran fam de l'india de 1919, el nombre de les persones afectades diuen que s'elevà a 35 milions, un terç de la qual va morir. No obstant, és evident que aquesta evaluació sola és aproximada. Existien informes diposats de 14 sobre les darreres fams de l'Índia. Per exemple, l'enquesta oficial sobre la gran fam de 1900 ha demostrat que l'excés de mortalitat en comparació a la normal arribà aquell any a 1.500.000 casos, la cinquena part dels quals foren deguts al cólera. Alguns estadistes indis i anglesos consideren aquesta xifra inferior a la realitat.

(2) La vodka és una beguda alcohòlica popular a Rússia. Sols una petita quantitat de vodka és produïda amb ordi.

(3) La reducció de la collita d'ordi i de civada acaba per incidir sobre la producció dels articles alimenticis, car el nombre de caps de bestiar que pot alimentar el camp no afecta solament el proveïment de la carn, sinó determina també el nombre de besties de tiratge disponibles per al conreu dels camps.

(4) El "poud" és una pes equivalent a 16,36 quilos.

Necrològica

Una recordatori

En els funerals que es celebraren a l'església de la Casa de Caritat per l'ànima de la que fou encisadora senyoreta Na Maria Basa i Carabén es repartiren uns recordatoris que són una vera meravella.

El paper, el relleu de les tapes, el color de la tinta tot està dictat per un gust exquisit i al tot del fi a que va destinat. Han estat estampats aquests recordatoris als obradors del mestre impressor Ramon Tobella amb la cooperació de la casa Basa i Pagès.

Després de les dedicatòries i el Pare Nostre amb l'Ave Maria hi va el retrat de la difunta amb mantellina seguit d'uns versos titulats "Preneu-la, Senyor".

Després van venir rimas d'Octavi Saltor — el poeta que l'any passat a Gràcia la feu reina de la festa dels Jocs Florals — Josep Maria Folch i Torres — a la memòria de la primera presidenta del Pomell "La Llar" que havia estat la plorada — Joan Mingué, Artur J. Palau Ximénez, Josep Maria Casas de Moller, M. Rocamora i Rivera, Ignasi Iglesias, Emili Guanyabens i Mercè Tobella d'A. Mingué. Els dibuixos són de Miquel Giró.

El conjunt dels recordatoris indica la puixança de l'art gràfic i una prova de que poden ésser sumptuosament trencats els rutinaris molles de commemoració i remembrança en els actes luctuosos.

Aquest matí han estat celebrats amb gran solemnitat els funerals pel bé de l'ànima de l'Il·lustre home de ciència i de virtut En Josep Blanc i Benet.

L'església de la Casa de Caritat, lloc de les funeràries exequies, es veló concorregudíssim. Durant l'ofertori passaren les més notables personalitats del món mèdic i social, a retrè el tribut piados al bon record del venerat difunt.

Deu el tingui en la seva santa glòria.

Aquest matí ha tingut lloc l'enterrament del veterà i honorable empleat municipal, cap de primera de la Secció d'Arbitris Indirectes, En Daniel Zaragoza; havia estat, el difunt, un conseqüent i entusiasta company, d'ença de l'Associació Autonomista del Districte V, d'on era soci; en moltes ocasions havia posat a prova la seva valua i la seva abnegació a la causa de Catalunya. Descansi en pau tan ferm nacionalista.

Vida religiosa

Avui: L'Arcàngel Sant Gabriel i Sant Timolau, màrtir. — Demà: Diumenge de Rams. L'Anunciació de Nostra Senyora. Sants Pelai, bisbe; Quirze, màrtir, i Santa Dula, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de la Puríssima Concepció i Assumpció de Nostra Senyora. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Dominica de Rams, del dia, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de Betlem, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de

Sant Antoni de Pàdua. — Demà, Torn del Puríssim Cor de Maria. Velles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà: Torn de la Nativitat del Senyor, a la mateixa capella.

— Santuari de la Verge del Carme (Parròquia de Sant Joan). Gran Via Diagonal, rambla Llibertat. — Demà, diumenge de Rams. Durant la missa de les set, hi haurà l'exercici dels Set diumenges de Sant Josep. A les vuit, missa de Comunió general. A les nou, solemne benedicció de la rama, processó per l'interior del temple i tot seguit, la missa cantada amb Passió. A les dotze, durant la Missa, plàtica sobre el Sant Evangeli pel M. R. P. Prior de la Comunió.

— A les quatre de cinc de la tarda, l'Arxiconfraria del Miraculós Infant Jesús de Praga, celebrará els seus cultes mensuals amb plàtica pel reverend Pare director Frè Antoni, de la Sagrada Família, C. D.

— Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, al matí, es celebraran misses a les hores de costum. A dos quarts de vuit, mes de Sant Josep. A les vuit, Comunió general de Nostra Dona de la Consolació. A dos quarts de deu, benedicció de rama. A les deu, ofici, i a les dotze, punt doctrinal. A la tarda, a les tres, Catecisme, i a les cinc, funció quarantena i sermó pel P. Fra Joaquim del Port de la Selva.

— Reial i Il·lustre Confraria de la Puríssima sang de Nostra senyor Jesucrist. — Parròquia del Pi. — Demà, últim diumenge de Quarantena, a les cinc en punt de la tarda, es celebrará el Sant Via Crucis per dintre de l'església, conduint la imatge els Portants de l'Agregació "Els Setanta dos". La Junta de prohoms d'aquesta Arxiconfraria acordà que la imatge de la Verge dels Dolors, que es venera a la Capella de la Sang, aquest any concorri al solemne Via Crucis del Divendres Sant, portada en tabernacle per la mateixa Agregació de Portants.

— Parròquia de Sant Jaume. — Demà, Diumenge de Rams. Les misses cada mitja hora, des de les sis a dos quarts d'una. A dos quarts de nou, cant d'Hores per la Rda Comunió. A un quart de deu es farà la benedicció i distribució de les palmes i rama pel senyor rector, i tot seguit la processó de les palmes i rama. A continuació la missa conventual amb el cant solemne del "Passion".

A les tres de la tarda, ensenyament del Catecisme per a nois i noies. A dos quarts de sis, exercicis del Via-Crucis solemne, essent portat el Crist de l'Agonia pel Cos de Portants. A dos quarts de set començarà el devot Triduum, que tots els anys la Reial i Il·lustre i Venerable Congregació de Jesús Nazaret dedica al seu diví Redemptor, amb sermó pel doctor don Gabriel August, caponze penitencier de la Seu d'aquesta ciutat, cant del "Miserere", descens de la imatge veneranda i adoració.

Tot just acabada la funció es resarà el Sant Rosari de la Caritat Cristiana a l'altar de la Puríssima.

Bisbat

— Demà, a les nou del matí, el nostre Prelat, doctor Guillaumet, farà la benedicció de palmes i flors a la Catedral Basílica. — Demà farà el sermó a la nostra Catedral el P. Fijon, de la Companyia de Jesús.

De Societat

A últims d'abril pròxim es celebraran les noces d'En Josep Maria Casabó i Torres amb la senyoreta Na Carme Suqué i Anguera.

Sortí cap a Madrid la marquesa vi-dua de Villamediana.

El pròxim dia 5 d'abril es celebraran les noces de la senyoreta Maria Josepa Pérez de Cambra amb el jove advocat En Frederic Roda Ventura.

Amb motiu de celebrar ahir la seva festa onomàstica la senyoreta Dolors Arolas-Joval, foren moltes les famílies que passaren a felicitar-la a l'hostatge dels seus pares.

Ha sortit cap a Benabarre el nostre company en la promesa N'Aurel Joaniquet, a l'objecte de refer-se de la seva passada malaltia.

FIVE

Els esports

PARTIT AMISTOS

Demà al matí, el primer equip de rugby del Club de Natació Barcelona jugarà un partit amistós amb l'O. llimpic Rugby Club.

L'encontre, que tindrà lloc al camp de la Unió Esportiva Sambolana, ofereix un marcat interès, per ésser la primera vegada que tots dos equips es veuran enfront l'un de l'altre, i sobretot comptant amb elements valuosíssims.

Són molts els aficionats a aquest tipus d'esport que es proposen assistir-hi. Començarà a les nou, podent utilitzar-se per a traslladar-se allí els automòbils que surten de la Plaça d'Espanya.

ATLETISME

Demà, al camp antic del Barcelona

F. C. tindran efecte les segones proves del III Campionat de Catalunya de lluita a la corda, en les quals hi pendrà part l'equip del Club de Natació Atlètic, que és la incògnita d'aquest campionat, contra l'equip de l'Ateneu Obrer de Badalona, i el del Centre Autonomista contra el del Club Deportivo Europa.

Malgrat reconèixer la gran valua de l'equip del Club de Natació, l'equip del Centre Autonomista continua essent el favorit del campionat.

BONA

Dilluns, a la nit, es reuniran a l'estatge oficial de la Federació Espanyola de Boxa, el Consell Directiu de la mateixa per a tractar, entre altres coses del vinent campionat de boxa amateur i de les delegacions regionals.

UNIO ESPORTIVA JUPITER

Els primer equips d'aquesta dos clubs jugaran demà un partit amistós el qual suposarà força disputat, per la rivalitat esportiva que sempre hi ha hagut entre les barriades que ambdues representen.

El partit es jugarà al camp de la Unió Esportiva i començarà a dos quarts d'onze del matí.

F. C. POBLE NOU

Demà i el dia primer d'abril, tindran lloc al camp del C. D. Poble Nou dos interessants partits, en els quals es jugaran dues valuoses copes, entre els equips del C. D. Atlètic Marítim i l'Espanyol, respectivament, contra el C. D. Poble Nou.

El primer d'aquests partits, que serà amb l'Atlètic, és a profit de l'edifici proper a construir-se del Centre Moral del Poble Nou, i per al qual ha ofert una magnífica copa el conegut industrial d'aquella barriada En Josep Aulet.

En quant al segon partit, o sigui el que hi serà contendint l'Espanyol, es tracta que aquest Club faci la inauguració oficial del camp del C. D. Poble Nou, havent ofert, també, una formosa copa el reverend senyor rector de la dita barriada mossèn Pius Bosch.

També demà, a les onze del matí, hi ha assenyalat un altre partit entre el tercer equip del Jupiter i el segon del Poble Nou, disputant-se una altra copa, ofrena d'En Josep Guixà.

DEL F. C. BARCELONA

PARTITS D'ENTRENAMENT

Dia 25 de març de 1923

En la impossibilitat de poder celebrar en el camp nou els partits que havien estat assenyalats, tindran lloc els dits partits, a les hores que s'indiquen a continuació, en el camp vell dels carrers de Paris-Urgell

- 8 matí: — Gràcia Sport Club contra Quart B.
- 9 — Cèltic Verdader contra Quart A.
- 10 i 12 — Segon equip del F. C. Barcelona contra el Tercer equip del mateix.

Inauguració d'un camp d'esports

La Secció d'Esports de l'Orfeó de Sans i l'Atlètic Club "La Veu de Catalunya" celebraran un partit de futbol entre llurs primers equips, demà, a les deu del matí al camp de la Secció d'Esports, en el qual es disputaran una Copa ofrena de l'Orfeó de Sans, amb motiu de la inauguració del camp esmentat.

La festa organitzada amb motiu de la inauguració d'aquest camp d'esports, es desenvoluparà com segueix:

A les deu del matí, partit entre els primers equips de l'Atlètic Club "La Veu de Catalunya" i Secció d'Esports de l'Orfeó de Sans, al camp del segon, disputant-se la copa "Orfeó de Sans".

A les quatre de la tarda i al local de l'Orfeó, "Cura de moros", pel quadre dramàtic. Cançons amb gestos, pels nens i nenes de l'Orfeó, digitats per la professora Na Assumpció Munné, amb hi haurà exhibició de gimnàstica sueca. L'Orfeó de Sans hi pendrà part, cantant escoltades cançons, sota la batuta del seu director, En Normand Solé.

A les deu de la nit, grans ballades de sardanes, que tocarà la "Música de Can Mantega".

El terreny és situat als terrenys dits de Can Mantega.

A les cinc de la tarda es farà un
veillada d'homenatge a la Lleng
Catalana, llegint-se poesies i have
hi parlaments adequats a l'acte.
Hom espera que la Diada esdev
rà de gran solemnitat.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 24 de març de 1923

Segueix la farsa

Per què no es publica el decret de convocatòria de les eleccions

LES comptades persones que encara s'estranyen d'alguna cosa amb referència a la conducta del Govern, no s'expliquen per què no es publica el decret de convocatòria de les eleccions. Realment el temps normalment aprofitable és molt curt. Suposant que les eleccions fossin convocades immediatament, amb prou feines hi haurà temps per a l'aprovació de les actes i la constitució de les Corts abans de l'estiu. Sembla, doncs, que el govern hauria de tenir un veritable interès a apressar la convocatòria de les eleccions.

Per què no les convoca?

Potser creurà algú que encara ha de preparar més activament les eleccions, nomenant més alcaldes de R. O. i destituint més Ajuntaments. No. Aquestes i altres coaccions ja han estat realitzades amb tota profusió. Tot el que el govern havia de fer en aquest sentit ja ho ha fet.

Per què, doncs, tornem a inquirir, no convoca les eleccions?

Saben els lectors que el 31 de març acaba l'any econòmic. El primer d'abril comencen de regir els nous pressupostos. Amb ells quedaran oberts, frescos i grassos, com destinats a les despeses de tot l'any, crèdits per a moltes atencions, que ara estan esgotats. I el govern vol aprofitar aquesta avinentesa per a repartir, entre els districtes en els quals lluiten amics seus, com a mitjà de propaganda electoral, les quantitats la inversió de les quals queda al lliure arbitri del poder públic, especialment les consignades per a obres públiques i atencions culturals.

I tot això solament ho pot fer disposant d'un marge de temps, encara que només sigui de vuit dies, entre la vigència del nou pressupost i el decret de convocatòria, que per això no pot publicar fins entrat el mes d'abril.

Es a dir, el govern vol utilitzar, i utilitzarà, els diners dels contribuents en una forma de coacció intolerable que equival a una corrupció general del sufragi que supera totes les anècdotes locals. Els diners que amb enormes sacrificis paguen tots els contribuents, seran invertits pel govern en una tasca inòcua de corrupció del sufragi, intentant ofegar la lliure expressió de la voluntat dels contribuents mateixos.

L'actual govern de concentració lliberal sistematitza, doncs, en una forma sense precedents la corrupció electoral, afegint-hi el refinament de fer pagar als electors les despeses que ocasiona la temptativa d'estràfer lliure voluntat. Es a dir, el govern vol privar el cos electoral de manifestar lliurement la seva voluntat a les urnes. I per a realitzar aquesta obra antidemocràtica utilitza els diners dels mateixos electors la voluntat dels quals vol estràfer.

Cal confessar que aquesta maniobra constitueix un veritable refinament de corrupció. El govern actual ha superat en aquest sentit tots els precedents.

Heu's aquí explicat el motiu pel qual el govern no ha publicat encara el decret de convocatòria de les eleccions i no es publicarà fins ben entrada la primera desena del mes d'abril.

Homenatge a Don Enric Maynés

La Cooperativa de Periodistes ha pres l'acord de dedicar un homenatge al nostre caríssim amic don Enric Maynés, per la col·laboració que ha vingut prestant a l'esmentada entitat en l'obra social que realitza. Aquest homenatge tindrà lloc passada la Pasqua de Resurrecció i consistirà en la donació a l'expressat tinent d'alcalde d'un pergamí signat pels consellers de la Cooperativa.

El pergamí diu així: «Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates. Els periodistes que la formen ofereixen amb aquest modest pergamí l'homenatge de llur reconeixement a l'il·lustre ciutadà el tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona don Enric Maynés i Gaspar, qui, amb sa noble conducta i alta protecció, ha sabut comprendre i secundar la gran obra social que proporciona llars al proletariat de la ploma.

Barcelona, 3 de desembre de 1922. — El Consell directiu: Joan Josep Pou de Barro, Xavier Gambús, J. Brangull, J. Costa i Deu, B. Ferrer Bitt...

ni, Josep Leon, Carles Garcia Anné, Domènec Garcia Pujol, Josep Sarafina, Julià Claperas i Enric Flo i Fausant.

El pergamí és un treball exquisit degut a l'artista F. Mirabent i Soler, que tantes proves té donades de la seva competència.

L'acte de la donació tindrà lloc al domicili del senyor Maynés, assistint-hi el Consell de la Cooperativa.

El llibre d'En Vallès i Pujals

Ha constituït un excel·lent èxit editorial el llibre del president de la Diputació de Barcelona i conseller de la Mancomunitat de Catalunya, don Joan Vallès i Pujals, que conté aplegats els interessants articles que va publicar darrerament a LA VEU DE CATALUNYA, junt amb altres d'inèdits.

El llibre «De la vida i del govern d'Espanya», tan esperat des de l'aparició dels articles referits, és dels que es llegeixen amb interès i dels que es guarden per a rellegir-los.

Les comandes d'exemplars poden fer-se a l'administració de l'Editorial Catalana.

Les Idees i les Imatges

UN DOCUMENT D'ILLUSIÓ POLITICA DESILLUSIONADA

A les primeries de l'any 1918 — si la memòria no ens falla — en una sala reservada de l'Ateneu Barcelonès, En Pere Corominas ens féu lectura, en petit comitè, dels principals fragments de les seves «Cartes d'un visionari» (1), acabades després en volum.

Tenim, nosaltres, el llibre, amuntat entre els més escollits, vora la nostra taula de treball, en espera del seu torn...

Havem llegit, per fi, i meditat, durant dos dies consecutius, aquest noble i curiós document d'illusió política desillusionada, veritable testimoni històric, a través la psicologia i la moral de la vida política nostrada dels darrers temps.

Moltes de coses interessants conté el llibre en qüestió — els principis bàsics del qual, personalment, no compartim.

Co que més ens interessa, però, són aquells petits paisatges, tan densos i tan lleugers, a l'hora, — cara remembrança dels millors trossos de «Les Gràcies de l'Empordà» — que venen a ésser, com si diguéssim, el plàstic contrapès classicitzant de l'excès de romanticisme ideològic, inspirador fonamental de l'obra.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Antoni López. Llibreter. Barcelona 1921.

La repressió electoral a Catalunya

Sucursals governatives a Barcelona

Semblava que, fins ara, a l'encensellat oficial, per actuar sobre determinats Ajuntaments desafectes, li era indispensable trucar a la porta del «Gobierno civil de la Provincia». A darrera hora ens assabentem que una oficina instal·lada en sumptuosos estats de la nostra ciutat, constituïda i dirigida per significats i professionals agents del reformisme, es dedica a cridar les persones de més relleu dels Ajuntaments, plantejant-los el dilema de presentar la dimissió dels regidors de la majoria nacionalista o, en son defecte, experimentar els efectes de la inspecció mitjançant delegats el nomenament dels qual pot obtenir l'esmentada oficina ràpidament i a tota hora, disposant-ne com aquell que parla de cosa pròpia.

Com a exemple, acostuma a posar-se el succeït als Ajuntaments ja atropellats víctimes del furor reformista, per a «escarment del districte».

Muntada així la màquina, sembla, doncs, cosa automàtica l'obtenir la inspecció municipal.

Polítiques

ELS LLIBERALS

Demà es tributarà al cabdill del partit lliberal de Barcelona, doctor don Frederic Schwartz, un homenatge al Restaurant del Parc.

Desitjant els organitzadors imprimir a l'acte la major senzillesa possible, s'ha disposat que, després del vermut, sols es pronuncin dos discursos: un del representant dels Comitès Lliberals oferint l'homenatge i un altre de contesta del doctor Schwartz.

Assistiran a l'homenatge delegacions dels districtes.

El local estarà decorat, figurant al tester de la sala un retrat del Rei i un altre del comte de Romanones.

SORTINTS

Marxaren ahir a Madrid l'ex-ministre senyor Francos Rodríguez i els parlamentaris senyors Gascon i Marín, Gálvez Cañero i Canals (Salvador).

Catalanització

L'ACORD pres per la darrera Junta general ordinària de senyors accionistes del Gran Teatre del Liceu adoptant com a oficial la llengua catalana, demostra la continuïtat i la persistència en la tasca renovadora de catalanització iniciada a la nostra terra amb la renaixença literària i enlairada al grau més actiu d'eficàcia pel catalanisme polític.

Els nostres amics que signaren la proposició reivindicadora poden restar satisfets de l'esperit patriòtic amb el qual fou secundada i mantinguda fins a esdevenir adoptada per una majoria molt encoratjadora. Aquesta catalanització del nostre primer teatre és un signe revelador dels temps. El nostre moviment nacionalista va fent la seva via, sense retrocedir mai, caminant sempre envers les realitzacions de plenitud de l'esdevenidor.

Un poble que, com el nostre, ha superat les tragèdies de la vida i de la història, i ha ressuscitat miraculosament, quan tots els senyals externs anunciaven la seva mort, és que ha de complir en l'economia espiritual del món, una missió en el temps a venir. I aquesta convicció serena en la plenitud imminent de Catalunya és la que dona al moviment nacionalista una consciència tan viva.

Cal que l'exemple del Liceu sigui imitat per totes les entitats i associacions catalanes. I cap persona sensata pot creure honradament que aquesta natural afirmació de la pròpia personalitat constitueixi un acte d'hostilitat contra res ni contra ningú. Que el català sigui l'idioma oficial de les entitats i associacions catalanes de Catalunya és un fet tan natural com que el castellà sigui l'idioma oficial de les entitats o associacions castellanes a Castella.

Aquesta catalanització constant, aquesta recatalanització progressiva, és doblement encoratjadora car evidencia la realitat immanent del nacionalisme i revela el fet significatiu que el temps, factor persistent per damunt de la voluntat dels homes, és un aliat formidable de la causa essencial de Catalunya.

En Canó ha dit que l'hora de Catalunya no passa. Es cert. No passa, i cada minut ens hi acostava.

Si sabem esperar, si sabem insistir, si no maldem els esforços amb impaciències imprudents, la nostra victòria serà tan ineludible com esplèndida.

Qüestions socials

L'ELECCIO DE DEMA

La Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents posa en coneixement dels seus associats que amb ocasió de les eleccions de Jurats obrers del Tribunal Industrial, que tindran lloc demà, de les vuit del matí a les quatre de la tarda, ha obert dues oficines electorals, situades l'una al local principal del Centre, Rambla de Santa Mònica, 25, i l'altra al local de la Cooperativa del Centre, carrer Viladomat, 86.

La Junta de Govern de la Secció prega a tots els seus associats que se serveixin passar per alguna de les esmentades oficines per aclarir el col·legi on els correspon dipositar llur vot.

LA VAGA DEL METROPOLITA

Els vaguistes del Metropolita són únicament els obrers del Sindicat Unió.

Dies ha que es venia observant algun descontent entre els indicats obrers per haver estat acomiadats del treball alguns companys, havent augmentat aquell descontent per negar-se — segons diuen — a parlar amb l'empresa amb la comissió que acudí per a demanar-li la readmissió dels dits obrers.

El dijous, a les deu, tindrà el temps concedit pels obrers perquè es les contestés, i com que l'empresa no els envia cap avís, el Sindicat donà ordre que s'abandonés el treball.

L'atur no és general, puix entre els obrers que tenen ocupació a les obres n'hi ha en bon nombre que pertanyen al Sindicat Lliure.

Bona prova d'això és que ahir, malgrat la persistent pluja, es veié treballar a molts obrers a les obres a cel obert que s'efectuen a les Rambles.

Pel conflicte ha estat augmentada la vigilància a càrrec de guàrdies de seguretat a les entrades dels pous.

EL CONFLICTE DE VIDRIERS

Els patrons que sotaescriuen, les fàbriques dels quals són tancades a conseqüència del conflicte plantejat pel seu respectiu personal, han llegit amb veritable sorpresa uns solts publicats per al-

guns periòdics d'aquesta localitat, en els quals es dona compte pel Comitè de vaga de la solució donada al conflicte, i com que en la dita relació hi ha una sèrie d'inexactituds, ens volem obligats a acudir a la pública rectificació, a l'efecte d'evitar equivocades interpretacions i posar en clar la realitat dels fets.

Hem de començar fent constar que en efecte el plantejament del conflicte esdevé de la pretensió dels obrers que acudissin els patrons a un determinat Sindicat per a la tractació del nostre respectiu personal, i com que això es va considerar inadmissible, després d'haver-se celebrat diverses reunions per a tractar d'evitar l'atur, ens vèrem obligats a apagar els focs davant la intransigència de la representació obrera.

Posteriorment s'iniciaren, per part de l'esmentada representació, certes gestions conduents a trobar una solució al conflicte, la qual cosa donà lloc a la celebració d'una entrevista, en la qual la representació obrera reconegué el dret dels patrons a contractar lliurement el personal, i com a conseqüència d'això es convingué que es prepararien els fons per a poder-los encendre tot seguit, convenint així mateix que se celebrarien una sèrie de reunions per a suprimir vicis i defectes existents en algunes fàbriques, però mal es va parlar dels altres extrems de que tracten les notes periodístiques esmentades.

Fetes les manifestacions que antecedeixen, suspensem l'encesa dels fons fins que quedin completament aclarits els extrems referits. — Joan Lligé Pagès, Planell i Ribes, Rafel i Vallis, Ruber Germans, M. Tarrida i Joan Jover, de la Unió Vidriera d'Espanya.

VAGUES

Els mossos d'esquadra d'Esplugues de Llobregat comuniquen que els empedrators de la carretera de Sant Just Desvern a Sant Feliu de Llobregat, i els peons d'una bòbila en construcció, propietat de don Josep Sanjaume, del mateix terme, es declararen en vaga per negar-los l'augment d'una peseta diària en el jornal, com a tenien sol·licitat, i els obrers de la fàbrica de ciment «Sansón l'Auxiliar de la Construcció» presentaven a l'empresa unes bases demanant l'augment d'una pesseta en el jornal.

IMPROMPTU

Sicalipsi sota dosser

EL cotxe de luxe de la Casa de Caritat roda entre la grisor de la pluja fina, de la boira del cel i del fangueig del carrer. Va lentament, com si hagués sortit massa d'hora de la cotxeria. Un cotxe de morts, quan plou, és més entristidor que mai. Sembla que el persegueixen les llàgrimes de tots els que ha deixat ploant dintre les cases i dels que han de plorar i plorien esperant-lo. Tota la seva majestat funerària rellú eixamorada, sota la celistia fosforescent.

Els dos lacais, esquena contra esquena, arronçats de cames, reuen, aixoplugant-se davant del dosser. Llurs barrets de copalta amb escarapella, en posició obliqua divergent, rasquen el trespol enfarbanat de brodatures daurades. La satisfacció de l'home que no es mulla i fa el seu fet—a desgrat de tot qualificatiu escaient, aplicable a lacais funeraris, considerats impassibles—es reflecteix en llurs fesomies.

Per a matar l'aburriment del camí llegeixen uns paperots. Jo sento una gran curiositat de saber què llegeixen. Evidentment no és en va informar-se del que es pot llegir en un lloc com aquell; evidentment, ningú ha esbrinat encara quines lectures són les preferides dels lacais de la mort, en funcions; evidentment em trobo en situació de descobrir quins sentiments i quines pensades dansen i vivifiquen la plataforma del vehicle funeràri minuts abans d'ocupar-la un cadàver.

I bé: l'un llegia un periòdic sicalíptic el nom del qual hem jurat no pronunciar; l'altre, el que ens venia d'esquena, una fulla d'aspecte sospitos. Juraríem que era un verset eròtic. El títol estava ocult en els plecs de l'esclavina i per conseqüent romandrà en el misteri, com tantes coses transcendents que mai persona nada arribarà a conèixer. Ah, si per una d'aquelles contingències, no probables, la facultat de pressentir no s'estronqués amb la vida!

PRUDENCI BERTRANA

El senyor Eduard Recasens i Mercadé, candidat nacionalista per Tarragona, Reus-Falset

Es reuniren a Reus, les representacions de la Lliga Regionalista de Tarragona, Centre Nacionalista de Falset i Lliga Regionalista i Foment Republicà Nacionalista de Reus, per tal de canviar impressions sobre la pròxima lluita electoral de diputats a Corts.

Com resultat d'aquest canvi d'impressions, i de comú acord entre les entitats esmentades, la Lliga Regionalista de Tarragona convoca per a demà, a la vella capital, una assemblea de totes les forces del Nacionalisme català a les nostres comarques, per a procedir a la proclamació com a candidat nacionalista a la Diputació a Corts per a aquesta circumscripció, de N. Eduard Recasens i Mercadé.

En Recasens és un amic cordial i directe de tots els nacionalistes de Reus, on feu, durant anys, brillantment armar per la nostra causa i en defensa dels interessos de la ciutat, de l'Ajuntament, del qual formà part com a regidor, tinent d'alcalde i president de la Comissió de Foment, deixant al seu pas una estela lluminosa de competència i activitat.

El nom d'En Recasens és, certament, una bella hermança de triomf que encomana l'optimisme i fe en la victòria.

Car no té personalment enemics, no els pot tenir un home com ell, tot cordialitat i efusió, que és, per altra part, un reusenc de soca i arrel que honra la ciutat aimada amb els seus mereixements personals, gens comuns, i als quals deu l'envejable lloc preeminent que s'ha conquistat en el món dels negocis, de les finances, aquí i fora d'aquí, a Reus i a la capital catalana, i anreu de les terres catalanes, a Espanya i a l'estranger.

Es, principalment, un candidat per excel·lència, comprometent amb els interessos generals de Reus i de les comarques tarragonines.

Per això la seva candidatura, més que una candidatura de batalla que convidi a la lluita a l'adversari, ha d'ésser, serà, innegablement, lloc de unió de tots els patriotes, de tots els qui a Reus estimin i sentin com a propis els interessos generals del país.

Cal adreçar la coral enhorabona a tots els reusencs, tarragonins i falsetans que compenetrats i units pel sant amor a la terra, han de fer informar el nom d'En Recasens a les ur-

nes, essent com serà el seu triomf el de la mateixa terra ubèrrima i enconfrada de les comarques que forma la circumscripció.

Se celebrà al Foment Republicà Nacionalista, l'Assemblea general convocada pel Consell directiu, per tal de tractar de les imminents eleccions generals.

El president senyor Loperena donà compte de tot el que més amunt portem transcrit, estudiant la situació política que aconsella anar a la lluita sola una intel·ligència o coalició de totes les forces o organitzacions nacionalistes de la circumscripció, amb un candidat propi que a tots representi per un igual i que serà N. Eduard Recasens i Mercadé.

S'aprova per aclamació la proposta del Consell de trametre representants a l'Assemblea del dia 25 a Tarragona, on es proclamarà oficialment la candidatura del senyor Recasens.

No cal dir l'entusiasme que regna entre els nostres amics.

Entusiasme encoratjador i obrador de l'esclatant triomf.

Protesta de la Unió Jurídica Catalana

Havent estat nomenats el senyor Angel de Vera Regulez i els senyors Hermógenes Cavada, Vençeslau Dova i Rama i Josep Ruiz López, president i magistrats respectivament de l'Audiència de Barcelona, Eduard Alonso, fiscal de la de Tarragona; Miquel Pascual, tinent fiscal de la de Girona, i els senyors Narcís Riera, Manuel Capavillas i Abelard Sánchez, jutges respectius de Girona, Cervera i Puigcerdà, la Unió Jurídica Catalana, fa públic una vegada més que les disposicions legals que regulen la provisió de vacants de la carrera judicial, estan inspirades en el desconeixement més absolut de les modalitats catalanes, i per tant en el menyspreu de les necessitats del nostre territori a conseqüència del qual els funcionaris pertanyents al cos esmentat són nomenats prescindint de que ignorin el dret, la llengua i la manera d'ésser els catalans.

Amb aquesta ocasió, la Unió Jurídica Catalana, reaportant en el que es mereixen les persones dels funcionaris nomenats, protesta de l'arbitrarietat que sota aquest punt de vista suposa el nomenament, i afirma una vegada més la necessitat imperiosa de que els homes que encarnen l'estament judicial de Catalunya, tinguin amb el territori una compenetració essencial.

Dietari històric

24 març de 1862

MOR A BARCELONA EL POETA SALVADOR ESTRADA

Nascut a la nostra ciutat, acabà la carrera de Dret i sentí gran afany pel cultiu de les lletres catalanes, figurant el seu nom entre els precursors de la nostra Renaixença literària.

En el primer any dels Jocs Florals, obtingué un premi i un accésit per un sonet i una llegenda. Sentia gran afició pels estudis gramaticals i intentà escriure un Diccionari Català-Castellà, com element per a divulgar la nostra llengua.

Escriu un sonet amb motiu del trasllat de les despulles d'en Jaume I a la Seu tarragonina.

Escriu en diversos periòdics de l'època i no oblidà el cultiu de les lletres castellanes, en el qual idioma feu un formós sonet dedicat a Napoleó I, al qual sembla que admirava. Es autor d'algunes petites obres teatrals.

Es conta que en certa ocasió, defensant l'expressió i brevetat de l'idioma català, va fer una posta: que escriuria en llenguatge rural un sonet monosil·làbic. Guanyà la posta amb aquesta especial composició.

«Quan ja del llit em treu el cent del goll, em floc amb gust dos aus amb son veig grell, em bec un vas de vi ben pur i vell i al punt es van mon cos més sa que un all.

Prenc el sac, pic de pa han cuit i tall i amb mon gos, que per cert no cap en pell me'n vaig a dar un volt per un prat bell, i quan el sol és fort, per un fresc vall.

Ja veig un tort que creu al se del hall; ja em trec la set en font de molt sens doll; ja mir, amb goig com bal el gra el trill,

i com al puig del vent fuig dret el broll; més ves no llig, i mai la sang em bull; la pau és el dolç fruit que mon cor cull.

Sens dubte l'Estrada fou un home modest, que no deixà anomenada entre els literats de la seva època.

ESPIGOLAIRE

Generalitat

A TORTOSA

Dimarts, dia 27, començarà a Tortosa el cicle de conferències organitzades per la Comissió d'Educació general a l'esmentada ciutat.

La primera conferència anirà a càrrec del mestre Joan Llongueras, sobre educació musical, amb el tema: «La cançó popular en les figures de la Passió».

L'acte serà al Teatre Principal, a dos quarts de deu de la nit, i hi pendrà part una secció de l'Orfeó Tarragoní, per executar les següents cançons populars:

«El Ram de la Passió», «La Verge a Judea», «Jesús i Maria», «Als mortals», «Magdalena», «La Passió esgrada», «La Cena», «Portal de Bellem», «Les Hores de la Passió», «Les Set Paraules», «Les obres de misericòrdia», «Contrapàs llarg», «Qui la servirà, a la Verge Maria», «El Moliner», «Dalt del cel», «La Samaritana», «La Passió», «Cantem, cristians», «L'adoració de l'Hort», «A Vós, Verge i Mare», «Cant de la Passió», «Els vuit Dolors de la Mare de Déu», i «El sant Rosari».

A VENDRELL I A CASTELLERSOL

El passat diàluns, es celebraren les conferències organitzades per la mateixa Comissió, l'una a la Biblioteca Popular del Vendrell, a càrrec d'en Bartomeu Oliver, sobre «Formació literària popular»; l'altra a Castellersol, a càrrec d'en Narcís Massó i Valenti, sobre «Cultura física i moral».

La festa dels Rams dalt del Tibidabo

Organitzada per la Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat de la parròquia de Sant Gervasi, demà, diumenge, es celebrarà al Temple del Sagrat Cor, al cim del Tibidabo, una solemne benedicció de rams i palmes a dos quarts d'onze del matí.

La festa consistirà en benedicció, processó, missa i plàtica que d'rà el reverend P. Antoni M. de Barcelona, Caputxi.

A la secretaria (Alfons XII, 79) i el dia de la festa abans de tres quarts de deu al peu del funicular, es despatxaran tiquets d'anada i tornada al preu de 0.75 pessetes.

Sabem que són varies les entitats que es disposen a concórrer-hi col·lectivament.

Fundació Bernat Metge

Setzena llista de subscriptors

La tasca del Comitè Cultural Català, de Nova York, ha estat excel·lentment acoïda en els centres culturals de Nordamèrica. El diari «La Prens» que dirigeix el senyor J. Camprubi coopera amb ses informacions a l'expansió de l'obra del Comitè. De l'interès que suscita n'és un bell exemple, la lletra que Mr. Naitahn Van Patten, Librarian del Massachusetts Institute of Technology ha enviat suara al Comitè, pregant la inclusió de l'institució esmentada a la llista de les afavorides, inclusió que ha estat naturalment concedida.

Heu's aquí la llista dels novells subscriptors:

Massachusetts Institute of Technology (Cambridge).
Foment Autonomista Català Escola Mossèn Cinto (Barcelona).
Doctor Josep Daurella (Barcelona).
Francesc Girona (Barcelona).
Josep Pagés i Roca (Barcelona).
Josep Giró Savall (Barcelona).
R. P. Guàrdia dels Caputxins de l'Ajuda (Barcelona).
M. R. P. Frederic de Berga (Sarrià).

Doctor Lluís Carreras, Pvre. (Barcelona).

Mossèn Higiní Anglés (Barcelona).

Doctor Ramon Reñé Oró (Lleyda).

Joan Dagés, Pvre. (Barcelona).

Manuel Henrich (Barcelona).

Manuel de Montoliu (Barcelona).

Francesc Espigas (Capellades).

Antoni Homar (Barcelona).

Feliu Elias (Barcelona).

Josep Bellera Torrent (Barcelona).

Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona.

Jasint Laporta Mercader (Barcelona).

Ramon Sala Perera (Barcelona).

Nicolau Godina (Granollers).

Josep Cabré Oliva (Barcelona).

Ramon Peypoch i Pich (Barcelona).

Daniel Reig Cubells (Tarragona).

Jaume Busquets i Mulet (Mallorca).

Francesc Tenas (Barcelona).

Ramon Peypoch i Pich (Barcelona).

Manuel Parés (Barcelona).

Josep Espinasa (Barcelona).

Ferran Tarragó Nogué (Barcelona).

Doctor Pere Bosch Gimpera (Barcelona).

Gabriel Alomar (Palma).

Doctor Pere Barnils (Barcelona).

P. M. Bordoy Torrents (Sarrià).

Doctor Carles Cardó, Pvre. (Barcelona).

Josep Carner (Gènova).

Doctor Georges Dweishavers (Barcelona).

Pompeu Fabra (Badalona).

Miquel Ferrà (Barcelona).

Doctor Josep Maria Llobera, Pvre. R. P. Rupert de Manresa (Barcelona).

Marçal Oliver (Tetuan).

Antoni Rubió i Illich (Barcelona).

Josep Maria de Sagarra (Barcelona).

Doctor Lluís Segalà (Barcelona).

R. P. Antoni Vidal (Sabadell).

Recordem que tots els subscriptors hauran rebut les circulars orientant-los l'enquadernació dels volums.

Pagant dues pessetes més per volum, els subscriptors a l'edició bàsica, sigui en paper fi o paper comú especial, rebren el llibre relligat en tela anglesa.

Es fa també una enquadrernació de luxe, en pell, forros especials, limitada als 40 primers exemplars de l'edició de fil.

Per l'edició del text català sol, s'enquadrernaran en tela anglesa formant un sol llibre, les obres contingudes en dos volums.

Preguem a tots els subscriptors que responguin tot seguit a la circular que hauran rebut. El repartiment del volum està suspès, esperant les respostes. Com més aviat ens responguin, més aviat rebren el llibre.

A final d'any, serà publicat un fulllet contenint la llista completa de subscriptors, amb les crítiques més importants que hagin suscitat els volums de l'any.

Recordem que la direcció de la Fundació remet de franc el prospecte a tothom que li demani. Escudellers, 10 bis, entresol.

Sopar íntim

Dijous, dia 5 d'abril, uns quants col·laboradors i amics de la Fundació Bernat Metge, es congregaran en sopar íntim, a l'Hotel Ritz, a dos quarts de nou de la vetlla, en celebració d'haver sortit el primer volum de l'esmentada Fundació.

Els qui vulguin assistir-hi poden adquirir tiquets en els següents llocs: Editorial Poliglota, Petritxol, 8; Llibreria Verdagner, Rambla del Mig, 1; Llibreria Nacional Catalana (Galetes Lletyanes), Corts, 613.

Aquests tiquets poden ésser adquirits des d'avui fins al migdia del dimecres, dia 4 d'abril.

Municipi

CONSTRUCCIÓ DE CLAVEGUERES

Al despatx de l'Alcalde ha estat signada l'escriptura d'adjudicació de la contracta per a la construcció de clavegueres als carrers de Diputació, Borrell, Mallorca, Collo, Lepant, Indústria, Sant Ramon, Recaredo, Sertorio, Independència i carretera antiga de València, a favor de don Enric Lange, per la quantitat de 450.120 pessetes.

Fou autoritzada pel notari senyor Sancho Garcia.

Així mateix ha estat signada la carta de pagament de compra de terrenys de don Manuel Raventos, necessaris per a la continuació del carrer de Corts, havent-se satisfet la quantitat de 35.767.90 pessetes.

CONCERT DE LA BANDA MUNICIPAL A LA BARCELONETA

Demà, a un quart de dotze en punt del matí, la Banda municipal donarà un concert a la Plaça de Sant Miquel (Barceloneta), executant el següent programa:

I. «El cant del valencià», marxa; P. Sosa; II. «La Arlesienne», suite; Bizet; III. «Le Erinyes», selecció; Massenet; IV. «La princesa groga», obertura; Saint-Saens; V. «Juny», sardana; Garreta; VI. «Guillem Tell», obertura, Rossini.

No s'executarà cap obra fora de programa.

VISITES DE COMPLIMENT

Han complimentat el senyor alcalde: en visita d'acomodament l'ex-president d'aquesta Audiència Territorial, don Francesc Alvarez Vega; el senador i president del Centre de Cultura Hispano-Americana, don Lluís Palomo; i el director del «Mundo Ilustrado» en les delegacions de Catalunya, València i Balears, don Ricard F. Fuentes Gamonal.

MOCIONS A FOMENT

Davant la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Del senyor Anglada: perquè sigui traslladada la font instal·lada a la carretera de la Bordeta, davant del núm. 13.

Del senyor Marial i Anglada: perquè es destini la quantitat de 1.980 pessetes a l'adob del paviment del carrer del pintor Tapiró.

Del senyor Tomás: perquè es destinin 2.000 pessetes per carrells al carrer de Sagranyes, i que es completi la il·luminació del carrer de Premià.

Del senyor Nonell, Matons i Blaiot: perquè es destinin 1.000 pessetes per acabar les obres d'empedrat del carrer de l'Olivera, de la barriada de Gècia.

Govern civil

MULTA A UNA EMPRESA

El governador ha imposat a l'empresa de les Arenes una multa de 250 pessetes per haver anunciat en els cartells que la funció de demà començaria a tres quarts de quatre, essent així que l'hora fixada per l'autoritat era la de dos quarts.

El Centre de Reporters

El governador civil ha autoritzat la reunió projectada per a demà a fi de tractar de la fundació d'un Centre de Reporters.

Amb motiu del que digué LA VEU ahir, el senyor Raventos cridava l'atenció dels periodistes allí presents sobre el gran nombre de persones que ostenten distintiu de periodista, sense que en la majoria dels casos puguin acreditar que ho són, havent-se arribat a l'extrem d'estendre's carnets a nom de periodistes que no existeixen.

Aquests tals són els que deien que desacrediten amb manobres inconfessables la professió periodística.

Els esforços de les associacions de premsa reconegudes i solventes per a reinar aquest estat de coses, no han assolit èxit per manca de cooperació de qui hi estava més interessat.

Un dels propòsits dels iniciadors del Centre de Reporters és precisament fer que el públic pugui tenir confiança completa en el periodista, informatiu, que és el qui continuament està en contacte amb ell.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

NOTICIA DESMENTIDA

Madrid, 21, 2 tarda.
Al ministeri d'Estat han facilitat avui la següent nota:
«Un periòdic, tristament conegut per les seves campanyes d'escàndol, ve parlant aquests dies de certa subhasta de contracte de paper per al Marroc, adjudicada a determinada casa pel ministeri d'Estat.
Encara que per endavant les gents honrades hauran pressentit el valor que pot atribuir-se a semblants denúncies, el ministeri d'Estat afirma que el tal contracte i sa pretesa adjudicació no han existit mai.
La notícia és en absolut falsa.»

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que aquest matí, en despatxar amb el Rei, ha posat a la signatura diversos decrets de diferents departaments, entre ells un de Governació nomenant governador de Palència a don Ramon Buillo.
De Finances ha signat diversos decrets de concessió de crèdits.
De la Presidència un altre, modificant el règim postal d'Espanya a la zona del nostre protectorat al Marroc.

Després ha dit el president:
«Ara, contemplant al uoposat d'algun periòdic que les eleccions no se celebraran fins a octubre, sols tinc que afirmar que les Corts es reuniran en el mes de maig.
«Serà moguda la setmana política immediata a la Santa?
«Ho serà — ha dit el marquès d'Alhucemas — però sense cap conseqüència.

DE GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació no ha rebut avui els periodistes per trobar-se al palau de la infanta Isabel, en la reunió de la Junta de Patronat per a la repressió de la trata de blancs.

Els ha rebut el sots-secretari, manifestant que a Sevilla s'havia resolt satisfactoriament la vaga de flequers.

LA JUNTA DE L'ATENEU

S'ha reunit la Junta de Govern de l'Ateneu, i considerant que per haver estat elegida sense sollicitar-ho, i reelegida després d'una dimissió col·lectiva, no havia d'actuar més que en una atmosfera d'unanimitat afectuosa, va resoldre dimiir irrevocablement, en vista de l'actitud obstinada d'una part petita, però sempre respectable de socis.

A aquesta dimissió no es va adherir el bibliotecari senyor Peretru.

La impressió dominant és que serà elegida una Junta d'etendències conservadores.

L'APLICACIÓ DEL DECRET

SOBRE LLOQUERS

La Sala primera del Tribunal Suprem ha dictat sentència en el recurs que es va veure fa alguns dies, en el qual es discutia si havia o no d'aplicar-se el Reial Decret relatiu al contracte d'arrendament de finques urbanes i llurs lloguers, en el cas objecte de recurs.

Com ja se sap, la Societat Palace Hotel demanava desahucí a l'arrendatari Pere Semellí, el qual ocupava el local destinat a restaurant.

La representació del demandat sol·licita la suspensió del procediment entant, acollint-se al dit Reial Decret que ha estat aplicat a aquesta classe de judicis de desahucí.

A aquesta pretensió s'oposà el demandant, i el jutjat, estimant que es tractava d'un cas precari, perquè no existia contracte, denegà la suspensió.

L'Audiència que conegué en apel·lació, acordà suspendre el procediment, formulant vot particular un dels magistrats per estar en desacord amb llurs companys.

Recusada la sentència, interessà la casació la representació del Palace Hotel, sostenint criteri contrari el patró Semellí.

El Tribunal Suprem en la sentència declarà no haver-hi lloc al recurs i imposà les costes al recurrent, i deixa subsistent el fall de l'Audiència.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GUERRA

Madrid, 24, 4'15 tarda.
El ministre de la Guerra, en rebre

a migdia als periodistes, al seu despatx oficial, els ha manifestat que havia signat una Reial ordre resolent l'expedient instruit abir per habilitació de local del ministeri de la Guerra cedit pel de Gràcia i Justícia que servíx de presó per als militars condemnats.

Aquests locals — ha afegit el senyor Alcalá Zamora — són dos: l'un a l'Àfrica i l'altre a la Península.

En el mateix expedient s'ha resolt que es porti a les Corts un projecte per a la reforma de l'article del Codi Militar que es refereix al lloc on han de complir condemna els militars.

També ha dit que havia celebrat la primera conferència amb l'Estat Major Central, assistint-hi els generals Alzupuri, Ardanaz, Larrea i Ruiz Trillo.

Els vaig donar compte — ha afegit el senyor Alcalá Zamora — del Decret sobre el voluntariat, perquè l'estudi, perquè ha d'ésser ratificat per les Corts, i puguin introduir-hi les reformes que considerin pertinents.

També s'ha acordat en la reunió que les convocatòries per a les Acadèmies Militars, segons el pla de les antigues, siguin les últimes les que es celebren aquest estiu.

També vaig exposar les línies generals per a la reforma general de l'exèrcit, en les quals es comprenen la formació del professorat de les Acadèmies, els estímuls directes i indirectes que han de concedir-se per a estimular l'oficialitat de compliment a base d'aprofitar la cultura civil adquirida en les Universitats i Escoles especials, els estímuls d'igual classe que han d'atorgar-se per a formar les classes de tropa de reserva en previsió de grans mobilitzacions, el pla que ha de seguir-se per a la formació d'una oficialitat professional, l'establiment d'exàmens per a sots-oficials en les Acadèmies, i la implantació de nou sistema d'ensenyament.

«Com veuen — ha afegit — són aquests assumptes que revesleixen enorme importància i requereixen un gran estudi.

També he donat compte en aquesta reunió del projecte de reforma de la llei de recrutament en tots els seus aspectes.

Per últim, ha manifestat el senyor Alcalá Zamora que els comandants generals d'Àfrica s'han queixat, amb raó, dels abusos en prolongar els permisos per malaltia mitjançant certificats mèdics, i a fi d'evitar que continuï ocorrent això s'han adoptat mesures per a posar remei i sancions, essent un bon consell que no es continuï emprant aquest sistema ni ningú el faciliti.

PRESA DE POSSESSIÓ

S'ha possessionat el segon cap de l'Estat Major Central, general Ardanaz.

MATERIAL DE GUERRA

Comissions de les Acadèmies Militars han estat avui a Reframares, veient el material adquirit recentment per l'Estat a França, Anglaterra i Alemanya.

El material està en perfectes condicions, havent estat adquirit a molt baix preu.

DESPATX AMB EL REI

El marquès d'Alhucemas ha estat al Palau, despatxant, amb el Rei, prop d'una hora.

A la sortida dels periodistes han interrogat el president del Consell sobre la duració de la seva entrevista amb el monarca.

El president ha manifestat: «He donat compte al Rei de tots els assumptes de política interior i exterior i he posat demés a la signatura alguns decrets de la Presidència i d'Estat.

RETRAT DEL REI

A la una de la tarda ha estat el Rei al Palau de Biblioteques i Exposicions acompanyat del seu secretari particular, per a veure un retrat equetre en que li ha fet l'artista francès Georges Scott.

ELS SERVEIS DE LA TRANSATLÀNTICA

Al ministeri de Foment han facilitat la següent nota:

«L'autorització concedida a la Companyia Transatlàntica per a modificar els seus serveis del Quadro B anexe a l'article 17 de la Llei té veritable importància, perquè mercès a aquestes modificacions es prolonga fins a Valparaiso pel Canal de Panamà, el servei de la citada companyia convertint-se en directe en

lloc de combinat com era fins ara; és a dir, hi haurà dotze expedicions anuals al Centre Amrica, establint-se'n set a Filipines, i es prolongarà des de Manila fins als principals ports de Xina i Japó.

També es crea una nova línia amb quatre expedicions regulars de la Península amb Nova York.

Importa consignar que es manté exactament la mateixa subvenció, i que pel nombre de milles que s'emplen en aquestes expedicions resulta que s'obté a favor de l'Estat un benefici equivalent a 150.000 pesetes.

Les modificacions fetes en els serveis haurien estat fa temps sol·licitades per gran nombre de centres comercials, pel ministeri d'Estat i per les colònies d'Espanya en les Repúbliques sud-americanes del Pacífic.

EL COMBOI A TIZA

Madrid, 24, 5'15 tarda.
Havent declarat ja davant del Consell Suprem de Guerra i Marina el general Cavalcanti, i mitjançant interrogatori el general Berenguer en la causa del comboi a Tiza, el dil·luns o dimarts es renirà novament el Consell Suprem per adoptar resolucions de transcendència.

En anys anteriors les vacances de Setmana Santa han començat en dil·luns, però, per excés de treball, en l'actual s'ha fixat la data del dimecres.

Es possible que abans es faci públic el processament d'un general de l'Arma de Cavalleria.

ELS QUEVIURES

La Junta de Proveïments, la qual es reuneix aquesta tarda, tractarà del carbó, de la carn i es creu que s'arribarà amb ella a la baixa del bacallà.

ELS SERVEIS FERROVIARIS

El ministre de Foment, recollint la denúncia que feia anit l'«Heraldo», sobre el retràs dels trens, s'ha dirigit a les companyies perquè complixin el reglament de policia dels trens.

SESSIÓ ACADEMICA

Demà, a la tarda, celebrará sessió pública la Reial Acadèmia de Medicina en honor de Jenner, el savi inventor de la vacuna contra la verola.

Assistirà el Rei, el qual presidirà la sessió.

ELS SINDICATS LLIBRES A SARAGOSSA
aragossa. — Procedent de Barcelona ha arribat el president dels Sindicats Lliures de Barcelona, acompanyat de dos secretaris i 12 individus.

L'ATEMPTAT DE SARAGOSSA

Saragossa. — El jutjat segueix la seva adaptació per a esbrinar els successos derivats de la col·lisió entre dos grups de sindicalistes.

Després de declarar el detingut Jesús Navarro, anit passada fou posat en llibertat.

La policia, per informes reservats, sembla que ha trobat una pista per a esbrinar l'origen dels esdeveniments.

A les set de la tarda anava a celebrar-se un miting anarquista al domicili del Sindicat de la fusta per a donar compte de la seva missió als delegats que assistiren a l'assemblea celebrada a Madrid.

Quan anava a començar l'acte es presentaren dos germans del sindicalista mort Francesc Navarro, dient que l'autoritat havia decidit enterrar-lo.

De seguida es suspengué el miting, i formant una manifestació de 200 obrers anaren al despatx del governador per a preguntar-li si era cert que s'anava a enterrar el cadàver.

El governador els digué que era inexacte i que avui es practicaria l'autopsia. lluitant després el mort a la família perquè disposi l'enterrament.

Aquest es farà a les tres de la tarda, suposant-se que hi assistiran tots els obrers del sindicat de la fusta.

CONFERENCIA DEL SENYOR UNAMUNO.
Madrid, 24, 6'15 tarda.

Oviedo. — Al paranimi de la Universitat ha donat la seva segona conferència el senyor Unamuno, sobre el tema «Sentit tràgic de la vida».

Afirma que tot coneixement és penetració de l'esperit en la realitat. Fa una comparació entre la vida de coneixement i la vida carnal.

Diu que la relació de paternitat i maternitat no és sols carnal, sinó d'educació, i diu que l'essencial és criar.

Parlant del sentiment de maternitat fa unes divagacions sobre el progrés extern i el progrés íntim.

Cal creure en la immortalitat — diu — perquè el pol·les no puen viure sense aquesta creença. Molts creuen que no necessiten de certs principis religiosos per a viure, però no es donen compte que els reben i vulguin o no les reben, vivint entre ells i gràcies a ells.

L'essencial és ésser un pertorbador en el terreny de les idees.

S'han de portar inquietuds a l'esperit per a pertorbar-lo i fer-li pensar.

Cerquem un sentit universal a la consciència i a la vida i procurem deixar fills de l'esperit i de la carn, que també és esperit.

FOG

Sevilla. — Un horribol incendi ha destruït el tradicional Café de Novels.

Les pèrdues ascendeixen a 750.000 pesetes.

No hi ha hagut desgràcies personals.

Es sospita que l'incendi ha estat intencionat.

Per la memòria d'Angela Mateu

El Consell d'Administració de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha pres els següents acords: Fer constar en acta el seu sentiment profund per la mort de la senyora Maria dels Angels Mateu, d'ignissima vocal del Consell general de l'esmentada Caixa i gran impulsora de les seves obres femenines socials i benèfiques; fer constar la satisfacció produïda per l'acord adoptat pel Capítol Catedral oferint la Catedral Basílica per a la celebració de solenns funerals en sufragi de l'ànima de la senyora Mateu; donar a l'edifici suara acabat en el grup hospitalari que amb el nom de Casal per a Malalts posseeix la Caixa de Pensions al carrer del Roselló, el nom de Pavelló Angela Mateu; dedicar una solenne sessió necrològica a la memòria d'aquesta angelical protectora dels desgraciats; publicar un opuscle sobre la seva actuació social a favor de les obres i sobre els seus fets d'amor cristià al pròxim; i col·locar el seu retrat en lloc preferent de l'Institut de la Dona que Treballa i a la Galeria de personalitats il·lustres en la vida de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Conferències

Per avui, dissabte, el Centre Nacionalista Democràtic del Clot ha organitzat una conferència a càrrec del regidor En Josep Barbey, el qual parlarà de Nacionalisme i Cultura.

La conferència serà pública i tindrà lloc al local social, carrer de Muntanya, 7.

Demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, a la sala d'actes de l'Institut d'Alumnes de l'Escola del Treball (Urgell, 187), En Ramon Jardi donarà una conferència sobre «La teoria de la Relativitat».

L'Institut Médico-Farmacèutic celebrará sessió pública ailluns, a les deu de la vetlla. El doctor Bretón desenvoluparà el tema «Tractament dels emplemes pleurals».

Demà, a les sis de la tarda, tindrà lloc a l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga de Sant Andreu de Palomar, la setena i darrera de les conferències amb projeccions, del cicle que la Secció Literario-Musical d'aquella entitat tenia organitzat per la present Quaresma.

El comerciant barceloní, soci de l'Ateneu, don Josep Arbós, dissertarà sobre el tema: «Estudiant unes impressions rebudes durant un viatge per l'estranger».

Amenitzaran l'acte el pianista doctor Josep Borghià, el tenor don Ja-

sep Muntal, el chor de l'Ateneu i interessants projeccions lluminoses.

Demà, a dos quarts de set de la tarda, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor Francesc X. Parés i Bartra, donarà una interessant sessió amb projeccions de Bèlgica.

Musicals

El concert que l'eminent pianista Emili Sauer té anunciat per demà, diumenge, al vespre, al Palau de la Música Catalana, començarà puntualment, a tres quarts de deu. És sent la primera obra del programa el «Concert Italià», de Bach, es proposa al públic la puntualitat, puix una vegada començada l'obra, no es permetrà l'entrada a la sala.

Escola Catalana d'Art Dramàtic

LA CONFERENCIA D'ADRIA GUAL

Per a demà, a la tarda, està anunciada la conferència que ha organitzat l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, a càrrec del seu director N. Adria Gual.

Aquest acte tindrà lloc al Palau de la Música Catalana, i la dissertació de l'eminent artista es referirà a «El drama de la Passió d'Oberammergau», les representacions del qual acaba de presenciar el conferenciant.

En Gual explicarà, doncs, amb tots els detalls el que són aquestes singularíssimes representacions teatrals que, com se sap, han atret l'atenció de tothom i són sempre presenciades amb gran interès per nombrosos auditoris que acuden a aquell humil poblet des dels països més llunyans.

L'explicació, que segurament tindrà l'amenitat pròpia de les conferències públiques d'En Gual, anirà il·lustrada amb la projecció d'una considerable sèrie de fotografies, reproduint els detalls més curiosos d'aquesta representació.

L'interès de la conferència no quedarà, però, reduït a aquestes temes, car el distingit director de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic sabem que es proposa exposar algunes consideracions sobre la transcendència que pot tenir per a la futura evolució del teatre el profund sentit religiós que es conserva en aquesta supervivència del teatre medieval, que són les representacions d'Oberammergau.

Hi ha, doncs, una forta finalitat cultural i aduue patriòtica, en aquesta manifestació, que segurament farà que sigui acollida amb entusiasme pels molts amants de la renovació i de l'enfortiment del teatre modern, que hi ha a Barcelona. Les moltes peticions de localitats, formulades ja a la comptaduria del Palau de la Música Catalana, ho fan preveure així.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 24 de març de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal 0'20 ptes. escut
Argentina 2'405 » pes
Holanda 2'57 » florí
Suècia 1'73 » corons
Noruega 1'18 » »
Txecoslovàquia 19'60 » 100 cnes.
Polònia 0'03 » 100 marcs.
Romania 0'00 » 100 leis

OR

Alfons 124'00
Unces 123'50
Isabel 127'50
Quarts 123'50
Petit 123'50
Dòlars 6'40
Lliures esterlines 31'00
Francs 123'50

BITLLETS

Francs 42'00
Lires 30'35
Lliures esterlines 30'35
Marcs 0'03
Corones 0'01

Excursionisme

Per a demà, diumenge, ha organitzat el Centre Excursionista Rodamou, una excursió a Hostalric, Ermita de la Mare de Déu de la Serra, Roca Dossa, Tordou, Castell de Sant Joan i Molins.

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La proxima victòria nacionalista

De tots els pobles de la circumscrició es reben noves falaguers de la marxa de la candidatura de nostre bon amic don Eduard Recasens, la qual serà proclamada diumenge vinent a la Lliga Regionalista de Tarragona amb assistència de representants de tots els pobles i de les personalitats més rellevants de molts d'ells.

També es reben molt bones noves de Valls-Montblanch i de Gandesa, respecte a les candidatures nacionalistes dels senyors don Tomàs Mallol i don Carles Maristany. A tots els pobles s'intensifica la campanya i a tot arreu donen el triomf per descomptat.

La vista per l'assassinat del senyor Gasull

En aquest moment segueix la vista de la causa per assassinat de don Feliu Gasull, conegut comerciant de Reus.

Aquest matí hi ha hagut la prova testifical i la documental. A dos quarts de sis de la tarda ha informat el fiscal, i a les set el defensor senyor Barriobero, el qual continua en aquestes moments.

La interrupció de l'electricitat d'ahir

La interrupció de la força elèctrica d'ahir fou deguda a que prop de Constantí es formà un arc en una torre de transmissió per haver-se trencat uns aïlladors.

Les pedres de la vora foren trovades totes carbonitzades. No hi ha gué cap destrucció personal.

La pluja

Avui ha continuat plovent amb bastant intensitat durant bones estones. Els pagesos estan molt contents perquè, encara que no plogués més, creuen salvades les collites.

La grip

Torna a notar-se molta passa de grip, encara que en forma benigna. Només de l'Institut hi ha malalts tres catèdric i del Consell de la Lliga Regionalista tenint el president don Angel Rabada i el conseller don Santiago Vilabé.

Altres noves

Està vacant la secretaria de l'Ajuntament de Pont d'Armentera, la qual pot sol·licitar-se durant quinze dies.

S'ha declarat una malura al bestiar de la finca La Illota, del terme de Móra.

L'Escola Normal fa a saber que durant l'any estarà oberta la matrícula per a la proxima convocatòria d'exàmens.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI. — El nostre estimat rector, mossèn Blai Sans, es troba, fa alguns dies, malalt, si bé no amb caràcter greu. Fem vot pel seu prompt i total restabliment.

Diumenge vinent, jugaran els nostres futbolistes amb el Sarraenc, F. C., al camp d'aquest darrer. Serà el primer partit de Campionat de la Conca.

El nostre pastor es mostrava satisfet, per les suaus i bones urixades que han caigut aquests dies. El temps continua ennuvolat i amb tendència, per consegüent, a la pluja.

S'està celebrant el Septenari de la Mare de Déu dels Dolors, del qual n'és predicador el P. Superior del Cor de Maria, de la Selva del Camp.

S'han prosseguit els treballs de la continuació de la carretera de l'Espluga a Senant fins a Fullada.

Ha mort, després d'haver rebut els Sants Sacraments, el convallat En Magí Farran, molt apreciat de tothom. A. C. S. A la seva família reiterem el nostre sentit condol.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

En memòria del canonge Gaya

Dimarts es dirà una missa a l'església de la Mercè en sufragi de l'il·lustre canonge doctor don Josep Gaya i Gendra, de bona memòria. Dimarts, aniversari de sa mort, un grup d'amics li dedicarà una sessió necrològica al saló del Casal de l'Estalvi.

El Congrés d'Història de la Corona d'Aragó

Com a delegat del Congrés d'Història de la Corona d'Aragó que es farà a València el vinent mes de maig, el director de l'Institut de Segona Ensenyança don Trinitat Arnaldo ha convocat al seu domicili als catèdric i altres personalitats intel·lectuals i afícionats al conreu de la Història per a constituir el Comitè local i recollir les adhesions al Congrés.

La conferència del senyor Florensa

Al Círcol Mercantil i Industrial estan posant una màquina de projeccions per personal vingut expressament de Barcelona per a cooperar a la conferència que donarà l'il·lustre arquitecte lleidatà, resident a Barcelona, don Adolf Florensa. Aquesta conferència és la segona del cicle que ha organitzat la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya.

Altres noves

Han arribat procedents de Barcelona els consellers de la Mancomunitat senyors Sol i Estadella.

També es troba aquí el diputat de la Mancomunitat senyor Seix.

Està ja restablert de sa malaltia el comissari de Foment senyor Roca.

Priorat

CORNUDELLA. — Amb motiu de la inauguració del camp de joc del Centre de Sports d'aquesta vila es celebrà una festa teista que presidien les autoritats i a la qual es comptà hi concorregueren unes 1.500 persones. Primerament va ésser benèdict el camp per mossèn Miquel Gomis, beneficiat d'aquesta vila, jugant-se a continuació un partit de futbol entre els primers equips dels C. E. Porrerenç i C. S. Cornudella, que es disputaven una xamaca-copa, donatiu de l'Excm. senyor Marqués d'Argueso, diputat a Cortes per aquest districte. L'alcalde En Zolli Isern tirà el kick-off i seguidament es pogué veure un constant domini dels locals, trencat per alguns arrencades forasteres; als pocs minuts el Cornudella obté el primer gol d'un free-kick que denca En Mata; segueix el domini i resultat d'una bonica combinació d'Abella consegüent el segon gol; la davantera del Porrerenç fa algunes arrencades que mitjos i defenses contraris desbaraten, entrant novament en acció la davantera local, obtenint un altre gol d'un remat de l'Estivill i sense altre variant finí la primera part.

Durant la segona els locals no desfogaren un joc tan pràctic i combinat com la primera, obtenint un gol per penalty, que entrà En Mata.

Acabà el partit, que arbitrà En Miró, d'aquesta, amb el resultat de 4 a 0 a favor del S. C. Cornudella, fent ofrena la presència, a son capità del premi obtingut. A l'enssems l'alcalde feu present d'una medalla costejada per l'Ajuntament, recordança de la festa, als presidents d'equips d'ambdós clubs i arbitre.

Integraven l'equip guanyador N'Oliveres, Gomis, Torné, Grau, Saperas, F. Vall, Pallesà, Saperas J., Estivill, Mata i Abella.

La banda d'aquesta vila donà lleu a la festa executant quiscunes peces del seu repertori. Finida la festa i traslladats autoritats, jugadors, arbitre i músics al lloc social, foren obsequiats per la Junta del Centre de Sports amb un exquisit refresc.

Resulta en conjunt una festa simpàtica per quina organització, rebent corals floances la Junta del Centre, especialment el seu president, En Carles Vilas i el capità de l'equip En Francesc Mata. Esperem que la victòria obtinguda els encoratjarà per a properes lluites.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

El futur diputat per Torroella

Havent retornat de Madrid el senyor Puig de Bellacasa, candidat pel districte de Torroella de Montgrí demà serà aquí a Girona i diumenge recorrerà alguns pobles del districte de Torroella i dilluns serà a Banyoles, ajudant als seus electos que aquesta vegada esperen no li serà arribada l'acta al qui ha sabut identificar-se amb les necessitats i aspiracions del districte.

Vetllada literariomusical

a l'Amistat

El dia 19, festivitat de Sant Josep, va tenir lloc a la societat obrera «Amistat», de Girona, la vetllada literariomusical anunciada, presidida pel senyor Bisbe, el diputat a Cortes senyor Pla i Daniel, i altres autoritats locals d'aquella immortal ciutat.

Partim dir que en, en conjunt, un veritable esdeveniment, corresponent molt a la invitació, ja que el local era ple de gom a gom.

El programa resultà del tot escaciat; les poesies i recitats, molt ben dit; les peces de cant i música, pels solistes i tercet, també ben acabades.

Els aplaudiments més sincers d'aquesta vetllada, oren adreçats a l'Orfeó de Salt, el qual també cooperà a la festa, cantant al final de les primera i segona parts, amb molta justesa, «Arre, moreu», d'En Pep Ventura; «Sota de l'om» i «Sardana de les monges», d'En Morera, i «El pardal», d'En Pérez Moya; foren bisades aquestes dues últimes, en mig de forts aplaudiments.

Fou també digna d'escoltar la conferència sobre acció social que amb molt d'encert desenvolupà el canonge doctor Canadell.

Finalitzà la vetllada, donant les gràcies més afectuoses per tan sublim acte, el senyor Bisbe doctor Llobart, quedant tothom satisfet de tan agradable diada, regaudant el despendiment del president, senyor Gispert i altres senyors de la Junta de la Societat. — C. —

Altres noves

El dia 23 seran venuts a la Comandancia de carabiners de Figueras dos cavalls, taxats en 75 i 100 pessetes, respectivament.

Està vacant la secretaria de l'Ajuntament de Sant Salvador de Bany.

S'ha declarat oficialment extingida la febre aftosa i la verola ovi na entre el bestiar del terme de Foxà i Sant Pau de Segúries.

Dimercres fou detingut a l'Estadi de l'U. D. un xicot de Sant Feliu de Guíxols nomenat Enkí Alenya Rafall, de 17 anys, acusat d'haver furat peces de roba i diners a un amic seu.

L'Institut de segona Ensenyança de Girona fa a saber que els alumnes que vulguin examinar-se en la proxima convocatòria poden sol·licitar-ho durant l'abril.

L'Ajuntament de Torroella de Montgrí ha acordat l'arrendament dels drets d'espectador, arbitris de Pescaderies i Mides de grans per un any. Els tipus són 7.325, 1.600 i 52'50 pessetes respectivament.

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Gran assortit en corbates

SABADELL PERPINYA

Les Garamelles

Són moltes les agrupacions sabadellenques que es preparen per a sortir a cantar les tradicionals caramelles i tot fa preveure que el dissabte Sant tal com va succeir el darrer any la ciutat presentava un aspecte de joia.

Una de les colles que deixa endevinar pels assaigs que porta efectuats que assolirà un triomf és la que formaran els petits cantaires que dirigeix mossèn Frederic Muset.

Els funerals d'En Turull

A la parroquia de Sant Feliu s'hi han celebrats solenns funerals en sufragi del difunt industrial i comerciant don Enric Turull.

L'acte ha constituït com era d'esperar una gran manifestació de dol a la qual s'han associat representacions de totes les classes socials.

La Sagarra

IGUALADA. — El partit de futbol que estava anunciat entre el Reial Pugilatge Club Terrassenc, i el primer de la Joventut Nacionalista local, fou interessant i tingué lloc el passat diumenge, disputant-se una valuosos i artística copa, ofrena del reputat «Anís del Noya», que elabora la Cambra Agrícola d'Igualada. Resultaren vencedors els que integraven l'equip de Terrassa.

— Amb la solennitat de costum s'es celebrà la diada de Sant Josep a la parroquia de Santa Maria, havent estat el panegíric a càrrec del notable orador doctor Masdexars, prevere i catèdric del Seminari de Barcelona. A la vegada s'entronitzà a l'altar del Sant Patriarca una imatge de l'Infant Jesús de Praga.

— Resulta verament interessant la conferència donada pel culte professor, En Bonaventura Casadevall, disertant sobre el suggestiu tema «Els moments actuals de la ideologia catalana», a la sala-teatre de l'Ateneu Igualadí. Amb aquesta tanda de conferències, aquesta entitat es fa digna d'elogi.

— El propietari de les Aigües de Rigat, posa a la venda cinquanta plomes del seu manantial, i es diu que són ja alguns els igualadins propietaris de finesques quetenen fets compromisos d'adquisició.

— Al Centre Catòlic d'Obrers va haver-hi solenne vetllada en la festivitat de Sant Josep, cooperant-hi l'Orfeó del Noya, el qual executà belles composicions corals, sota la batuta del seu director, el mestre Jordana.

— Aquesta tarda es dediquen especials cultes a la Mare de Déu de la Pietat, venerada a l'església del Reial Col·legi de PP. Escolapis. Tots els dies s'ha vist concorregut el triduum de preparació, en el qual han predicat sobre la pietat i Dolors de Maria, els PP. Escolapis Marc Lloré, Joan Tomás i Josep Pujades.

La Costa

CALDES D'ESTRACH. — Diumenge passat van celebrar-se en el saló-teatre del Casal Català a la tarda i a la nit funcions teatrals representades pels infants i per diverses aficionats a benefici, com ha vingut fent-se durant tota la present Quaresma, de les Escoles Catalanes que joves aficionats i senyoretes, que tant fan per al sosteniment de les dites escoles, obtingueren forces i merescuts aplaudiments.

El mateix diumenge en el mateix local va donar sobre catalanisme, el conegut propagandista En Miquel Guinart de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, una brillant conferència, parlant de les arrels del nostre nacionalisme i demostrant com a Catalunya en tots els aspectes té i ha tingut totes les característiques indiscutibles d'una nació i tant veure en entusiàstics paràgrafs el dret imprescriptible que tenim a la nostra llibertat. La distingida concurrència que omplia el local va quedar molt complaguda de l'acte, rebent En Guinart moltes felicitacions.

Dilluns diada de Sant Josep a la tarda va tenir lloc en el mateix Ca-

Perpinyà, 23. — Després d'una persistent sequedat que havia assecat fonts i rius i perjudicat greument la collita i que amenaçava amb deixar sense energia les fàbriques d'electricitat, ha començat a ploure en quasi tot el Roselló.

sal una vetllada que és ja de consuetud prenent-hi part els infants de les escoles catalanes dirigits pel benemerit mestre En Narcís Coma que recitaren poesies i cantaren belles composicions i diverses senyoretes i joves que flegiren treballs poètics de volada. El president del Casal N'Aragust Argimón clogué la festa parlant de la necessitat que tenim de fer quant fos en el nostre poder perquè les escoles nostras tinguessin una vida pròspera ja que havíem pogut veure clarament com al poc temps d'obertes ja donaven esplendorosos fruits. Digué com Catalunya des de ja mort del seu darrer rei havia anat desnationalitzant-se cada dia i que per tant no s'havia pogut preocupar de la cultura arribant amb la falta d'aquella a un tal grau d'abjecció que ni teníem consciència de tenir una pàtria tan noble i digna de respecte com les altres, i seguint la història des de la mort de Martí l'Humà anà ressenyant els fets sumariament remarcant-ne solament les característiques fins a arribar al moment actual, i concluint-se que Catalunya sent un esforç per aconseguir als altres pobles del món, s'hagués adonat de la importància de l'escola. En acabar felicità als pares i als alumnes i agrai als assistents la seva presència en nom propi, del Casal i del Patronat de les Escoles que presideix el nostre diputat senyor baró de Güell.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — En la darrera sessió municipal celebrada s'acordà regregrar a Mn. E. Allison Geers de la Universitat de Liverpool, l'obsequi d'un exemplar de la meritíssima obra que ha publicat sobre el nostre poeta Calanques, acordant adquirir deu exemplars de l'esmentada obra.

— Diumenge passat tingué lloc l'obertura oficial de la Rambla Santa, i la festa de l'arbre, a la qual assistiren bon nombre de nens i nenes de les escoles d'ensenyament primari i autoritats municipals, eclesiàstics i militars, amb els consegüents discursos i animació de curiosos que es deuen posar. Al saló Consistorial es celebrà un apart que l'Ajuntament dedicà als propietaris que cediren terrenys per a l'obertura dels carrers de l'esmentada rambla que s'havia obert.

— Diumenge, al camp d'esports de l'Associació d'Alumnes obrers, davant una gran gentada es celebrà el partit amistós entre el notable equip del F. C. Espanya «Els Moriers del 12» i el de l'Associació, amb el falaguer resultat de 3 a 2 gols a favor dels locals.

— Continuen les representacions dels joves afícionats del Centre Català amb èxit sempre creixent. Diumenge posaren en escena «Reixes enfonsades» d'En M. Folch i Torres, i «Un marit gelós». El dia de Sant Josep repetiren «L'oncle rector» del mateix Folch i Torres, i estrenaren «L'allegria que passa» d'En Rusiñol, que foren totes representades amb tota cura de detalls i acollides amb xaroroses ovacions, omplent-se l'estatge de gom a gom.

— No podia esperar-se més falaguer resultat del que ha obtingut la crida que adreçà la Congregació Maria, na per a la confecció de la preciosa corona i aureola amb que serà solennment coronada la seva imatge de la Immaculada amb motiu de l'Assemblea de Congregacions propera a celebrar-se. El conjunt d'objectes que han estat oferts generosament poden classificar-se així: objectes d'or i argent (més de 9 quilos), uns 25 brillants, 30 maragdes, una dotzena de rubins i algunes turqueses, perles i topazis. Tot això s'ha tramés ja a un acreditat argenter de Barcelona per a emmoldar-ho al precós projecte de l'arquitecte senyor Pericas, essent opinió dels intelligenis que han pogut admirar el dibuix, que resultarà una joia preciosíssima en valor i gust artístic.

La Fira de Mostres de Barcelona

La casa Eugeni Subirana

EDITOR PONTIFICI

Les empreses editorials són cosa naturalíssima en la nostra terra. Col·locada Catalunya entre dos pobles de cultura distinta—el castellà i el francès—ha hagut d'intensificar la seva activitat per a no ésser absorbida pels altres.

Però posada a treballar, ha treballat amb excés i ha deixat sentir molt pregonament el seu pas per la història del llibre.

La glòria del segle XV en què els deixebles de Gutenberg venien aquí a fundar les seves impremtes productores de llibres meravellosos s'ha repetit al segle XIX, en què s'han fundat a Barcelona les grans cases editores i s'han estès per Catalunya les impremtes magnífiques.

Una de les cases que més relleu ha aconseguit és la de don Eugeni Subirana, Editor Pontifici, establerta al carrer de la Portaferrissa, 14.

La casa Subirana fou fundada l'any 1845 per don Jaume Subirana; l'any 1862, es digué de «Vídua i Fills de Jaume Subirana»; l'any 1890, de «Subirana Germans»; i des de 1906 es diu d'Eugeni Subirana.

Ens seria molt difícil fer un esbós ràpid de l'història d'aquesta casa editora. Els que passen pel carrer de la Portaferrissa i veuen la immensa botiga curulla de llibres i estampes, i els grans aparadors elegantment ocupats per les portades dels millors llibres, poden imaginar-se quelcom de l'activitat editora d'aquesta casa durant els tres quarts de segle que compta d'existència.

Durant aquest temps no ha cessat de produir llibres, constituint-se en auxiliar eficaç de la cultura espanyola, especialitzant-se en el ram d'estudis catòlics amb tant d'encert que el títol d'Editor Pontifici li escau tant com a la més activa i més encertada.

N'hi hauria prou per a veure-ho amb donar una ullada a l'Exposició que presenta a la sala que la Fira de Mostres ha reservat a la Cambra del Llibre.

Però allí, com en tot espai reduït, la casa Subirana sols ha pogut presentar quelcom dels diversos rams que cultiva.

Les ciències eclesiàstiques, especialment la Filosofia, Apologetica—tant en les seccions de Teologia dogmàtica, moral i pastoral com en la de Sagrada Escripura i Ciències annexes—l'Ascètica i Mística en llurs diverses manifestacions culturals, els Devocionaris i altres llibres de Pietat de Litúrgia o Rúbrica, els Sermonaris i llibres de Catequesi, la Música religiosa, etc., etc., han estat editats profusament per la casa Subirana, amb cura meticulosa del seu contingut que ha estat encarregat a les millors plomes contemporànies i revisat per les més caracteritzades autoritats pertinents.

Conjuntament la Casa Subirana ha cultivat les ciències relacionades amb els estudis religiosos. El Dret Canònic i Civil, les Ciències Socials, la Pedagogia, Educació i altres Obres Escolars, la Filologia, Gramàtica i ciències annexes han avançat cada dia, contribuint-hi la Casa Subirana amb llibres de rigorisme científic i absoluta ortodòxia.

Malgrat aquest camp tan ample, la Casa Subirana no ha descuidat les obres de literatura i passatemps, editant en llati, català i castellà llibres de Poesies, Història, Belles Arts, Teatre, Novel·les, etc., però sempre cuidant que el mèrit literari hi ajuntés sin el respecte als sentiments catòlics i la moral més pura.

Amb aquest programa, la Casa Subirana ha editat cents i cents de llibres que han estat un bon factor de la cultura a tota Espanya i Amèrica.

Darrerament la Casa Subirana ha empres la publicació de l'Anuari Eclesiàstic, el qual cada any surt millorat, constituint un auxiliar eficaç de la il·lustració de la clerecia i altres persones que necessiten estar al corrent de l'estat del món.

Aquest llibre forma un gran volum d'unes 700 pàgines profusament il·lustrades. No és estrany que aconsegui altres distincions en les exposicions més significades com la de Barcelona de 1888 i les de Leipzig i Londres de 1914.

Simultàniament la Casa Subirana ha dedicat especial cura a les encuadernacions, havent aconseguit veritables meravelles, especialment en

obres de gran luxe, sense descuidar les més modestes.

Al seu Stand de la Fira de Mostres hi presenta algunes encuadernacions d'època i modernes de diferents procediments, que criden l'atenció dels entesos i es fan recordar com a models de riquesa i bon gust.

A aquesta Fira la Casa Subirana sols hi concorre com a Editora i Encuadernadora, però cal no oblidar que com a llibretera ha format la «Unión Librera de Editores», que és un instrument eficaç de venda de tota mena de llibres ortodoxos i una organització potent de llibreria creada per a contrarestar la influència de les grans organitzacions estrangeres en els mercats del llibre espanyol.

També la secció d'impremta de la casa és un auxiliar poderosíssim de la secció editorial i un instrument més al servei dels clients de la casa.

Les instal·lacions de la casa Manuel Blasi, S. A.

Manufactura i importació de corretges industrials

Dins del Paulau de la Fira i al Stand lletra C, una vista del qual reproduïm aquí,

hi té exposades les seves vèrtes especialitats. La casa que encapçala aquestes ratlles, establerta al Passeig de Sant Joan, número 13. Figuren en lloc preferent les afamades corretges teixides i embreades marca «Scandinàvia», de fabricació anglesa, que el senyor Blasi representa a Espanya i que són utilitzades en quasi totes les fàbriques, principalment de Catalunya.

Al costat de les corretges «Scandinàvia», sobresurten per la seva originalitat unes altres corretges, també teixides i embreades, conegudes per la marca «Saturnalia». Aquestes corretges, són fabricades de pel de camell per una cara i de cotó per l'altra, portant un reforç a les vores, que els permet treballar entre forquilles, sense que el retregament, per constant que sigui, pugui arribar a desfilagarcar-les.

A una altra cara del mateix Stand hi té exposades unes corretges en les mateixes condicions que les anteriors, però fabricades d'amiant i fil d'aram, per a frens d'automòbils, les quals són conegudes amb la marca «Brasbestos».

El material usat en la fabricació d'aquestes corretges és de primera qualitat, i el seu teixit és tan compacte, que el producte ha de resultar forçosament de molta durada, i, sobretot, de gran eficiència en cas de perill.

A la vora de les corretges «Brasbestos» s'hi veuen les típiques corretges teixides i embreades marca «Scandinàvia», per a frens d'automòbil «Ford», conegudes per tot el món com les millors per a aquesta aplicació. Es venen unes capses amb tres tires de corretja de 600 per 28 m/m i 24 rebions per a un recanvi, a 6 pes-

etes la caps, i com a consigna per a evitar l'adulteració, va adherida a la coberta una etiqueta vermella amb la marca «Scandinàvia».

En el mateix Stand hi ha exposades unes moles de Corindon, fabricades pel procediment anomenat ceràmic, i unes altres d'Esmèril «Naxos», fabricació de la casa Manuel Blasi, en la qual ha fet grans progressos, nacionalitzant una indústria nova a Espanya.

També hi hem vist mostres d'Esmèril «Naxos», que la casa tritura i classifica en diverses granulacions, acomodant-lo a les necessitats del comerç, plumbagines, gresols de grafit, respalls per a fundició, magnèssita, clorur de Magnèsia, i altres divers coses que formen la llarga llista de les especialitats de la casa.

La casa Productes Químics Mercedes

Despatx: Passeig de Colón, 7.
Fàbrica: Carrer de Meridiana, 67.

A la Fira de Mostres d'enguany ha cridat molt l'atenció el Stand establert dintre del gran Paulau, entrant a mà esquerra, per la casa «Productes Químics Mercedes», per la varietat dels notables productes presentats.

La nostra indústria química-industrial es veu amb el dignament representada per aquesta casa que té les seves oficines al carrer Meridiana, 67, de la nostra ciutat.

EL BLANC INALTERABLE POLAR

El primer producte que crida l'atenció és el Blanc inalterable Polar, una matèria colorant notabilíssima perquè la seva aplicació en la indústria dels esmalts, pintures i colorants, sol la necessitat que hi havi d'un pigment blanc en la fabricació de colors.

El «Blanc inalterable Polar» és de perfecta impalpabilitat i suavitat; demés, la seva manipulació no ofereix cap dificultat. El seu color opac, clar i permanent pot usar-se amb tots els olis de llumassa purs, obtenint-se efectes sorprenents quan s'utilitza amb l'oli de pintures Pictol que també elabora la casa «Productes Químics Mercedes».

Una altra avantatge del Blanc inalterable Polar és que, a més de resultar del tot inofensiu per als obrers que treballen amb ell, actua tan bé amb les pintures que no deixa fer les esquerdes i efflorescències que tan llastimosament surten al cap de temps, especialment quan les pintures són a l'intempèrie. Així resulta que el «Blanc inalterable Polar» substitueix bé l'Albafalda.

Per altre cantó el cost d'aquest blanc resulta més econòmic que el de qualsevol altre, no sols perquè el preu és més baix sinó perquè deixa córrer més la broxa i fa treballar més de pressa.

EL PRODUCTE PICTOL

Aquest oli per a pintures que presenta la casa «Productes Químics Mercedes» ofereix els avantatges de poder usar-se bé amb tota mena de pintures, de secar-se amb facilitat, de permetre la graduació de la quantitat de pintura comodament en la seva preparació, estalviant l'ús dels secants, de l'alguarràs, de les coles, i no cal coure'l per a cap mena de treballs.

El producte Pictol és especialment indicat per a protegir ferro i fustes que hagin d'estar a l'intempèrie, adhirint sense pintar, perquè és un vernís sense competència.

EL TINSAPOL PER A BLANQUEIG I TINTURES

El Tinsapol que la casa «Productes Químics Mercedes» ofereix és un sabó líquid, diàfan, contenant el màxim de concentració de grasses.

Avui el Tinsapol és molt soluble i limpid, resultant indispensable per als filats de cotons i llanes que necessitin suavitats.

També és usat amb molt d'èxit per al rentat de llanes brutes.

L'OLI EMULSIONABLE

Altre producte que presenta la casa «Mercedes» és l'oli Emulsionable per ésser usat com a taladurics, notable pels seus colors d'ambre transparent, oxalibilitat, inflamabilitat i emulsió aquosa. Així fa que substitueixi amb avantatge els productes similars que oxiden els metalls.

L'oli Emulsionable és insubstituïble per a tallar i perforar metalls o serrar-los, resultant inofensiu per als obrers que el treballen.

ALTRES PRODUCTES DE LA CASA MERCEDES

La casa «Productes Químics Mercedes» presenta altres substàncies i matèries industrials com l'Antiancolina, molt superior al petroli per a combatre el paludisme, com es veu en les proves practicades a Prat de Llobregat, perquè resulta més eficaç i menys costós.

El Sabó Nonet, molt eficaç per a malalties i erupcions cutànies.

El Sabó Mercedes, per a rentar,

darrera creació de la casa, el qual resulta més econòmic i convenient perquè renta sense lleixiu, treu millor les grasses i taques, etc., etc.

Totes aquestes especialitats de la casa d'Productes Químics Mercedes fan que el seu Stand sigui molt vistós i que tothom es formi un alt concepte de la importància de la casa.

El Stand de les cigarretes Manoli

La crisi del tabac sembla que s'ha endemica a la nostra terra. Ja no és la dificultat passatgera que, en un moment donat, fa restar els estancs amb poques existències, però els fumadors preocupats perquè no troben a mà les cigarretes que ells estan acostumats a fumar.

Fa temps que els estancs estan buits i, els dies de saca, les cues s'estenen per la nostra ciutat, al llarg dels carrers, oferint un quadre ben poc edificat.

Aquesta crisi de tabac corrent, en els motius de la qual no hem d'entrar en aquestes ressenyes, ha motivat que el públic de la nostra terra s'acostumés a fumar cigarretes estrangeres.

Això explica l'extensió que ha pres el renom d'algunes marques de cigarretes egípcies que es venen a Espanya, i, principalment, en la nostra ciutat.

En aquestes circumstàncies, una poderosa empresa ha escollit les produccions d'elements espanyols i ha organitzat la importació de les cigarretes egípcies conegudes per la marca Manoli.

Com és natural, els introductors a Espanya de les cigarretes Manoli han concorregut a la nostra Fira de Mostres. Una bona casualitat ha fet que poguessin instal·lar les seves mostres a un Stand de l'entrada del Palau de la Fira, a mà esquerra.

Allí, els curiosos, els fumadors i tots han trobat un dels motius d'atracció de la Fira, perquè el Stand està muntat amb molt de gust i totom qui entra al Palau ha de passar-hi.

Allí hi ha mostres de les diverses qualitats de tabac Manoli, especialment presentat en capses de cigarretes de diversos preus.

La presentació de les cigarretes i de les capses, ja és una recomanació, perquè indiquen ben clar que la companyia que així sap cuidar de l'exterior i circumstancial, més sabrà cuidar de la part intrínseca del producte, oferint un tabac higiènic i aromàtic i agradable.

Nosaltres, atrets per la contemplació del Stand, hem volgut assabentar-nos de les particularitats de la companyia importadora de les cigarretes Manoli, parlant una estoneta amb els seus representants a Barcelona.

Es tracta d'una empresa que reuneix tabac d'Orient d'Egipte, Turquia i Macedònia, i els elabora amb cura més exquisida.

Els tabacs són tallats en finissimes heures i elaborats amb màquines que produeixen 40.000 cigarrets per hora. Això, quan es tracta de les classes corrents, perquè les classes selectes són treballades a mà per obrers especialitzats, i distingits en aquesta mena de manipulacions.

La fàbrica és instal·lada en condicions higièniques admirables, afavorint la salut dels treballadors i la higiene del producte, estant distribuïda en nans amplíssimes i dotada de maquinària ultramoderna.

Allí les labors són inspeccionades constantment pels directors, que són els senyors Mandelbaum, Schmidt i Salomon, els quals presten la mateixa atenció a la marca del negoci, que a l'acceptació dels fumadors, al com al benestar de llurs obrers. Aquesta van vestits fins foliades robes blanques, oferint un aspecte conjunt admirable, tenen sales d'higiene, menjadors per a dones i homes.

Actualment, els treballadors són més de 2.000, amb tendència a augmentar constantment, perquè les cigarretes Manoli cada dia entren i tenen bona acceptació en un país diferent.

Fins ara, no eren coneguts a Espanya, però ara ho seran tan avendosament com en altres països, perquè ara començaran de vendre-hi.

La primera partida, que és d'alguns milers de capses, ha estat desbarcada a Santander, i la setmana entrant, a Barcelona, es podrà fumar cigarretes Manoli, perquè seran ve-

nudes als principals estancs, contribuint a remeiar la crisi de tabac que tant lamenten els fumadors.

No cal dir que un públic com el nostre, tan obert a rebre les novetats que s'ho valen, sentirà curiositat per conèixer aquestes cigarretes, i sabrà apreciar-ne la qualitat i el baix preu a què seran venudes, en relació a altres d'inferior qualitat.

L'empresa de les cigarretes Manoli ha muntat un servei de propaganda de son producte, al davant del qual hi ha don E. E. Herman

Schmidt, el qual és ajudat de nombrosos i competents personal, especialitzats en el reclam.

Aquests és encomanat principalment a grans artistes del cartell, com són: F. Koch-Gotha, Fritz Schöen, Paul Simmel, Lucien Bernhard, Trier, etc., etc., ajudats d'altres que posen amb humor i enginy a contribuir, per a cridar l'atenció del públic vers les cigarretes Manoli, i aquesta atenció l'obtenen a bastament perquè el producte resulta agradable als que el gasten.

A part de tot això, l'empresa de les cigarretes Manoli edita una revista tècnica comercial titulada «Manoli Post», instructiva i amena, la qual serveix de lligam entre la casa productora i les venedores de les cigarretes.

Donada l'excellència d'aquestes cigarretes, creiem que obtindran a Espanya, començant per Barcelona, l'acceptació falaguera que han obtingut a tots els altres països on han estat importades.

Fira de Mostres. Els empleats avisem els passatgers l'arribada.

Tan elogiable idea, ultra ésser un poderós atractiu per al públic i sobretot per als forasters que utilitzen aquells vehicles per a traslladar-se a la Fira, posa de manifest la part activíssima que pren la gerència de tal Companyia en la propaganda d'aquestes manifestacions comercials i industrials, així com amb tots quantes actes importants es celebren a la nostra ciutat.

Es una nota simpàtica i agradable que col·loca a molt bon lloc la gerència de la dita Empresa, tant per la seva adhesió a les grans obres ciutadanes com pel seu privilegiat «vis» comercial molt favorable als interessos de la Companyia.

LA CASA LORÉS, CODINA I ROIG

METALLISTERIA I ELECTRICITAT

DESPATX: Trafalgar, núm. 3.

TALLERS: Nàpols, núm. 199

Ja havíem tingut ocasió de parlar d'aquesta casa durant les Fires de Mostres anteriors.

Les diverses especialitats de les seves grans seccions de Metallisteria i Electricitat havien cridat l'atenció dels curiosos i dels intel·ligents en les matèries.

Però, enguany, presenta dues especialitats noves, una en la seva branca de Metallisteria i una altra

vern acostumats a veure, sinó que ofereixen les característiques d'obres d'art.

Per a això, s'ha aconseguit donar als Bronzos Decoratius i Escultures d'adornament unes línies sobries i senzilles com les de les obres d'art veritables, i se les ha caracteritzat amb una patina que és un secret de procediment i que constitueix l'encís de les figures.

encara que per allí hi hagi confusió d'altres retols.

De nit formen un rètol lluminós que té tots els avantatges. És clar perquè el cristall opal és transparent i uniforme, és econòmic perquè amb una sola bombeta n'hi ha prou per a cada lletra, estenen-se la llum per tota ella, i és segur i constant perquè, amb una sola bombeta, no hi ha els perills d'altres retols, en què les

Vista del Stand de la casa Lores, Codina i Roig. Objectes de Metallisteria i Aparells elèctrics

en la branca d'Electricitat, i totes dues han cridat poderosament l'atenció, fins a tal punt, que han estat un dels motius de detenció i examen de les personalitats que han visitat la Fira.

En la secció de Metallisteria presenta una sèrie de figures, estàtues i bibelots de bronzo decoratiu que constitueixen una novetat a Espanya, i que, ensems, tenen la particularitat — als nostres ulls molt notable — d'ésser producte de la nostra terra.

Les figures de bronzo de la casa Lores, Codina i Roig, són ben lluny de les figures de bronze que estàn-

Així una estatueta religiosa, un Mercuri per a despatx comercial, un bibelot per a taula o calaixera de família, tenen, recordant una estatueta clàssica, l'aspecte d'una obra d'art.

L'altra especialitat nova que enguany presenta la casa Lores, Codina i Roig, són unes lletres per a retols lluminosos, denominades «Opal-Lux», fetes de cristall opal que constitueixen un artífici claríssim de dia i de nit.

De dia, com que són d'un blanc fi i lluent, són vistes distintament marcant ben clar el rètol que formen.

lletres són formades per distintes bombetes petites que de tant en tant n'hi ha prou que se n'espallí una perquè el rètol quedí mutilat i resulti lleig i contraproduent.

Aquestes lletres són molt usades en els retols lluminosos dels Estats Units, perquè resulten serioses i eficaços, tant per a Teatres, Cinemes, Cafes, etc., com per a Bancs i establiments similars.

Creiem que aquests dos productes presentats enguany per la casa Lores, Codina i Roig, obtindran una excel·lent acceptació general.

El Xampany Freixenet

elaborat a can Sala, de St. Sadurni

Una vegada sentirem a dir a una persona autoritzada que Catalunya era terra propícia a la producció dels xampanyes, de tal faiso, que no havia d'envejar res a la regió francesa de la Xampanya, que ha donat nom a aquest vi.

Deia que el nostre terra, el nostre sol, les nostres aigües, eren superiors als de la regió francesa; que sols ens mancava aprendre d'elaborar-lo, per a poder competir amb les marques de celebrat mundial.

Nosaltres pensem en això quan tenim davant alguna marca de xampany català, i, per això, no ens estranya quan alguna marca nostra s'acredita i s'estén.

Aquest és el cas del Xampany Freixenet, elaborat a can Sala, de Sant Sadurni de Noya.

Els productors d'aquest xampany, tenien l'excel·lent primera matèria, que són els raïms de Sant Sadurni, i es proposaren aplicar-los tots als treballs i estudis que s'apliquen a la regió francesa, seguint el «Methode Champenois», que van aprendre, anant a practicar-lo sobre el terreny.

Els raïms, premses i altres eines de treball, les operacions de reunió, tria, classificació, «remuage» i «degorgement», etc., són tractats amb el més rigorós procediment de la Xampanya.

Així s'ha obtingut un producte exquisit, capaç de rivalitzar amb les marques franceses amb les quals s'identifica, distingint-se entre les marques espanyoles per les condicions de gust i digestió.

Aquestes circumstàncies han determinat l'acceptació que el Xampany Freixenet, elaborat a can Sala, de Sant Sadurni, ha obtingut entre nosaltres, arribant a ocupar un dels primers llocs entre les cases espanyoles productores de xampany. La seva instal·lació a la Fira de Mostres ha cridat justament l'atenció per la sensació d'importància que ha produït entre els visitants.

EL CURIOS BARCELONI

La Companyia dels Autòmnbis

La Companyia General d'Autòmnbis ha col·locat en tots els cotxes de la seva línia de circumvallació uns cartells unívocs que passen per la

Cròniques d'Art

EXPOSICIO GUILLEM BERGNES

En les Galeries Dalmau, Guillem Bergnes exposa una sèrie de tel·les de factura lleugera i color brillant. Aquesta lleugeresa i aquesta brillantor són causa de què l'emoçió plàstica no es concentra i que aquesta pintura, plena de qualitats, esdevingui fatalment una cosa trivial.

EXPOSICIO GREGORI PRIETO

Als salons de Belles Arts de «El Siglo», Gregori Prieto exhibeix una vintena d'obres plenes d'un simpàtic instint decorativista. Excessivament lleuger aquest instint, per ésser considerada l'obra d'un Prieto com a pintura pura.

En les mateixes Galeries d'Art de «El Siglo», exposen els senyors F. Rafael Segura, Ramon Borrall, Llorenç Brunet i l'Agnupació d'aquarel·listes de Catalunya. Per cert que aquesta entitat, globalment, en la seva exposició actual, dona una sensació qualitativa molt prima. Salvant l'aportació d'En Llaverias — i encara d'aquesta suprimirem la figura — d'alguns altres, tot el demés fa l'efecte d'una exposició d'aficionats.

R. B.

Noticiari

—A. Vidal Rolland ha obert en els salons d'art de «El Siglo» la seva exposició. Restarà oberta fins el 7 del mes vinent. En aquestes salons exposarà també les seves obres el pintor Camil Blanes, des del 26 d'aquest mes fins el 15 d'abril.

—J. Bonatarra, des d'avui, dia 24, fins al dia 6 del mes vinent, fa la seva exposició en les Galeries Lafayette. També l'artista Matilla exhibirà, en aquestes Galeries, algunes pintures.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Viza i Vidal. Demà, a les onze, Casa mortuòria, Sant Lluís, 13, Gràcia.

FUNERALS

Na Anna Ortenbach i Puig de Roig i Torres. Mort el dia 13 dels corrents. Dimarts, de dos quarts de deu a dotze, misses a Betlem, i totes les que se celebraran als agonitzants i a les parròquies de Santa Coloma de Gramenet, Santa Maria de Badalona, Sitges i Subirats.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Teodor Llopis i Picabeu, vidu en primeres nocces de Na Marcela Semper. Enterrat aquesta tarda.

En Lluís de Llanyes i de Domènech. Enterrat aquesta tarda.

En Joan Paradedà i Vilalta, vidu de Na Concepció Soler. Enterrat aquesta tarda, a Tàrraga.

Na Antònia Casamajó i Alió. Enterrat aquesta matí.

Na Neus Delbós i Alió de Vives. Enterrat aquesta tarda.

En Daniel Zaragoza i Ferré. Enterrat aquesta matí.

Na Ramona Nogales i Ibars. Enterrat aquesta tarda al cementiri de Sant Andreu.

Na Francisca Noguera i Porras, vídua de Colom. Enterrat aquesta matí al Cementiri Vell.

Na Maria Ferré i Pujol, vídua d'En Josep Arévalo. Enterrat aquesta matí, a Sant Gervasi.

Na Dolores Campdelarrreu de Noguera. Enterrat a Folgarades.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin trametes per a la publicació vinguin redactades en català i amb conclou periodística.

Concerts

PAU DE LA MÚSICA CATALANA

Associació d'Amics de la Música

Bronislau Huberman

Avui aquí un violinista veritablement distingit. És un gran tècnic, posseïx un so admirable. En tocar «Xacona», del vell Bach, Huberman palesa que no ignora cap dels secrets del còdici. L'estil del concertista ens sembla, algun cop, «tancat» d'una certa afectació. Però el so sempre d'una qualitat rarament bona. I el públic ovaclonà ben fermament el ben talentós virtuós. Una altra Sonata bellíssima de Beethoven, Huberman executà el concert de Mendelssohn i... dissabte, a les 8, algunes pàgines de Chopin, usate i de Chopin-Huberman, potser dignes del públic intel·ligent de l'Associació d'Amics de la Música. Una altra història! Consignem amb gust que Bronislau Huberman és un dels millors violonistes que hem vist.

F. LL.

SALA MOZART

Antoni Sala

En el darrer concert, celebrat diumenge, després de retre tribut al gran art, interpretant en les dues últimes parts del programa una «Sonata» de Locatelli i la «Suite en do» de Bach, per a violoncel·lo sol, En Sala mostrà que amb el seu repertori pot complaure tota classe de públic, des del crític més rigorós fins al aficionat de gust menys exigent, i preferí una música no tan profunda que estalgui d'una manera més franca al seu oïr.

Les concessions de consuetud foren carregades, no obstant, amb justa mesura, ja que la «Siciliana» i el «Pavane» de Faure són d'una expressió tan distingida, així com el «Nocturn» de Schumann, d'En Joaquim Grant, on el estil andalús ja un xic gastat i predominat, és, també, emprat amb una finera i un bon gust que fan l'edició d'aquesta peça ben agradable. Com a obra de més virtuositat, escollí encara en el programa el «Trio» de Popper, que En Sala va tocar sense la més petita aparència d'esforç; les notes lliscaven precises, ràpides i netes, amb una claredat i una força de les més sorprenents. L'ovació que el públic dedicà al concertista anà seguida de noves audicions, executant En Sala, amb la mateixa mestria, el «Nocturn» de Chopin, de Chopin, i un «Bolero» de Rubín.

Esperem que els èxits del violinista català a l'estranger, repercutin més sovint a Barcelona, després, per fi, l'atenció dels nostres harmonistes. — S.

Anuncis Oficials

FINES DE POTASSA DE SORIA S. A.

Entenent el dia 31 del corrent el número 5 de les obligacions dipositades al 7 per 100, emeses per aquestes senyores que en possessió, els senyors tenidors de la mateixa, des del primer d'abril pròxim, a les entitats que a continuació es detallen, quedará obert el pagament mensual cupó, a raó de 87 pessetes, de les quals s'han de deduir els impostos vigents.

Barcelona: Banca Marsans, Ramon de Canaleles, 2 i 4; Societat Anònima Arnau-Garri, Passeig de Gràcia, 34; Sindicat de Banquers de Barcelona, Ferrnand, 34, principal.

Madrid: Sucursal de la Banca Marsans, Avenida del Conde de Peñalver, 12.

Barcelona, 24 de març de 1933.

El conseller-secretari: L. RIERA I SOLER.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada de Primavera. Compagnia d'òpera de primeríssim cartell. Continúa obert l'abonament. Inauguració, Dissabte de Glòria, amb l'òpera de l'òpera del mestre Puhissa, «MARIANELA».

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4. Telèf. 4736 i 5135 A.

AVUI, DISSABTE

NIT A LES DEU
A PREUS POPULARS
PENÚLTIM DIA
del gràndios espectacle
ORI - ORI
ZIG - ZAG

Per haver de debutar el Dissabte de Glòria al Teatre Reina Victòria de Madrid

DEMA, DIUMENGE
TARDA A LES QUATRE
NIT A LES DEU

ULTIMES REPRESENTACIONS I
COMIAT DE LA COMPANYIA

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dissabte, nit, a les deu. Últimes funcions de la companyia russa.

L'OISEAU BLEU

Fixeu-vos en el programa compost de les més grans creacions d'aquesta companyia: «Campanes de la nit», «Campanes russes», «Visió d'un cau-càsi», «Nit entre els zingars de Moscou», «Última gavota», «American-Bar», «Soldats de fusta», «Joguines russes», «Burlaki». Els remers del Volga, «El rei feu tocar el tirabala», «La dama, el negre i l'amor», «Dances russes». Ovarions sorprenents a totes aquestes creacions.

BUTAFQUES 4, 3 i 2 pessetes

Dema, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda. El gran èxit d'En Folch i Torres, EL PRINCEP BLANC. A les sis, i a les deu de la nit. Últimes, en dia de festa, de la companyia russa, amb el mateix magnífic programa d'avui — Dilluns i dimarts, comiat de la cèlebre troupe L'OISEAU BLEU.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Dissabte de Glòria. Estrena
A la Costa Brava
d'En JULI VALMITJANA.

TÍVOLI

CIRC EQUESTRE

ULTIMA SETMANA. AVUI DISSABTE, a les deu de la nit. Sorprenent espectacle amb els nous debuts.

ELS GOSSOS COMEDIANTS

Graciosa i original pantomima edimica bufa en tres actes.

7 EVELINAS, 7

LA MAJOR CELEBRITAT EUROPEA
EL MAI VIST

CHARLOT i la seva troupe. Aste equestre de gran brom.

Avui, nous intermedis còmics pels reis de l'auditi i de la comicitat.

POMPOFF i THEDY

Dema, diumenge, FUNCIONS MONSTRUOSAS, a les quatre de la tarda, i a les deu de la nit. — DILLUNS, ULTIMA FUNCIO DE CIRC AMERICA. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Companyia de sàmbets, sarsueles, operetes i revistes
Director d'escena:

LLUIS T. MAURENTE

Mestres directors i concertadors:
JOSEP EZPEITA, ANTONI CATALA
i JOAN AULI

Nit, a tres quarts de deu. L'entremès, LOS MONIGOTES. El sàmbet i ric

EL SANTO DE LA ISIDRA

Èxit d'execució. Estrena a Espanya del bocet de revista Hispano-Mexicana, original de LLUIS T. MAURENTE.

Espanya alegre

per

Maria Conesa

Dema, tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu. L'òpera LA ALSACIANA, pel bariton senyor Francesc. LA GATITA BLANCA, per MARIA CONESA, i ESPANA ALEGRE, per MARIA CONESA.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, a les deu de la nit. Magnífics i extraordinaris programes. Projectat de notables pel·lícules. Gran quadre d'atraccions. El cèlebre i emocionant gimnàstic, JACK RIKIT. La notable i simpàtica ballarina ALONDRA. Grandios i efectiu èxit dels cèlebres australians de fama mundial, THE DAUTON SHAW. Èxits de la interessant atracció científica, LE NAVIRE MYSTERIEUX, presentat pel capità WESTERHOLD. La genial artista, idol del públic, PILAR ALONSO. — Dema, diumenge, a les onze del matí. Segon concert popular per l'ORFEO GRACIENS HOMENATGE A L'EMINENT MUSIC-POETA, JOSEP A. CLAVE. Tarda, a les quatre (Sessió única), Nit, a les deu. Últimes funcions en dia de festa, PILAR ALONSO.

TEATRE NOU

Companyia Esperança Iris
Avui, dissabte, dia 24 de març. Nit, a les deu. LA CONDESA DE MONTMARTRE. Cançons i contes per ESPERANÇA IRIS.

TIVOLI

Dissabte de Glòria

Estrena sensacional

LA MONTERIA

Companyia del Teatre de la sarsuela de Madrid.

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI. Nit, a tres quarts de deu. Carrell musical. Primer: REESTRENA de la famosa sarsuela en tres actes, del gran mestre Barbieri, i debut del notable bariton EMILI G. SOLER.

JUGAR CON FUEGO

Repartiment colossat: Josefina Chaffer, Tornamira, Comadó, G. Soler, Aquaviva, etc. Segon: l'òpera de Mascagni.

CABALLERIA RUSTICANA

Fixeu-vos en els interpres: Josefina Chaffer, P. Huertas, Tornamira, Rosal i G. Soler.

Dema, diumenge. Últimes funcions en l'actual temporada. Tarda, a dos quarts de quatre. JUGAR CON FUEGO i LAS MUSAS LATINAS. Nit, a tres quarts de deu. JUGAR CON FUEGO i CABALLERIA RUSTICANA.

Dissabte de Glòria. Represa de la temporada, amb els grans debuts de la eminent triple JOSEFINA BUCATO i el bariton LLUIS MORENO.

TEATRE COMIC

Última setmana. — Avui, dissabte, nit, a dos quarts de deu. El drama en quatre actes, NUBES DE FUEGO, i el drama en dos actes, LA GARRA.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil
SANTPERE i BERGES

Avui, dissabte, 24 de març. Nit, a les deu. Represa de LES DUES OQUES. — Dema diumenge, tarda, LES DUES OQUES i EL POBLE ES MESTRE DEL REI. Nit, LA SEGONA NIT DE NUVIS i EL POBLE ES MESTRE DEL REI. — Dissabte de Glòria, ESTRENA de l'obra en tres actes, de Juli Valmitjana, EL BARANDER (L'ALCALDE).

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
Gual i Tudela - Asquerino - Cortès
Nit, a les deu. POPULAR BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. La comèdia en tres actes de don Pere Muñoz Sora.

LA VERDAD DE LA MENTIRA

Dema, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera sessió. LOS ASISTENTES i EN FAMILIA. A les sis, sessió especial, i nit, a les deu, LA VERDAD DE LA MENTIRA. Es despatxa a Comptaduria. Telèfon 4134 A.

TEATRE GOYA

Companyia de comèdia
Cobeda-Oliver
ULTIMA SETMANA

Nit, a les deu. BENEFICI DE CARMETA OLIVER. Dues obres de gran novetat. MADRIGAL i ROSINA ES FRAGIL. Creacions de la beneficiada. — Avis important: El dilluns i el dimarts vinent, últims dies de la temporada, es representará, TARDA i NIT A PREUS ECONOMICS, ROSA DE FRANCIA. — DISSABTE DE GLÒRIA. Debut de la companyia DIAZ-ARTIGAS amb l'obra de Martínez Sierra, AMANECER.

Teatre Barcelona

Temporada inaugural
GRAN COMPANYIA COMICA DEL PRIMER ACTOR PERE ZORRILLA
Avui, dissabte, 24 de març. Nit, a les deu. L'entremès dels germans Quintero, DE PESCA, i la joguina en dos actes, d'Enric García Alvarez i Ferran Luque, LA TRAGEDIA DE LA VINA, O EL QUE NO COME LA DINA. — Dema, diumenge. Últimes funcions en dia de festa. Colossals programes. Tarda, a les quatre. EL AMIGO CARVAJAL i LA TRAGEDIA DE LA VINA. Nit, a les deu. EL GOYA i LAS LAGRIMAS DE LA TRINI. — Dilluns. Benefici de Pere Zorrilla. Estrena de EL IMPERIO DE ORO NEGRO. — Dimarts. Comiat de la companyia.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda
PROGRAMES EXTRAORDINARIS
Avui, dissabte. Grandios esdeveniment cinematogràfic. Gran èxit de la interessant pel·lícula romàntica, SOTA

DUES BANDERES, per la cèlebre artista Priscilla Dean, que realitza la seva obra cim. — PREUS CORRENTS: ESPECIAL, 0,75 pessetes. Preferència, una pesseta. — Dema, diumenge, d'onze a una, gran sessió matinal. Tarda, de quatre a sis i de sis a vuit. Nit, a les deu. Magnífics programes, figurant-hi en tots, el colossat film de sensacional argument, SOTA DUES BANDERES.

PATHE CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 359 A.
El saló més confortable de Barcelona

Avui, dissabte. Programa selecte.

Grandios èxit!

Els dos últims capítols de

L'amordassada

suggestiva novel·la de Piere De-coucelle.

La pel·lícula d'aventures,

La venjança de Tarzan

en les principals escenes de la qual, desenvolupades en plena selva, intervien lleons, tigris, elefants i altres diverses feres.

La cinquena comèdia d'extraordinària gràcia

UNA ESPOSA D'ALLEUJAMENT

Pathé-Revue, núm. 24

Pel·lícula de presentació dels interpres de VINT ANYS DESPRES

els dos primers capítols de la qual s'estrenaran el Dissabte de Glòria.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

Dema, diumenge, sessió matinal.

Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis de la tarda.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA
Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suïça. — Avui, dissabte, ofrims programa de sorollosos èxits. La formosa novel·la d'amor, presentada amb at incomparable LA FALTA D'ALTRE (Helena Pawer), segons el llibre de Jaume Oliver Palet, interpretació magistral de la gran artista Mary Thays; EL FULLET, de gran brom; LA MALETA NERORA, interessant comèdia, interpretada per l'afamada artista Herbert Aawhinson; ACTUALITATS GAUMONT, PREUS DE COSTUM; Preferència, 1 pesseta; general, 0,50. — Avui, de sis a vuit, i demà, en la sessió matinal, d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de demà. — Diumenge, nit: Estrena de la interessant comèdia dramàtica EL JOG DE LA VIDA.

Sala Mozart

Canada, 31

Espectacles «Cuyás»

Programa per avui, nit, i demà, diumenge, tarda i nit, a dos quarts de cinc i a dos quarts de deu

Maquinària agrícola

L'ARADA DE VAPOR

Vida i metamorfosis del cuc de seda

Ascensió a la Jungfrau

</

Sastreria NEW-YORK Fernando, 42

Creació del vestit reclam ianqui a mida 100 ptes., de pura llana i estam

SOLAMENT 1000 VESTITS

poden vendre's a aquest preu

VISITEU LES SEVES ESCAPARATES i veureu els seus models i gèneres

Totes les nostres seccions de gèneres del país i anglesos són a base de

Quantitat, Qualitat, Perfecció i Baratura

Nota: Si el comprador ho sol·licita, la casa li deixa mostres per a llur examen

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME I PACIFIC

El vapor

ANTONIO LOPEZ

sortirà el dia 25 de març de Barcelona, el 26 de València, el 27 d'Almeria, el 28 de Màlaga i el 29 de Cadix cap a Nova York, Havana, i Veracruz.

El vapor

ALFONSO XII

sortirà el dia 17 d'abril de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costaferme i Pacific amb trasbord a Havana.

El vapor

MANUEL ARNUS

sortirà el dia 10 d'abril de Barcelona, el dia 11 de València, el 12 de Màlaga i el 13 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracas, Sabanailla, Colón, Guayaquil, Mollendo (facultativa), Africa (facultativa), Iquique (facultativa), Antofagasta (facultativa), i Valparaiso. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

El vapor

INFANTA ISABEL DE BORBON

sortirà el dia 4 d'abril de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor

LINIA DE FILIPINES

LEGAZPI

sortirà de Cadix el dia 19 d'abril, de Cartagena el 20 de València el 21 i el 22 de Barcelona cap a Port-Saïd, Colombo, Singapore i Manila, Hong-Kong, Sanghai, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent càrrega i passatge per als dits ports i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.

El vapor

LINIA DE FERNANDO POO

CIUDAD DE CADIZ

sortirà el dia 15 d'abril de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquesta vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Aixarop del professor GIROLAMO Pagliano (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent són la millor recomanació

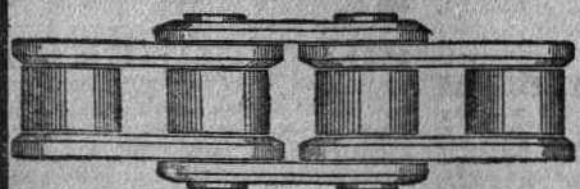
Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Única agents a Espanya:

J. Uriach i C^a: Bruch, 49 : Barcelona

GADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat PELAYO, 16. ENTRESOL

Demandes

Mecanògrafa

es necessita. Escriure indicant aptitud i pretensions al número 3628, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

Falta aprenenta

pantaloneria. Roig. 19, 3.er, 1.^a

Corredors

que coneixin la plaça, article aplicable indústria i comerç, son i comissió. R. Cabañas, 52, fabrica. De 12 a 11 de 4 a 5.

A TERRASSA

canil que setmanalment transporta de 60 a 500 k. de ferro. Dirigir-se per escrit a J. G. Oisnelles, 32, baixos (SANS).

Corredor

que visiti drogueries i ultramarins, falta. Dr. Dou, 14.

Dispeses

Habitacions

amb pensió per a llogar per a matrimoni i persona sola. Comte Asalto, 74, 1.er, 2.^a

Família

que pot donar totes les referències que es puguin exigir, acceptaria regentar tenda o començar o el compraria al podria acceptar les condicions. Eac. 3619, Rambla Flors, 16 (anunci).

Dret a cuina

Habitació moblada per a matrimoni sense fills, bany, plaça Letauendi, 34, segon, 1.^a

Casa nova luxosa

admetrà fins a 4 dispenses formals o 2 matrimonis, bany, sol, calefacció, cuina esmerada. Recomanable a estrangers. Cortes, 451, entresol, 2.^a

En casa moderna

es lloga hab. i despatx a senyor de posició i referències, sense assistència, aca. bany. Ofertes doblant la seva direcció al 3628, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

Es lloga

saló, 2 llits, 2 balconis al carrer, dret cuina. Santa Margarida, 3, primer.

Luxosa casa

tocant a la Reforma, còdex magnífica sala amb balcó al carrer. Escriure a «LA VEU», número 101.

Habitació

a un o dos amics a tot estar. Avinyó, 33, tercer, segona.

Casa formal

Habitació a tot estar, molt bona, bon menjador, cèntrica, Diputació, 276, tercer, tercera.

Casa particular

ofereix pensió a senyor, tot confort, ascensor, bany. Calàbria, 94, tercer 1.ª tocant a Cortes.

Comfortable pensió

en torre, per a matrimoni o senyor. Carrer del Carril, 41, al costat del Baixador Muntaner.

Avinyó, 31

primer, segona. Habitació b. al c. amb pensió per a matrimoni o dos amics.

Vendes

Indian Scout

amb side, 2.250 pessetes, nova. Urgell, 39.

«La voz de su amo»

Vene magnífica gramofon d'aquesta celebrada marca, amb 80 discos, per 75 duros. Valladolid, 26, baixos, Sans (al matí).

AUTO

nou march «Martini» es ven a tota prova, a preu de ganga. Raó: Nàpols, 239, baixos. De una a dues.

Làmpares menjador elèctriques modernes de luxe, vengues ocau. Assonadora, 5.

Está de moda Exigir les làmpares per Automòbil

marca Tungram (Budapest).

La millor estrangera

MEDICAMENTS

químics purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Botta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Böhmisch
AUTOPIANOS
y PIANOS
CONTADO, PLAZOS

A. B. ADIA
CALLE 5^a ANA, 6
BARCELONA

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de **ELECTROQUÍMICA** Bobinats - Instal·lacions Reparacions **Maquinària Elèctrica, S. A.** (Antics tallers Balcells) Cortes Catalanes, 418, T. 558 H.

Compres

BICICLETA

compraria, que fos de pinyó lliure i de no massa desenvolupat amb llantes de fusta. Escriure «LA VEU», núm. 82.

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus **Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders** i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus **EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ** Rbla. Flors, 16, baixos. Telèfon 4263 A.

Professor de piano i solfeig s'ofereix. Consell de Cent, 391

Agència Administrativa d'Isidre Rius Prats

Assessoria i representació d'ajuntaments, comerciants i particulars, davant la Hisenda i altres oficines. Consultes i tràmits referents a Comptabilitat comercial

Assumptes de Quintes

Llei d'Utilitats i

Contribució Industrial

JOSEP A. CLAVÉ, n.º 7, segon. Despatx: de 9 a 11 de 4 a 6

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans. Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regreïm per endavant

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 9
BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Terç d'Estrangers

Als legionaris enganxats pel temps de la campanya Llicenciats

A punt d'acabar-se l'ajust de la llibreta de masita, es fa precís que tots els que foren llicenciats en el mes de Novembre de l'any anterior, per haver complert el temps del seu compromís, per la campanya, envii a les Oficines del Terç (CEUTA) notícia de llurs donatius actuals, per a enviar-los els seus ajustos, als fins de conformitat.

Els ajustos els rebren per conducte de les autoritats militars o civils els que resideixen en territori espanyol o pels agents consulars els que es trobin a l'estranger, i firmaran el «CONFORME» en dits ajustos, amb lletra clara i llegible, precisament amb el nom i cognom amb que s'adhieren en la Legió.

Al firmar dits ajustos faran remesa a l'acte dels talons resguardats que portaran al marxar, perquè per les referides autoritats siguin tornats a aquest Cos amb els ajustos, expressant, a la vegada, la forma de gir i conducte per on vulguin rebre el saldo a favor, als que els resulti, ben entès que, cas d'ometre aquest detall, el Terç se reservarà el dret de fer-ho en la forma que cregui més convenient.

A mesura que tinguin entrada els ajustos en aquestes Oficines, amb la conformitat dels interessats i pel torn que es vagin rebent, es procedirà a girar-los l'import dels ajustos, sense que per cap motiu s'alteri el referit torn.

EL COMANDANT MAJOR, Adolf Vara del Rey.—V.º B.º—EL Tinent Coronel, Valenzuela.